

Obsah

Jiří Sladký a Ivona Matějková
Zpráva o činnosti Západočeské pobočky
České botanické společnosti za rok 20241

Lenka Pivoňková
Za sněženkami podél Dmnového potoka
na Klatovsku2

Jiří Sladký
Jarní květena vrchu sv. Vavřince u Štítar.....3

Ivona Matějková
Botanická exkurze údolím Hadovky
a na vrch Krasíkov3

Daniel Papež
Co roste ve vejprnické pískovně?4

Daniel Papež
Za kriticky ohroženými druhy rostlin
do Holýšova6

Ivona Matějková
Výprava za květenou kosatcové louky u Rokycan7

Lenka Pivoňková
Za kosatcem sibiřským do okolí Mýta
a Holoubkova8

Daniel Papež
Roste ještě *Scirpus radicans* u Bukovce
nedaleko Holýšova?9

Ivona Matějková a Lenka Pivoňková
Botanický víkend v Krušných horách10

Ivona Matějková
Ze Starého Plzně k Radyni13

Daniel Papež
Švihovskými hvozdy a okolím14

Redakce: Ivona Matějková
Jana Nová
Sylvie Pecháčková

Odpovědný redaktor: Sylvie Pecháčková

Technický redaktor: Jana Nová

Kresba na první straně obálky: Miloslav Vondráček

Calluna uveřejňuje:

Organizační zprávy
Zprávy z botanického života
Kratší články z floristiky, geobotaniky a ekologie rostlin, s důrazem na západní Čechy
Články o botanických zahradách
Práce z dějin botaniky
Recenze knih s botanickou tematikou
Personalia botaniků
Bibliografie

Rukopisy zasílejte na adresu:

Sylvie Pecháčková, Západočeské muzeum v Plzni, Kopeckého sady 2, 301 36 Plzeň

e-mail: spechackova@zcm.cz, tel. 378 370 432

Pokyny pro autory jsou uvedeny na 3. straně obálky.

CALLUNA, časopis západočeských botaniků.

Vydává Západočeská pobočka České botanické společnosti. Vychází nepravidelně. Toto číslo vyšlo v únoru 2025.

ISSN 2464-5648

Zpráva o činnosti Západočeské pobočky České botanické společnosti za rok 2024

Západočeská pobočka ČBS měla v roce 2024 celkem 44 členů. Do pobočky nově vstoupili: Dagmar Dostálová, Matouš Marek a Eva Šmůlová. Tři členové byli vyřazeni na základě dlouhodobého nezájmu.

Sídlem pobočky bylo pracoviště oddělení botaniky Západočeského muzea v Plzni, Tylova ul. 22. Výbor pobočky se v roce 2024 sešel dvakrát, pracoval ve složení: Jiří Sladký (předseda), Ivona Matějková (jednatelka), Lenka Pivoňková (hospodářka), Sylvie Pecháčková (odpovědná redaktorka časopisu Calluna) a Daniel Papež (nový člen výboru).

V roce 2024 se uskutečnily následující akce pobočky i aktivity jejích členů:

Výroční členská schůze se konala 9. 3. (celkem 20 účastníků); po oficiálním programu proběhla přednáška Ivany Bufkové: Voda ztracená a voda vrácená aneb obnova mokřadů a vodních toků na Šumavě (41 účastníků).

Přednášky, konané ve spolupráci se Západočeským muzeem v Plzni a nabízené veřejnosti

24. 1. – Jiří Sladký: Příhraniční část evropsky významné lokality Čerchovský les očima mapovatele biotopů (19 účastníků).

7. 2. – Marcel Bezděk a Jana Michálková: Chudeňnicko – ochrana a tvorba krajiny (29 účastníků).

Pro nemoc přednášejících musely být zrušeny obě podzimní přednášky:

23. 10. – Lenka Pivoňková: I na Islandu rostou kytky.

27. 11. – Ladislava Krausová: Jak být špatný hostitel? Umění odolat trikům kukačky obecné.

Exkurze pořádané pobočkou

24. 3. – Lenka Pivoňková: Podél Drnového potoka z Úlohu do Neznašov (9 účastníků), viz Calluna 2025: 2–3.

12. 5. – Daniel Papež: Co roste ve vejprnické pískovně? (8 účastníků), viz Calluna 2025: 4–6.

25. 5. – Daniel Papež: Za kriticky ohroženými druhy rostlin do Holýšova (6 účastníků), viz Calluna 2025: 6–7.

8. 6. – Ivona Matějková: Výprava za květenou kosatcové louky u Rokycan (3 účastníci), viz Calluna 2025: 7–8.

18. 6. – Lenka Pivoňková: Za kosatci sibiřskými u Holoubkova a Mýta (5 účastníků), viz Calluna 2025: 8–9.

21. 6. – Daniel Papež: Roste ještě *Scirpus radicans* u Bukovce nedaleko Holýšova (4 účastníci), viz Calluna 2025: 9–10.

6. 9. – Ivona Matějková: Ze Starého Plzeň k Radyni (3 účastníci), viz Calluna 2025: 13–14.

15. 9. – Daniel Papež: Švihovskými hvozdy a okolím (3 účastníci), viz Calluna 2025: 14–15.

Víkendová terénní akce

19. – 21. 7. 2024: Ivona Matějková a Lenka Pivoňková: Botanický víkend v Krušných horách (7 účastníků), viz Calluna 2025: 10–13.

Exkurze pořádané AOPK ve spolupráci s pobočkou

14. 4. – Jiří Sladký: Jarní květena vrchu sv. Vavřince u Štítar (10 účastníků), viz Calluna 2025: 3.

3. 5. – Daniela Hlinková a Ivona Matějková: Botanická exkurze údolím Hadovky a na vrch Krasíkov (celkem 9 účastníků), viz Calluna 2025: 3–4.

Další činnost pobočky

11. 12. – Předvánoční posezení nad herbári (11 účastníků).

Ze svých floristických průzkumných cest **předali členové pobočky položky do herbáře Západočeského muzea** (K. Čížek, I. Matějková, D. Papež, S. Pecháčková).

Zajímavé floristické nálezy z regionu jsou zveřejněny v Calluna 2025: 16–30. Svými nálezy přispěli: P. Bezstarosti, V. Dvořák, V. Jandík, E. Jandíková, J. Jeništa, Z. Králová, J. Lepš, I. Matějková, J. Nesvadbová, D. Papež, R. Paulič, P. Pecháček, S. Pecháčková, O. Peksa, L. Pivoňková, M. Růžička, J. Šimeček, J. Šoun.

Účast na floristických kurzech

Floristického kurzu ČBS, který se uskutečnil v Kutné Hoře ve dnech 30. 6. – 6. 7. 2024, se zúčastnili D. Papež, J. Sladký, R. Paulič.

Účast na konferenci

23. – 24. 11. – Konference ČBS na téma „Dlouhodobé změny vegetace a krajiny“, České Budějovice; zúčastnili se J. Brabec, M. Marek, D. Papež, R. Paulič, S. Pecháčková, L. Pivoňková, J. Sladký.

Ediční činnost

V roce 2024 bylo vydáno jedno číslo časopisu Calluna (2024/1) o 42 stranách, které je ke stažení na webové stránce: <https://www.zcm.cz/images/Calluna/Calluna2024komplet.pdf>.

Program akcí pobočky je zveřejňován na webových stránkách Západočeského muzea v Plzni:

<http://www.zcm.cz/zpc-pobocka-ceske-botanicke-spolecnosti>.

Jiří Sladký
předseda

Ivona Matějková
jednatelka

Z BOTANICKÉHO ŽIVOTA

Za sněženkami podél Drnového potoka na Klatovsku

Lenka Pivoňková

Při exkurzi v neděli 24. 3. 2024 jsme chtěli zjistit, zda a v jakém množství rostou sněženky podél Drnového potoka. Při průzkumech prováděných jako podklad pro stavbu suchých nádrží v Úlohu a Neznašovech byly sněženky zjištěny v roce 2020 Helenou Faltysovou v nivě Drnového potoka v několika samostatných trsech: 750–1050 m JJZ od železniční zastávky v Neznašovech a 350–500 m SSZ od kapličky v Úlohu (BÁRTA 2020a, 2020b). V údolí Drnového potoka zkoumal květenu již v roce 1971 Karel Čížek, přičemž významnější nálezy byly publikovány (ČÍZEK & KRÁL 1974). Sněženky tehdy nalezeny nebyly, možná i proto, že průzkum byl prováděn až v období plné vegetace.

Na železniční zastávce v Nemilkově se nás sešlo celkem devět, z členů Západočeské pobočky ČBS jenom já a Ivona Matějková. Trasa celé exkurze se nacházela ve fytogeografickém okrese 34 Plánický hřeben.

Nejprve jsme prozkoumali železniční násep kolem zastávky (subkvadrant 6746aa) s *Aphanes arvensis* (NT, C3), *Arabidopsis thaliana*, *Arenaria serpyllifolia*, *Bellis perennis*, *Cardamine hirsuta*, *Cerastium glomeratum*, *Erophila verna*, *Euphorbia helioscopia*, *Lamium purpureum*, *Silene vulgaris*.

Sešli jsme dolů do údolí Drnového potoka doprovázeného četnými sejpy, tj. hromadami zeminy zbylými po dobývání zlata. V drobném lesním mokřadu s prameništěm v průseku elektrického vedení ca 340 m JZ od vlakové zastávky v Nemilkově (49°17'2.755"N, 13°20'23.361"E) kvetly *Caltha palustris*, *Galanthus nivalis* (NT, C3, ŠO; několik

odkvétajících trsů), *Chrysosplenium alternifolium*, *Chrysosplenium oppositifolium* (NT, C4a), *Petasites albus*, *Primula elatior*.

Asi po 70 metrech chůze po proudu potoka jsme objevili vypuštěný rybník a po 300 metrech ještě jeden (s viditelnými *Cardamine amara*, *Phalaris arundinacea*, *Scirpus sylvaticus*, *Typha latifolia*). Ve smíšeném lese již rašily *Luzula luzuloides* a *Luzula pilosa*.

V Úlohu na severovýchodním okraji hráze rybníka odkvétalo několik trsů *Galanthus nivalis* (49°17'22.342"N, 13°19'58.139"E). Rybník se nachází v zástavbě, lze předpokládat zavlečení sněženek ze zahrádek.

Pokračovali jsme údolím meandrujícího Drnového potoka doprovázeného olšinami a pastvinami směrem na Běšiny (subkvadrant 6745bb), s běžnými druhy, např. *Alnus glutinosa*, *Anemone nemorosa*, *Carex brizoides*, *Filipendula ulmaria*, *Glechoma hederacea*, *Urtica dioica*.

Cestu ve svahu severně od kempu (koupaliště) v Běšinech lemovaly fragmenty acidofilních suchých trávníků s *Arabidopsis arenosa*, *Dianthus deltoides*, *Euphorbia cyparissias*, *Pilosella officinarum*, *Potentilla verna*, *Ranunculus bulbosus*, *Rumex acetosella*.

Severně od Běšin jsme se nejprve prodírali souvislými rákosinami (subkvadrant 6645dd) s *Phragmites australis* a s příměsí *Scirpus sylvaticus* na pravém břehu Drnového potoka, doprovázeného *Alnus glutinosa*. Skrz pasené plochy jsme prošli do svahu s fragmenty acidofilních suchomilných trávníků s *Carex caryophylla*, *Hypochaeris radicata*, *Thymus pulegioides*, *Viola collina* a se starou neznatelnou cestou, doprovázenou dřevinami (*Prunus avium*, *Populus tremula*, *Fraxinus excelsior*) a vzácně *Agrimonia eupatoria*, *Helianthemum grandiflorum*.

Obr. 1 Díky brzkému nástupu jara nás po celou dobu výpravy provázela bohatě rozvinutá jarní květena. Sněženky již byly převážně odkvetlé.

Zhruba 220 m JJV od Šáleného mlýna potok přehradila bobří hráz, nebyly ale patrné další pobytové známky bobrů, např. okus dřevin.

U Šáleného mlýna kvetla skupina *Gagea lutea*. Na vlhké louce ca 200–300 m severně odtud vyrůstaly listy *Lysimachia nummularia*, *Sanguisorba officinalis*.

Následovala opět oblast sejpů (ca 300–800 m S od Šáleného mlýna), porostlá lesem s *Alnus glutinosa*, *Betula pendula*, *Populus tremula*, z bylin s *Adoxa moschatellina*, *Anemone nemorosa*, *Caltha palustris*, *Cardamine amara*, *Carex brizoides*, *Ficaria verna*, *Galanthus nivalis* (vzácně, 49°19'1.105"N, 13°18'5.512"E), *Chrysosplenium alternifolium*, *Narcissus pseudonarcissus* (zplanělý), *Prunus padus*, *Stellaria nemorum*, v tůňce *Caltha palustris*, *Cardamine amara*, *Symphytum officinale*. A pak už jsme jen pospíchali na vlak.

Sněženky jsme našli celkem na třech místech. Oproti předchozím průzkumům navíc u prameniště 340 m JZ od vlakové zastávky v Nemilkově a na hrázi rybníka v osadě Úloh; naopak jsme nezaznamenali, možná přehlédli, sněženky v nivě Drnového potoka mezi Úlohem a Běšinami. Každopádně lze konstatovat, že se sněženky v údolí Drnového potoka sporadicky vyskytují, ale masově nešíří.

Nomenklatura byla sjednocena podle klíče ke květeně ČR (KAPLAN et al. 2019). Stupeň ohrožení je uváděn podle Červeného seznamu (GRULICH & CHOBOT 2017).

Literatura:

- BÁRTA F. (2020a): Hodnocení vlivu záměru SN Neznašovy. – Ms., 37 p. [depon. in: Obec Vrhavěč].
- BÁRTA F. (2020b): Hodnocení vlivu záměru SN Úloh. – Ms., 38 p. [depon. in: Obec Běšiny].
- ČÍŽEK K. & KRÁL M. (1974): Příspěvek ke květeně Plánického hřebene a přilehlého území III. – Zpr. Čs. Bot. Společ. 9: 95–114.
- GRULICH V. & CHOBOT K. [eds] (2017): Červený seznam ohrožených druhů ČR. Cévnaté rostliny. – Příroda, Praha, 35: 1–178.
- KAPLAN Z., DANIHELKA J., CHRTEK J. jun., KIRSCHNER J., KUBÁT K., ŠTECH M. & ŠTĚPÁNEK J. [eds] (2019): Klíč ke květeně České republiky. Ed. 2. – Academia, Praha, 1168 p.

Jarní květena vrchu sv. Vavřince u Štítar

Jiří Sladký

Je nedělní dopoledne 14. dubna a u nově opravené kaple sv. Judy a Tadeáše ve Štítarech se schází 10 zájemců o jarní květenu vrchu sv. Vavřince (467 m), skalního ostrohu (slovanského hradiště Tasnovice) nad řekou Radbuzou. Jdeme po kamenné lávce přes Radbuzu a míjíme stavení Starého mlýna. Tu se k naší skupince připojuje František Groessl, člen ZO ČSOP Libosváry (<https://csoplilosvary.cz/>), který zde se svojí

rodinou cíleně obhospodaruje pozemky pro potřeby ochrany přírody. Především se jedná o pastvu ovcí, koz, jaků a výřezy dřevin.

Na strmých skalních výchozech, které hostí vegetaci mělkých půd, nalézáme první květiny, jako například rozrazil Dilleniův (*Veronica dillenii*; C4a; PL – sběr je uložen v Západočeském muzeu v Plzni), kamejku rolní (*Buglossoides arvensis*; PL), kobercové porosty plevelu okoličnatého (*Holosteum umbellatum*) a pumpavy obecné (*Erodium cicutarium*), šířící se křivatec rolní (*Gagea villosa*), kostřavu žlábkatou (*Festuca rupicola*), dále nás upoutaly žluté „hlavy“ prýsčů chvojek (*Euphorbia cyparissias*) a přízemní listy divizny knotovité (*Verbascum lychnitis*), pilátu lékařského (*Anchusa officinalis*), či užanky lékařské (*Cynoglossum officinale*). Poté se vydáváme strmým svahem výše k vrcholu kóty, cestou míjíme vyznačené trvalé monitorovací plochy Agentury ochrany přírody a krajiny ČR, která zde zkoumá vliv pastvy na vegetaci. Z dalších druhů rostlin nás zaujme výskyt jednoho exempláře bolševníku velkolepého (*Heracleum mantegazzianum*) ve sterilním stavu (list). U vyšlapané pěšiny nacházíme v území nehojnou vikev hrachorovitou (*Vicia lathyroides*; C3; PL) a jednoho ze zástupců červenoplodých pampelišek (*Taraxacum* sect. *Erythrosperma*; PL). To už se nacházíme u kostela sv. Vavřince a starého hřbitova, kde nás upoutá skupina invazních pajasanů žláznatých (*Ailanthus altissima*). Cestou zpět do obce Štítary procházíme sukcesním lesíkem s duby letními (*Quercus robur*) a podrostem prvosenek jarních (*Primula veris*), přitom pozorně nasloucháme Františkovu výkladu o zkušenostech z více než 20letého obhospodarování této lokality.

Na závěr bych chtěl poděkovat všem účastníkům exkurze za trpělivost a zdárné zdolání těžšího terénu. Přeji rodině Groesslových hodně sil a nápadů do dalších let na Vrchu.

Botanická exkurze údolím Hadovky a na vrch Krasíkov

Ivona Matějková

V páteční dopoledne 3. 5. 2024 kolem desáté hodiny se na vlakové zastávce v Břetislavi u Konstantinových Lázní sešlo celkem devět účastníků, kteří dorazili na botanickou exkurzi pořádanou Agenturou ochrany přírody a krajiny. Ze Západočeské pobočky ČBS se zúčastnili celkem tři členové: Daniel Papež a vedoucí exkurze Ivona Matějková a Daniela Hlinková.

Ačkoliv předpověď počasí nevypadala pro botanickou vycházku příliš přátelsky, měl přijít i trvalejší déšť, nakonec nám přálo štěstí, po většinu akce nás provázela zatažená obloha a sprchlo jen slabě a krátce v nivě Hadovky. Jarní květena už byla v plném proudu. Během exkurze jsme se pohybovali v krajině s členitým reliéfem a zvýšenou biotopovou pestrostí. Rozpětí nadmořské výšky se pohybovalo mezi 440 až 590 m.

Na vlakové zastávce v Břetislavi jsme si ukázali dobře vyvinuté růžice *Valerianella locusta*, menší porost *Fragaria viridis* a dvě dřeviny rostoucí u Čelivského potoka: *Prunus padus* a *Salix euxina*. Poté jsme se vydali po polní cestě značené jako cyklostezka č. 2220, kudy prochází i část trasy naučné stezky „Ke Studánce lásky“. Na nelesním úseku jižně od Břetislavi rostly *Veronica sublobata*, *Noccaea caerulescens* a mladé exempláře *Ulmus glabra*. Při průchodu prosvětleným borovým lesem, ca 0,7 km J až JZ od vlakové zastávky v Břetislavi, upoutaly naši pozornost *Veronica serpyllifolia* a *Viola canina*. Stezka nás zavedla do údolí potoka Hadovka. V okraji sušší loučky nad levým břehem potoka, ca 1 km J od železniční zastávky v Břetislavi (49°51'50.929"N, 12°58'9.418"E), byla objevena vitální populace *Carex praecox* (PL). Z doprovodných druhů jsme zapsali *Anthoxanthum odoratum* a *Ranunculus bulbosus*. Samozřejmě jsme si nenechali ujít občerstvující minerální vodu z pečlivě udržované Studánky lásky. Poté jsme přešli na pravý břeh Hadovky a po červeně značené turistické stezce jsme se skrze smíšené lesní porosty vydali proti jejímu proudu, až k silnici na trase Kokašice – Horní Kozolupy. Cestou nás provázely bohaté kolonie *Adoxa moschatellina*. V okraji stezky rostla *Melica nutans* (PL).

Od silnice jsme dále pokračovali po červeně značené turistické stezce nad levým břehem Hadovky, směrem k Balcarovu mlýnu. Údolí bylo hlouběji zaříznuté, s přirozeně meandrujícím korytem potoka a opuštěnými podmáčenými loukami, které místy zarůstaly vlhkomilnými náletovými dřevinami, zejména *Alnus glutinosa* a *Salix euxina*. V nivě převládaly druhově chudé porosty s hojným zastoupením *Phalaris arundinacea*. Z doprovodných druhů jsme zaznamenali *Caltha palustris* (PL) a *Symphytum officinale*, z význačnějších taxonů *Carex disticha* (C3; PL), *Carex elongata* (PL), *Colchicum autumnale* a *Cruciata laevipes* (PL). Do vodního režimu lokálně zasahoval bobr, který se podílel na tvorbě menších mokřadů a mělkých tůní. U stezky jsme obdivovali mohutné letité smrky a také jsme si zde ukázali několik typických zástupců acidofilní bylinné flóry: *Avenella flexuosa*, *Hieracium murorum*, *Luzula luzuloides*, *Luzula pilosa* a *Viscaria vulgaris*. V poslední třetině procházeného úseku nás zaujala mokřina s výskytem *Matteuccia struthiopteris* (§O; PL) nacházející se ca 1,1 km JJZ od středu obce Kokašice (49°52'9.278"N, 12°56'31.359"E).

U okraje silnice, v místě bývalého Balcarova mlýna, ca 1,6 km JZ od středu obce Kokašice (49°52'10.784"N, 12°55'48.557"E), nás Dan Papež upozornil na výskyt *Buglossoides incrassata* (PL). Poté následoval přechod na žlutě značenou turistickou trasu s výstupem na vrch Krasíkov (kóta 640 m). Šli jsme poměrně svižným tempem, neboť cestou převládaly vcelku fádni a místy i necitlivě prokácené kulturní lesy. Ze zajímavějších druhů jsme potkali bělokvětou formu *Myosotis sylvatica* (PL). Po výstupu k hornímu okraji svažité polokvětaté louky na jihovýchodním svahu

Krasíkova (49°52'32.530"N, 12°56'5.011"E) nás čekala odměna: vitální populace kvetoucí *Primula veris* (C4a; PL), výhled do malebné krajiny Tachovska až severního Plzeňska a chvilkové projasnění oblohy s hřejícími slunečními paprsky. V horním okraji opuštěného sadu, který se nachází na severozápadním svahu Krasíkova, jsme se pokochali dokvétajícím vstavačem bledým (*Orchis pallens*; §SO, C2b) a mladými růžicemi *Hylotelephium maximum*. V sousedním zachovalém suťovém lese u okraje přírodní památky Krasíkov, ca 1,3 km Z od středu obce Kokašice (49°52'38.999"N, 12°55'46.481"E), jsme prozkoumali květnatý bylinný podrost s *Actaea spicata*, *Asarum europaeum*, *Carex muricata* agg., *Hepatica nobilis*, *Mercurialis perennis*, *Pulmonaria obscura* (PL) a *Vinca minor*. Poté následoval sestup ke dvoru Krasíkov po naučné stezce Krasíkov – Ovčí vrch, odkud jsme linkovým autobusem odjeli do Konstantinových Lázní. Část skupiny využila volný čas před odjezdem vlaku do Plzně k návštěvě místního lázeňského parku, kde se nachází altán s vyhlášeným Prusíkovým pramenem. Exkurze se po všech stránkách vydařila a přinesla nám spoustu hezkých zážitků i radosti z pěkných botanických nálezů, včetně potvrzení výskytu *Orchis pallens*.

Nomenklatura cévnatých rostlin je sjednocena podle klíče ke květeně ČR (KAPLAN et al. 2019). Stupeň ohrožení taxonů je uváděn podle Červeného seznamu (GRULICH & CHOBOT 2017). Druhy označené zkratkou PL jsou uloženy v herbáři Západočeského muzea v Plzni.

Literatura:

- GRULICH V. & CHOBOT K. [eds] (2017): Červený seznam ohrožených druhů České republiky. Cévnaté rostliny. – Příroda, Praha, 35: 1–178.
- KAPLAN Z., DANIHELKA J., CHRTEK J. jun., KIRSCHNER J., KUBÁT K., ŠTECH M. & ŠTĚPÁNEK J. [eds] (2019): Klíč ke květeně České republiky. Ed. 2. – Academia, Praha, 1168 p.

Co roste ve vejprnické pískovně?

Daniel Papež

Na exkurzi, která se konala v neděli 12. května 2024, se nás sešlo celkem osm. Z členů pobočky se připojili Lenka Pivoňková a Radim Paulič. Cestu jsme započali demonstrací již herbicidovaných rostlin *Bromus hordeaceus*, *Bromus tectorum*, *Draba muralis*, *Equisetum arvense*, *Erophila verna*, *Lamium amplexicaule*, *Myosotis arvensis*, *Myosotis stricta*, *Veronica arvensis*, *Papaver argemone* na vlakové zastávce v Tlučné (49°43'27.964"N, 13°14'31.642"E).

Následně nás již čekala cesta k pískovně. Intravilánem nás doprovázeli rozrostlí jedinci *Herniaria glabra*. Ihned za obcí na nás čekal velmi zajímavý úhor (49°43'12.915"N, 13°14'48.135"E). Na ladem nechané orné půdě zde roztroušeně rostly

Obr. 2 Botanizování na mokřadní louce s vitálním porostem ostrice dvouřadé.

Datura stramonium, *Senecio vernalis* (PL) a *Stachys byzantina* (PL) a po jednom trsu *Euphorbia lathyris*, *Melissa officinalis*, *Rudbeckia hirta* a *Silybum marianum*. Tyto méně běžné nepůvodní druhy byly doprovázeny především notorickými druhy polí a jejich okrajů: *Capsella bursa-pastoris*, *Centaurea cyanus*, *Cirsium arvense*, *Conyza canadensis*, *Erodium cicutarium*, *Geranium pusillum*, *Gnaphalium uliginosum*, *Lamium purpureum*, *Lycopsis arvensis*, *Matricaria discoidea*, *Papaver dubium*, *Papaver rhoeas*, *Senecio vulgaris*, *Sonchus asper*, *Thlaspi arvense*, *Tripleurospermum inodorum*, *Valerianella locusta*, *Veronica hederifolia* s. str., *Veronica persica*, *Vicia tetrasperma*, dále *Bromus sterilis*, *Lactuca serriola*, *Leucanthemum vulgare*, *Malva neglecta*, *Solidago canadensis*, *Trifolium dubium*.

Kousek opodál nás překvapil další nález. Ve vyjetých rýhách po těžké technice (49°43'9.344"N, 13°14'53.123"E) rostla jedna z rostlin roku: *Iris sanguinea* (PL). Kosatci zde dělal společnost hojně rostoucí druh *Myosurus minimus* (C3).

Druhovú skladbu stromového patra v nedalekém lese Draganec nás zklamala. Hojnou výsadbu *Quercus rubra* doprovázelo časté zmlazení, neprostupné porosty *Rubus fruticosus* agg., expanze *Bromus sterilis*, jedinci *Pinus strobus* a *Lonicera periclymenum*. Dále byly zastoupeny běžné druhy *Geum urbanum*, *Hieracium sabaudum*, *Hieracium lachenalii*, *Moehringia trinervia*, *Senecio sylvaticus*, *Veronica sublobata*.

První zastávkou v pískovně byla otevřená plocha s obnaženým substrátem v severozápadní části (49°42'50.731"N, 13°15'31.664"E). Zdejší druhy spíše za zmínku nestojí: *Alopecurus aequalis*, *Calamagrostis epigejos*, *Cerastium glutinosum*, *Echium vulgare*, *Erigeron acris*, *Filago arvensis* (C3), *Medicago lupulina*, *Parthenocissus inserta*, *Phalaris arundinacea*, *Picris hieracioides*, *Pilosella* sp., *Potentilla supina*, *Potentilla reptans*, *Sagina procumbens*, *Salix purpurea*, *Spergularia rubra*,

Trifolium arvense, *Trifolium pratense*, *Trifolium repens*, *Vicia angustifolia*, *Vulpia myuros*. Na západě blíže k vodě (49°42'46.400"N, 13°15'30.997"E) to již bylo lepší: *Filago minima* (C3), *Myosotis discolor* (C2b), *Myosurus minimus* (C3), *Pilosella* sp. nebo *Trifolium hybridum*. V sušším lesíku s olší a vrbami (49°42'48.057"N 13°15'34.443"E) na nás čekala *Pyrola minor* (C3), *Orthilia secunda* (C3) a mladé stromky *Populus alba*.

Naše další kroky vedly okolo vodní plochy uprostřed pískovny na jih a dále na východ. V malé vodní nádržce (49°42'42.864"N, 13°15'33.131"E) jsme obdivovali kvetoucí lakušník *Ranunculus peltatus*, dále *Ceratophyllum submersum* (C3) a *Eleocharis palustris*. Podél cesty nás doprovázely různě zarostlé menší i větší tůně, na okraji jedné z nich (49°42'42.053"N, 13°15'50.100"E) jsme našli *Carex disticha* (C4a). Když jsme už byli rádi, že můžeme areál pískovny na východě opustit, zdržel nás statný jedinec *Prunus serotina* (49°42'44.796"N, 13°15'54.994"E) a nedaleká *Amorpha fruticosa*.

Po obědě v lesíku opodál jsme se pomalu vraceli na výchozí bod v Tlučné. Na křižovatce směrem k rybníku U Fulínů (49°42'47.101"N, 13°16'18.849"E) jsme se pozastavili u porostů vysokých ostric s *Carex riparia* (C4a), *Carex disticha* (C4a) a *Carex vulpina* s. str. Od rozcestí Vejprnice – Pod Hájíčkem (49°43'9.827"N, 13°16'23.819"E) směr Tlučná jsme cestou potkávali *Bryonia* sp., *Echinops sphaerocephalus*, *Filago arvensis* (C3), *Rosa elliptica* (C4b), na okraji pole pak *Anagallis arvensis*, *Aphanes arvensis* (C3), *Geranium dissectum*, *Myosurus minimus* (C3), *Thlaspi arvense*.

Poslední milý nález na nás čekal ve východní části lesa Draganec v podobě *Myosotis sparsiflora* (C4a). Tato pomněnka zde rostla u cesty vedoucí borovou doubravou (49°43'9.279"N, 13°15'43.189"E) společně s *Rubus fruticosus* agg. a *Impatiens parviflora*. Exkurzi jsme zakončili u piva a nasbíraných položek v jednom z podniků v Tlučné.

Pozn.: Nomenklatura cévnatých rostlin je sjednocena dle Klíče ke květeně ČR (KAPLAN et al. 2019). Stupeň ohrožení je uváděn podle Červeného seznamu (GRULICH & CHOBOT 2017). Druhy sebrané do herbáře Západočeského muzea v Plzni jsou označeny zkratkou PL. Význačné taxony jsou vyznačeny tučným písmem.

Literatura:

GRULICH V. & CHOBOT K. [eds] (2017): Červený seznam ohrožených druhů České republiky. Cévnaté rostliny. – Příroda, Praha, 35: 1–178.
KAPLAN Z., DANIHELKA J., CHRTEK J. jun., KIRSCHNER J., KUBÁT K., ŠTECH M. & ŠTĚPÁNEK J. [eds] (2019): Klíč ke květeně České republiky. Ed. 2. – Academia, Praha, 1168 p.

Za kriticky ohroženými druhy rostlin do Holýšova

Daniel Papež

Exkurze započala slunného rána v sobotu 25. 5. 2024 za přítomnosti šesti účastníků na nádraží v Holýšově. Ze členů pobočky byla přítomna ještě Ivona Matějková. Již na začátku trasy jsme začali zajímavými nálezy. U chodníku mezi Jiráskovou třídou a zbořeným kluzišťem (49°35'44.234"N, 13°6'8.445"E) jsme měli příležitost demonstrovat *Bunias orientalis*, *Pilosella aurantiaca* (PL) a *Senecio inaequidens*.

Cestou za sleziníkem netíkovitým jsme na autobusové zastávce U Obuvi pozorovali invazní *Acer negundo* a expandující *Hordeum murinum*. Po 700 metrech jsme se dostali na lokalitu prvního avizovaného druhu: *Asplenium adiantum-nigrum* (C1r, ŠK; PL). Ten zde roste ve škvrách mezi kameny vchodu do sklepa jednoho z bytových domů

(49°35'27.647"N, 13°6'22.272"E) postavených za Protektorátu. Společnost mu dělá běžný sleziník *Asplenium ruta-muraria*.

Dále jsme pokračovali okolo kulturního domu k panelovým domům. Podél nově opravených chodníků (49°35'27.447"N, 13°6'31.831"E) tu už dvě sezóny bujně vykvétá *Reseda luteola* (C3). Soupis druhů zde doplnily *Barbarea vulgaris*, *Capsella bursa-pastoris*, *Elymus repens*, *Lepidium campestre*, *Plantago lanceolata*, *Plantago media*, *Trifolium campestre*, *Trifolium pratense*, *Trifolium repens*.

Cestou přes Slepíčí vrch (49°35'33.907"N, 13°6'42.009"E) s *Agrimonia procera* (C3), *Falcaria vulgaris*, *Trifolium alpestre* (PL) a *Tragopogon pratensis* jsme došli k retenčním nádržím na východním okraji obce (49°35'39.027"N, 13°6'49.907"E) u obytné zóny Na Terasách. Zdejší prostor úspěšně obsadily *Carex paniculata* (C4a; PL), *Petasites hybridus* a *Symphoricarpos albus*. Konečně jsme se dostali na hlavní lokalitu exkurze: bývalé vojenské cvičiště. Začali jsme na stránce v západní části území (49°35'37.324"N, 13°7'1.185"E). Ta je již známa výskytem dalších dvou avizovaných druhů: *Aira caryophyllea* (C1t) a *Trifolium striatum* (C1t). Oba taxony jsme zde našli i letos. Především díky mělké půdě lokalita ještě nezarostla expanzivními trávami a borovicí. Největší pokryvnost zde mají lišejníky rodu *Cladonia*. Kromě nich tu ještě roste například *Agrostis capillaris*, *Arabis glabra*, *Cerastium glutinosum*, *Filago arvensis* (C3), *Jasione montana*, *Ononis repens* (C3), *Pilosella officinarum*, *Rumex acetosella*, *Scleranthus annuus*, *Silene nutans*, *Veronica officinalis*.

V očekávání hrozícího deště jsme se vydali dál a prošli jsme to, co ve východní části bývalého cvičiště ještě zbylo. Ve vyjetých kolejkách s obnaženým kamenitým substrátem a na přilehlé stránce (49°35'33.243"N, 13°7'14.897"E) začala už vyrůstat

Obr. 3 Botanický lov na navážce zeminy v bývalém vojenském prostoru.

Vulpia myuros, dále: *Arenaria serpyllifolia*, *Bromus hordeaceus*, *Centaureum erythraea* (C4a), *Cerastium arvense*, *Cerastium glomeratum*, *Cerastium glutinosum*, *Pilosella officinarum*, *Pilosella* sp., *Potentilla argentea*, ***Reseda luteola*** (C3; PL), *Rhinanthus minor* (PL), *Veronica arvensis*, *Veronica officinalis*, *Viscaria vulgaris*.

Přestože nedaleko se tvořící černá skládka suti a zeminy (49°35'31.315"N, 13°7'16.558"E) krajinu cvičiště značně hyzdí, nestačili jsme se divit: Kromě běžných polních plevelů, jako je *Anagallis arvensis*, *Aphanes arvensis* (C3; PL), jsme tu našli ***Myosotis discolor*** (C2b; PL) a ***Spergularia marina*** (PL).

Pak už nám zbývala pouze zpáteční cesta na vlak. Okrajem borové doubravy na jihozápadním svahu vrchu Trný jsme odbočili do antropogenní sníženiny, která asi bývala malým lomem (49°35'49.867"N, 13°7'16.017"E). Zde na nás čekalo další překvapení: ***Polystichum aculeatum*** (C4a, PL). Dále naše kroky doprovázely *Carlina vulgaris*, *Clematis vitalba*, ***Ononis repens*** (C3), *Thymus pulegioides*, *Trifolium alpestre* a *Trifolium arvense*. Za zmínku stojí už pouze *Buglossoides incrassata* (PL) na okraji pole a malý exemplář ***Polystichum aculeatum*** (C4a) v příkopě cesty z vrchu Trný do obce (49°35'53.146"N, 13°6'37.702"E).

Pozn.: Nomenklatura cévnatých rostlin je sjednocena dle Klíče ke květeně ČR (KAPLAN et al. 2019). Stupeň ohrožení je uváděn podle Červeného seznamu (GRULICH & CHOBOT 2017). Druhy sebrané do herbáře Západočeského muzea v Plzni jsou označeny zkratkou PL. Význačné taxony jsou vyznačeny tučným písmem.

Literatura:

GRULICH V. & CHOBOT K. [eds] (2017): Červený seznam ohrožených druhů České republiky. Cévnaté rostliny. – Příroda, Praha, 35: 1–178.
KAPLAN Z., DANIHELKA J., CHRTEK J. jun., KIRSCHNER J., KUBÁT K., ŠTECH M. & ŠTĚPÁNEK J. [eds] (2019): Klíč ke květeně České republiky. Ed. 2. – Academia, Praha, 1168 p.

Výprava za květenou kosatcové louky u Rokycan

Ivona Matějková

V sobotu 8. 6. 2024 kolem desáté hodiny se na parkovišti u Vojenského muzea v Rokycanech sešly celkem tři účastnice pobočkové exkurze naplánované do blízkého okolí. Za pobočku jsme byly dvě: Dagmar Dostálová a Ivona Matějková (vedoucí exkurze). Naši účast přišla podpořit doktorandka z Přírodovědecké fakulty JU v Českých Budějovicích Kateřina Vejvodová. Vzhledem k letnímu rázu počasí jsme usoudily, že další potenciální účastníci akce zřejmě dali přednost relaxu a radovánkám u vody.

Hlavním cílem naší exkurze byla botanicky cenná vlhká až podmáčená louka na jižním okraji Rokycan nedaleko přírodní rezervace Vojenské cvičiště, ca 1,2 km JZ od železniční zastávky Rokycany předměstí (49°43'38.725"N, 13°35'20.567"E). Vegetační kryt louky ležící v nadmořské výšce zhruba 385 m tvoří mozaika porostů vlhkých pecháčových luk, vegetace vysokých ostřic a nevápnitých mechových slatinišť. Díky každoročnímu kosení, které obstarává ČSOP Kulíšek z Rokycan (ruční seč křovinořezem), prosperují v lučních fytocenózách vitální populace kosatce sibiřského – ***Iris sibirica*** (§SO, C3) a žluťuchy lesklé – ***Thalictrum lucidum*** (C3; PL), jak jsme se záhy samy přesvědčily. Bohatě vyvinuté kolonie kosatce čítající několik desítek rostlin (a mimochodem dobře viditelné i na veřejně přístupných leteckých snímcích z let 2016 a 2022 díky jejich pečlivému obsekávání) byly již odkvetlé, jen tu a tam se vyskytoval nějaký dokvétající exemplář. Žluťuchy zjištěné v počtu asi dvou desítek exemplářů byly naopak v plném květu a imponovaly nejen nám, ale i dospělým jedincům zlatohlávka zlatého (*Cetonia aurata*). Z dalších zajímavých druhů jsme zaznamenaly *Betonica officinalis*, *Carex vulpina* a *Filipendula vulgaris*. Místy se hojně vyskytoval krvavec toten (*Sanguisorba officinalis*).

Z louky jsme přešly do areálu bývalého vojenského cvičiště, do přírodovědně význačného území „Rokycanské mokřady“. Tato lokalita se nachází ca 1,5 km JZ od železniční zastávky Rokycany předměstí (49°43'29.969"N, 13°35'9.583"E). Je zde pestrá mozaika mokřadních a lučních biotopů prostoupených uměle hloubenými tůňkami a sukcesními remízky. Na lokalitě každoročně probíhají pojezdy těžkou terénní technikou včetně tanků a offroadových aut. Při pochůzkách vyježděnými cestami jsme s potěšením zjistily, že pojezdy terénních vozidel pomáhají s šířením kosatce sibiřského na lokalitě, především podél cest. V příbřežních zónách mělkých tůňek (ráj nejen pro rostliny, ale i pro obojživelníky a vážky) jsme objevily *Eleocharis palustris* s. str. (PL), *Juncus articulatus*, ***Veronica scutellata*** (C4a; PL) a drobné exempláře jitrocelu, které se nápadně podobaly *Plantago uliginosa* (PL). V ladem ležících loukách převažovaly trávy včetně *Dactylis glomerata* a *Deschampsia cespitosa*, z bylinných druhů jsme našly např. *Angelica sylvestris*, *Cirsium palustre* a *Geranium palustre*. Z náletových dřevin měly hojně zastoupení *Populus tremula* a *Betula pendula*, vtroušeně se vyskytovala *Salix purpurea*.

Následoval přechod do střední a jižní části bývalého vojenského prostoru, kde byla zřízena přírodní rezervace Vojenské cvičiště. V oploceném areálu, který není přístupný veřejnosti, se pasou zubři a divocí koně. Díky pastvě se daří udržovat mozaiku lesních a nelesních ploch s přírodními a přírodě blízkými typy biotopů, které poskytují příznivé podmínky pro uplatnění druhově rozmanité avifauny. Veřejně přístupná je pouze turistická stezka s rozhlednou, vedoucí mezi oplocenými plochami (oplučky). Při lesní

cestě směrem k rozhledně, ca 1,8 km JZ od železniční zastávky Rokycany předměstí (49°43'16.746"N, 13°35'2.323"E), jsme objevily *Juncus compressus* (PL). Stezka nás dovedla na žlutě značenou turistickou trasu vedoucí po severozápadním úpatí vrchu Kotel (kóta 575 m). Jde o zpevněnou lesní cestu procházející kulturními, převážně smrkovými porosty různého stáří a pasekami kolonizovanými *Calamagrostis epigejos*. Ve vlhkém příkopu za cestou, ca 2 km JJZ od železniční zastávky Rokycany předměstí (49°43'0.839"N, 13°35'17.531"E), objevila Kateřina několik exemplářů *Thelypteris limbosperma* (PL), kapradiny s běžným výskytem v chladnějších polohách. Z bližšího okolí jsou udávány dva nálezy tohoto druhu z lesních biotopů v okolí Tymákova a Kamenného Újezda (web 1). V okraji lesní cesty jsme našli *Melampyrum pratense* (PL), *Oxalis stricta* (PL), *Persicaria minor* a *Veronica officinalis*. U rozcestí žlutě a modře značené turistické cesty rostl jeden exemplář *Geranium columbinum* (PL).

Po modře značené trase jsme došli zpět do Rokycan, kde byla v časných odpoledních hodinách naše exkurze zakončena. Výpravu jsme úspěšně zvládly navzdory horkému letnímu počasí. Potěšilo nás, že hned „za branami města“ se nacházejí ochránářsky významné lokality, o které je systematicky pečováno s cílem podpořit druhovou rozmanitost původní flóry i fauny. Areál bývalého vojenského cvičiště je využíván pozitivním způsobem, podobně jako je tomu v přírodní památce Šlovický vrch u Dobřan.

Nomenklatura cévnatých rostlin je sjednocena podle klíče ke květeně ČR (KAPLAN et al. 2019). Stupeň ohrožení taxonů je uváděn podle Červeného seznamu (GRULICH & CHOBOT 2017). Druhy označené zkratkou PL jsou uloženy v herbáři Západočeského muzea v Plzni. Význačné druhy jsou zvýrazněny tučným písmem.

Literatura:

GRULICH V. & CHOBOT K. [eds] (2017): Červený seznam ohrožených druhů České republiky. Cévnaté rostliny. – Příroda, Praha, 35: 1–178.
KAPLAN Z., DANIHELKA J., CHRTEK J. jun., KIRSCHNER J., KUBÁT K., ŠTECH M. & ŠTĚPÁNEK J. [eds] (2019): Klíč ke květeně České republiky. Ed. 2. – Academia, Praha, 1168 p.

Web 1: Pladias; URL: <https://pladias.cz/taxon/distribution/Oreopteris%20limbosperma> (7. 11. 2024).

Za kosatcem sibiřským do okolí Mýta a Holoubkova

Lenka Pivoňková

Česká botanická společnost vyhlásila v roce 2024 za rostlinu roku kosatec sibiřský (*Iris sibirica*) a vyzvala odbornou i laickou veřejnost k mapování a ověřování jeho lokalit. Zapojila se i Západočeská

pobočka ČBS při svých exkurzích. Při jedné z nich jsme navštívili několik lokalit kosatce sibiřského, které jsem znala z minulosti v okolí Mýta, Holoubkova (ve fyto geografickém okrese 35a Holoubkovské Podbrdsko) a Borku u Rokycan (ve fyto geografickém okrese 31a Plzeňská pahorkatina vlastní). Exkurze se konala 18. 6. 2024. Sešlo se nás pět: já, Rudolf Hlaváček, Daniel Papež a také paní s dcerou, které se záhy z důvodu pylové alergie obou odpojily. Co měly lokality společného? Vlhká stanoviště s biotopy typu tužebníkových lad, pcháčových a střídavě vlhkých bezkolencových luk s pravidelným výskytem těchto druhů: *Agrostis stolonifera*, *Achillea ptarmica*, *Carex brizoides*, *Cirsium palustre*, *Filipendula ulmaria*, *Galium boreale*, *Holcus lanatus*, *Lotus uliginosus*, *Lysimachia vulgaris*, *Lythrum salicaria*, *Sanguisorba officinalis*. Kosatce byly vzhledem k letošnímu posunu vývoje vegetace (ca o 2–3 týdny dříve) v době exkurze již odkvetlé.

K jednotlivým navštíveným lokalitám:

1/ Mýto, dlouhodobě neobhospodařované lado v nivě Holoubkovského potoka 500–700 m SV od nádraží v obci (čtverec 6248a): Kosatec sibiřský byl v severovýchodním cípu lada zjištěn při aktualizaci mapování biotopů L. Pivoňkovou již v roce 2014 bez určení početnosti (web 1). Lado zarůstá roztroušeně dřevinami (*Salix euxina*, *Salix triandra*). Převládají několik dominant o výšce ca 1,5 m: *Filipendula ulmaria*, *Phalaris arundinacea*, *Calamagrostis canescens*, na okrajích i *Urtica dioica*, šíří se invazní *Solidago gigantea* (zjištěné již v roce 2014). Ve východní části lada se krčil jediný trs *Iris sibirica* (VU, C3, §S) v hustém porostu tužebníku. Dá se předpokládat, že kosatec vzhledem k pokračující degradaci a sukcesi z lokality vymizí. U cesty ca 500 m SV od nádraží v Mýtě rostla *Potentilla recta* (LC, C4a; HOMP).

2/ Mýto, louky Pod Lesem, 850 m JJV až 1,1 km JV od nádraží v obci, na okraji lesa (čtverec 6248a s přesahem do 6248b), v zamokřeném území, v blízkosti zdrojů vody. M. Malkus odhadl velikost populace v roce 2008 na 11–100 jedinců (web 1). Lokalita je plošně rozsáhlá (odhadem 10–12 ha) s roztroušeným výskytem stovek trsů kosatců. Kosatce rostou na vlhkém stanovišti v neobhospodařovaných ladech i v sekaných loukách v druhově ochuzených porostech s různými dominantami. Na lokalitu jsme přišli od západu od cesty vedoucí do Strašic. Nejprve jsme našli kosatce v hustém porostu *Scirpus sylvaticus* (pokryvnost skřípiny ca 75 %, severně od porostu *Equisetum fluvatile*), dále na východ v porostu *Agrostis stolonifera* (pokryvnost psinečku ca 60 %), pak v porostu *Carex brizoides* (pokryvnost ostřice ca 80 %), v porostu s hojnými *Calamagrostis epigejos* nebo *Holcus lanatus*. Vysvětlení obrovských rozdílů složení lučních porostů na obdobném stanovišti bychom asi našli v historii jejich využívání, kdybychom ji znali.

Ze zajímavějších nálezů jsme na lokalitě zaznamenali výskyt *Pilosella aurantiaca* (NT, C3) a *Rhinanthus minor* a tři druhy třezalek pohromadě: *Hypericum maculatum*, *Hypericum perforatum* a *Hypericum tetrapterum* (HOMP), u cesty *Scorzonera humilis* (LC, C4a).

3/ Holoubkov, zamokřená proluka v zástavbě, s hojným tužebníkem jilmovým, 700 m SSZ od nádraží, 400 m JV od silničního mostu přes dálnici (čtverec 6248a). Odtud byly kosatce přesazeny v roce 2005 (na základě výjimky tehdy příslušného Ministerstva životního prostředí) do přírodní památky Hrádecká bahna (kde stále rostou) v Hrádku u Rokycan a do významného krajinného prvku Vápenice v Holoubkově. S lokalitou jsem se setkala v roce 2015, kdy zde tehdejší vlastníci pozemku chtěli stavět dům a kosatce se od doby přesazení jinam na této lokalitě rozmnožily do počtu přibližně 30 trsů. Výjimka z ochranných podmínek zvláště chráněných druhů rostlin nebyla znovu povolena, načež došlo k prodeji pozemku jinému vlastníkově a následnému „záhadnému“ vymizení kosatců z lokality, na níž charakter tužebníkového lada s dominantní *Filipendula ulmaria* zůstal zachován. Už nebylo co chránit. Jak to vypadalo v den exkurze? Na velké části pozemku došlo ke skrývce zeminy. V místě kdysi rostoucích kosatců byl připravený bazén k zapuštění do země. Na okraji pozemku jsme ještě našli mezi tužebníky jilmovými tři trsy kosatce sibiřského. Stále se drží. Jak dlouho ještě?

4/ Holoubkov, významný krajinný prvek Vápenice, ca 1,7 km SZ od nádraží v Holoubkově, 1 km JV od Plzeňského vrchu, na levém břehu potoka Chýlava (čtverec 6248a). Sem byly kosatce přesazeny v roce 2005 z předešlé lokality v Holoubkově. A jak se jim vede? Docela dobře. Plocha je pravidelně sekána s finanční podporou realizovanou prostřednictvím Programu péče o krajinu (dotační titul Ministerstva životního prostředí). Trsy kosatce sibiřského jsou obsekávány a vypadá to, že se jejich počet mírně zvýšil. Z dalších druhů jsme zaznamenali např. *Betonica officinalis*, *Carex hartmanii* (NT, C4a), *Carex vulpina*, *Juncus conglomeratus*, *Lotus pedunculatus*, *Primula elatior*, *Ranunculus auricomus*, *Trollius altissimus* (VU, C3, §O), *Valeriana officinalis*.

5/ Borek u Rokycan, ca 500 m V od benzínové pumpy u dálnice, jižně od dálnice, 800 m SSV od hráze Boreckého rybníka (čtverec 6247b). M. Pašek zde v roce 2003 našel 5 exemplářů *Iris sibirica* (web 1). Populace kosatce sibiřského nyní čítá několik desítek trsů. Poprvé jsem toto místo navštívila letos v dubnu v souvislosti s nepovoleným hloubením vodní nádrže a ukládáním hromad zeminy hned vedle kosatců. Nebo přímo na nich? To už se asi nezjistí. V porostu kosatců převažuje *Filipendula ulmaria* (pokryvnost ca 90 %), vyskytují se *Colchicum autumnale*, *Geranium pratense*, *Molinia caerulea*. U příkopu rostla i *Serratula tinctoria* (NT, C4a) a překvapením byla *Rosa gallica* (VU, C3; HOMP, PL).

6/ Sama jsem ještě ten den ověřila výskyt kosatce sibiřského v Bezděkově u Radnic, ca 150 m ZSZ od kapličky v obci, SZ od železniční trati (čtverec 6147d) (údaj O. Bílka z roku 2014 a 2015, web 1), v místě určeném podle územního plánu k zástavbě. Jde o vlhkou louku, kde rostly např. *Filipendula ulmaria*, *Deschampsia cespitosa*, *Centaurea jacea*, *Trifolium hybridum*. Louka byla posekaná už na přelomu května a června, kosatce znovu obrazily, takže byly vidět jen listy od 70 až 100 trsů kosatců.

Závěrem: Kosatce rostou, jsou však ohroženy stavební činností, sukcesí u neobhospodařovaných ploch i nevhodným obhospodařováním. Kosatec je však houževnatý, věřím, že přežije.

Nomenklatura byla sjednocena podle klíče ke květeně ČR (KAPLAN et al. 2019). Stupeň ohrožení je uváděn podle Červeného seznamu (GRULICH & CHOBOT 2017). Druhy označené zkratkou HOMP jsou uloženy v herbáři Hornického muzea Příbram.

Literatura:

- GRULICH V. & CHOBOT K. [eds] (2017): Červený seznam ohrožených druhů ČR. Cévnaté rostliny. – Příroda, Praha, 35: 1–178.
- KAPLAN Z., DANIHELKA J., CHRTEK J. jun., KIRSCHNER J., KUBÁT K., ŠTECH M. & ŠTĚPÁNEK J. [eds] (2019): Klíč ke květeně České republiky. Ed. 2. – Academia, Praha, 1168 p.
- Web 1: Nálezová databáze ochrany přírody – AOPK ČR; URL: <https://portal.nature.cz/nd/> (10. 9. 2024)

Roste ještě *Scirpus radicans* u Bukovce nedaleko Holýšova?

Daniel Papež

Neroste! Tedy aspoň my jsme skřípínu kořenující u rybníka Horymír nenašli a přes 50 let starý nález S. Kučery (Šedo 1980) jsme tak nepotvrdili. V pátek 21. 6. 2024 jsme po ní pátrali čtyři, z členů pobočky byla ještě přítomná Ivona Matějková a Lenka Pivoňková. V litorálu (49°35'8.616"N, 13°0'7.715"E), jehož vodní režim je zde silně ovlivněn činností bobra, dominuje *Phalaris arundinacea*, a v místech s vyšší hladinou vody převládá *Acorus calamus*. Společnost jim dělají *Alnus glutinosa*, *Alopecurus pratensis*, *Callitriche* sp., *Caltha palustris*, *Cirsium palustre*, *Filipendula ulmaria*, *Galium aparine*, *Galium palustre*, *Glechoma hederacea*, *Holcus lanatus*, *Impatiens parviflora*, *Juncus effusus*, *Lolium multiflorum*, *Lolium perenne*, *Lycopus europaeus*, *Lysimachia vulgaris*, *Myosoton aquaticum*, *Peplis portula*, *Persicaria amphibia*, *Plantago major*, *Poa trivialis*, *Ranunculus sceleratus*, *Rumex obtusifolius*, *Solanum dulcamara*, *Stellaria alsine*, *Urtica dioica*, *Veronica beccabunga*.

Skřípinu kořenující jsme nenašli ani v nedalekém prameništi (49°35'6.605"N, 13°0'8.127"E). Zde jsme zaznamenali *Alnus glutinosa*, *Angelica sylvestris*, *Athyrium filix-femina*, *Caltha palustris*, *Cardamine amara*, *Dryopteris carthusiana*, ***Dryopteris dilatata***, *Filipendula ulmaria*, *Galium aparine*, *Juncus effusus*, *Lycopus europaeus*, *Myosotis palustris*, *Persicaria hydropiper*, *Poa trivialis*, *Rubus idaeus*, *Salix aurita*, *Salix cinerea*, *Scirpus sylvaticus*, *Stachys palustris*.

Abychom se k rybníku vůbec dostali, museli jsme projít pastvinu (49°35'10.966"N, 12°59'53.457"E) a přebrodit potok Chuchla. Cestou jsem si pár druhů poznamenal: *Chaerophyllum aureum*, *Cynosurus cristatus*, *Galium aparine*, *Galium verum*, *Geranium palustre*, *Hypochaeris radicata*, *Prunella vulgaris*, *Ranunculus acris*, *Trifolium pratense*, *Trifolium repens*.

Dále jsme již intenzivně nebotanizovali. Na hladině rybníka plavaly *Lemna turionifera*, *Spirodela polyrrhiza* a na hrázi rostla růže s chlupatým rubem, vonící po jablíčkách, ale bez viditelných žlázek, určená jako *Rosa dumalis* subsp. *coriifolia* (PL; děkujeme Radimovi Pauličovi za determinaci růže na dálku dle pořízených fotografií).

Podél silnice s *Falcaria vulgaris* (PL) a relativně slušnou aluviální loukou jsme se vrátili zpátky do obce. U rybníčku (49°35'18.277"N, 12°59'42.745"E), spíše vesnické nádrže na začátku obce, bylo vše vysekané, ale i tak jsme byli schopni rozpoznat *Glyceria fluitans* agg., *Juncus articulatus*, ***Juncus inflexus***. U kostela (49°35'11.822"N, 12°59'41.776"E) jsem již sám zaznamenal *Campanula trachelium*, *Dryopteris filix-mas*, *Epilobium adenocaulon*, *Pilosella aurantiaca* a *Stellaria graminea*.

Spoluúčastnice exkurze I. Matějková a L. Pivoňková stihly před odjezdem vlaku do Plzně zběžně prozkoumat květenu na vlakovém nádraží v Holýšově. V suchém trávníku u trati (49°35'48.228"N, 13°6'5.099"E) našly ze zajímavějších druhů *Lycopsis arvensis*, *Onobrychis viciifolia*, *Ononis spinosa*, *Papaver dubium* a *Vulpia myuros* – ke všem druhům byly pořízeny herbářové položky (PL).

Pozn.: Nomenklatura cévnatých rostlin je sjednocena dle Klíče ke květeně ČR (KAPLAN et al. 2019). Druhy sebrané do herbáře Západočeského muzea v Plzni jsou označeny zkratkou PL. Význačné taxony jsou vyznačeny tučným písmem.

Literatura:

KAPLAN Z., DANIHELKA J., CHRTEK J. jun., KIRSCHNER J., KUBÁT K., ŠTECH M. & ŠTĚPÁNEK J. [eds] (2019): Klíč ke květeně České republiky. Ed. 2. – Academia, Praha, 1168 p.
ŠEDO I. (1980): Výsledky floristického kursu ČSBS v Tachově (1966) a v Horšovském Týně (1971). – Sborník Západočeského muzea v Plzni, Příroda 35: 3–95.

Botanický víkend v Krušných horách

Ivona Matějková a Lenka Pivoňková

V druhé polovině července, od pátku 19. do neděle 21. 7. 2024, se uskutečnil botanický víkend v Krušných horách. Absolvovalo jej celkem sedm účastníků a účastnic: z pobočky Jiří Brabec, Jitka Horková, Ivona Matějková, Daniel Papež, Sylvie Pecháčková a Lenka Pivoňková, z veřejnosti se k nám připojila Václava Volfová.

Lenka Pivoňková pro nás s předstihem zajistila kvalitní ubytování v centru Jáchymova, v dobře zařízeném apartmánovém domě vlastněném vietnamskou rodinou. V přízemí ubytovacího zařízení se nacházel obchod, kde bylo možné si ráno i večer dokoupit potraviny. Paní domácí se k nám chovala velice mile a byla vždy plná ochoty nám pomoci se vším, co jsme potřebovali. Od našeho kolegy a výborného znalce flóry Krušných hor Vladimíra Melichara jsme s předstihem obdrželi data o dřívějších nálezech význačných druhů, které by bylo užitečné ověřit, a tomu jsme také přizpůsobili trasy našich průzkumů.

Za páteční dopravu do Jáchymova vděčí naše plzeňská skupina (Sylva, Jitka, Ivona) Lence, která nás tam ochotně odvezla autem.

První naší zastávkou před příjezdem na ubytování byla horská planina nedaleko obce Horní Blatná, kde se nacházejí botanicky cenné mezofilní i rašelinné louky, slatiniště a vřesoviště, částečně zahrnuté do přírodní rezervace Ryžovna (50°23'51"N, 12°50'1"E). Na sušších loukách se vyskytovaly vitální populace *Meum athamanticum* (§O, C3; PL). Rašelinné louky a slatiniště představovaly botanický ráj s vitálními populacemi *Drosera rotundifolia* (§SO, C3), *Dactylorhiza fuchsii* (§O, C4a), *Pinguicula vulgaris* (§SO, C2t), *Swertia perennis* (§SO, C2r). Na vřesovišti a ve zbytcích smilkových louček se vyskytovaly vitální kolonie *Arnica montana* (§O, C3). V druhově bohatším smilkovém trávníku dokvétala běloprstka bělavá – *Pseudorchis albida* (§SO, C2t).

Po setkání s ostatními a ubytování v Jáchymově vyrazila část skupiny botanizovat na horské rašeliniště ležící SZ od Božího Daru u naučné stezky Ježíškova cesta (50°24'57.2"N 12°54'2.5"E) s výskytem *Carex chordorrhiza* (§KO, C1r), vzácné ostrice vázané na horská vrchoviště, a s kvetoucím *Sedum villosum* (§KO, C1t). V intravilánu Božího Daru na hromadě hlíny před hotelem Špičák (50°24'33.3"N 12°55'23.8"E) objevili Jirka s Lenkou nepůvodní druh lilku *Solanum physalifolium* (viz obr. 8 na str. 32; PL, CHEB). Jde o zavlečený neofyt z Jižní Ameriky.

Druhá část skupiny botanizovala v intravilánu Jáchymova. U lázeňského hotelu Běhounek rostly pouze běžné druhy, stejnojmenný pramen v Lidické ulici byl téměř vyschlý. Ve stráni zarůstající náletovými dřevinami situované nad hřbitovem u kostela Všechny svatých (50°21'49.5"N, 12°55'16.6"E) rostly *Digitalis purpurea*, *Hesperis matronalis*, *Phyteuma spicatum* a *Vinca minor*, místy také invazní

Obr. 4 Jiří Brabec při demonstraci ostřice Lence a Danovi.

Impatiens parviflora. V trávníku u domu čp. 535 v Hornické ulici na západním okraji Jáchymova (50°22'5"N, 12°55'0.4"E) se vyskytovaly menší kolonie *Pilosella aurantiaca* (C3) a jednotlivé exempláře *Primula elatior*, po vystoupení k Evangelickému kostelu jsme zaznamenaly dobromysl obecnou (*Origanum vulgare*) pěstovanou u plotu. U areálu Jáma Josef, kde v druhé polovině 20. století probíhala těžba uranu (50°22'5.8"N, 12°54'54.3"E), byly nalezeny *Festuca gigantea*, *Lathyrus sylvestris*, *Trifolium aureum* a *Trifolium medium*. Při zpáteční cestě jsme na travnatém plácku poblíž domu čp. 23 v Mincovně ulici (50°22'11.1"N, 12°54'54.3"E) našly kvetoucí exemplář *Cichorium intybus* a na zídce u domu čp. 440 nad třídou Dukelských hrdinů (50°21'57.4"N, 12°55'13.2"E) bohaté kolonie *Cymbalaria muralis*.

V sobotu 20. 7. jsme všichni společně vyrazili na Plešivec. Auty jsme se přiblížili na parkoviště Pod Plešivcem a poté jsme se vydali botanizovat na horské louky pod sjezdovkou na severním svahu kopce. V přepásaném smilkovém trávníku poblíž areálu s apartmánovými domy (50°21'44.5"N, 12°50'25.5"E) jsme zaznamenali výskyt *Arnica montana*, *Calluna vulgaris*, *Crepis mollis* subsp. *succisifolia* (C3), *Juncus squarrosus*, *Meum athamanticum*, *Rhinanthus minor*, *Pilosella aurantiaca*, *Succisa pratensis* a *Trifolium spadiceum* (C2t). U okraje travnaté cesty, ca 540 m ZSZ od Švýcarské boudy (50°21'39.6"N, 12°50'26.6"E), rostly desítky exemplářů *Euphrasia* cf. *stricta* a také jedinci *Euphrasia* cf. *nemorosa* (PL, CHEB), ojediněle i *Microrrhinum minus* (CHEB). Byla také sebrána žlutofialově kvetoucí malokvětá konopice tradičně označovaná jako *Galeopsis pernhofferi* (CHEB). V místě s vlhkou půdou a rozvolněným vegetačním krytem nás potěšil nález *Pinguicula vulgaris* (50°21'38.3"N, 12°50'24.5"E). Louky na sjezdovce pod lanovkou byly druhově chudé, i v důsledku mulčování travní hmoty, hostily však vitální

populace *Rhinanthus alectorolophus* (C3; PL), zejména v místech vzdálených přibližně 250–300 m S od rozhledny na vrcholu Plešivce (50°21'28.6"N, 12°50'19.48"E). Z dalších druhů jsme zapsali *Digitalis purpurea*, *Tussilago farfara* a invazní *Lupinus polyphyllus*. Pod vrcholem Plešivce, u nástupního místa na lanovku, upoutal naši pozornost menší porost *Trifolium aureum* (CHEB). Po dosažení vrcholu Plešivce, který leží v nadmořské výšce 1028 m, nás čekaly pěkné výhledy do české i německé krajiny na obzoru zahalené do lehkého mlžného oparu. Naše botanizování pokračovalo dále, vzhledem k masové turistice v této lokalitě jsme neočekávali žádné extra „špeky“, přesto se nám poštěstilo objevit několik zajímavějších druhů: *Campanula rotundifolia* (bělokvětá forma), *Filago arvensis* (C3), *Geranium pratense*, *Spergularia rubra*, *Tragopogon pratensis*, *Trifolium medium* a *Viola tricolor* subsp. *polychroma* (C3). Při sestupu po sjezdovce na jižním svahu Plešivce (50°21'15"N, 12°50'17"E) jsme v porostech horských luk potkali *Dianthus deltoides*, *Lathyrus sylvestris* a *Potentilla argentea*. Neobhospodařované mezofilní louky u rozcestí Pod Plešivcem ležící ve vzdálenosti ca 0,5 km JV od rozhledny na vrcholu Plešivce (50°21'7"N, 12°50'38"E) byly druhově o něco bohatší a celkově atraktivnější, s hojným výskytem *Betonica officinalis* a *Meum athamanticum*, v okrajových partiích s koloniemi *Convallaria majalis*. U studánky Horní Kaff s osvěžující pramenitou vodou (50°21'8.3"N, 12°50'29.2"E) rostly vitální exempláře *Epilobium obscurum* (C3, CHEB) společně s *Veronica beccabunga*, *Stellaria alsine* a *Galeopsis pernhofferi* (CHEB). V navazujících vlhkých až podmáčených loukách ležících ca 570 m JV od rozhledny na vrcholu Plešivce (50°21'5.9"N, 12°50'37.1"E) jsme po delším pátrání objevili menší luční prameniště s bohatou populací *Montia fontana* subsp. *amporitana* (§SO, C2t, CHEB). Z doprovodných druhů byly zastoupeny *Epilobium obscurum* a *Epilobium palustre* (C4a),

nad prameništěm rostla *Rosa pendulina* (50°21'5.7"N, 12°50'39.3"E; CHEB) a ve východním okraji louky kvetlo několik exemplářů *Epipactis helleborine* (50°21'7.6"N, 12°50'39.7"E; CHEB). V sousedním smrkovém lese se na přítocích potoka Lípa, ca 670 m JV od rozhledny na vrcholu Plešivce (50°21'7"N, 12°50'46"E), vyskytovala menší lesní prameniště s *Circaea alpina* (PL), *Crepis paludosa*, *Lysimachia nemorum* (CHEB), *Moehringia trinervia*, *Valeriana dioica* (C4a) a *Viola palustris*. Na některých místech (50°21'9.2"N, 12°50'40.3"E; CHEB) se dařilo koloniím *Chrysosplenium oppositifolium* (C4a; CHEB). Ve fragmentu smrkové bučiny (50°21'31.3"N, 12°51'8.9"E) jsme zapsali *Calamagrostis arundinacea*, *Lathyrus vernus* (CHEB), *Melica nutans*, *Mercurialis perennis*, *Ranunculus nemorosus* (CHEB) a několik trsů *Festuca altissima* (CHEB). V příkopu u lesní cesty jihozápadně od vyhlídky Švýcárna jsme zaznamenali *Juncus bulbosus* a nad cestou podmačené výroniště (50°21'22.5"N, 12°50'46.3"E) s dvěma exempláři *Dactylorhiza majalis* (§O, C3). Po travnaté lesní cestě s roztroušeným výskytem *Homogyne alpina* jsme přešli na úpatí severního svahu Plešivce. Po jednotvárných smrkových porostech následoval opravdový botanický ráj v podobě menší, avšak poměrně dobře zachovalé rašelinné louky ležící ca 580 m JV od Švýcarské boudy (50°21'49.3"N, 12°50'39.2"E). Na sušších místech se hojně vyskytoval bezkolonec (*Molinia caerulea*), ve fragmentech lesních pramenišť převládala krabilice (*Chaerophyllum hirsutum*), v doprovodu *Juncus effusus* a *Tephrosia crispa* (C4a). Jádrová část louky nás přímo okouzila. Největší radost nám udělaly vitální exempláře *Swertia perennis* (CHEB) rostoucí v hojném počtu na silně podmačené půdě s koberci rašeliničů včetně vzácnějších druhů s červenými lodyžkami (*Sphagnum* cf. *magellanicum*). Atraktivní byly také rašelinné biotopy s vitálními populacemi *Drosera rotundifolia*, *Epilobium palustre*, *Succisa pratensis*, *Vaccinium oxycoccus* (§O, C3; CHEB), *Trientalis europaea* (C4a) a roztroušeným výskytem *Vaccinium uliginosum*, rovněž i ostricové porosty s bohatými koloniemi *Comarum palustre* (C4a; CHEB) a *Eriophorum angustifolium*. Poštěstilo se nám vypátrat také *Dactylorhiza majalis* (§O, C3) a v drobném lučním prameništi zdrojovku – *Montia fontana* subsp. *amporitana* (CHEB). Na louce byly patrné zbytky odvodňovacích struh, docházelo však k jejich příznivému zazemňování. Určité ohrožení pro zdejší rašelinné biotopy představuje expanze *Salix aurita*. Při zpáteční cestě k parkovišti nás zaujalo jezírko u penzionu Trampská bouda. Ačkoliv šlo o uměle vybudovanou nádrž, vypadala jako přírodní rybníček, jednak díky svému zaoblenému tvaru, jednak díky úspěšnému rozvoji vysázených vodních makrofyt, zejména *Nuphar lutea* (C4a). Nechyběla ani bohatě rozvinutá litorální vegetace s koloniemi *Lysimachia thyrsoflora* (§SO, C3), *Menyanthes trifoliata* (§O, C3) a *Schoenoplectus lacustris* (C4a). Tímto způsobem došlo k vytvoření botanicky zajímavého vodního biotopu s vitálními populacemi význačných druhů rostlin.

V horkém letním odpoledni nám přišlo vhod osvěžení v rybníčku ležícím ca 0,7 km JJV od Hornického minimuzea v obci Hřebečná a napájeném potokem Bystřice (50°22'25.4"N, 12°49'51.3"E). Vodní hladina rybníčka zarůstala koloniemi *Potamogeton natans* (CHEB), v litorální vegetaci převládala *Carex rostrata*.

Vzhledem k příznivým časovým podmínkám jsme stihli drobné občerstvení v kiosku na okraji Abertam (kde Brabčák poučil veřejnost o herbářování), i menší výpravu na nedaleké revitalizované Perninské rašeliníště nacházející se mezi obcemi Pernink a Abertamy. Zde jsme intenzivně nebotanizovali, protože jde o dobře probádanou lokalitu, ale se zájmem jsme si prohlédli jezírka u povalového chodníku a navazující biotopy horských rašeliníšť. Z význačnějších druhů jsme zapsali *Eriophorum vaginatum*, *Pinus uncinata* (C2b) a bublinatku *Utricularia australis* (C4a) prosperující v jezírkách. Ačkoliv byla lokalita v minulosti drasticky poškozena těžbou rašeliny a necitlivým odvodněním, na některých místech je patrný návrat rašelinistních druhů včetně rašeliníků.

Večer za námi do Jáchymova dorazil Vláďa Melichar a ochotně nám promítl svou prezentaci o přírodě a ochraně Krušných hor. Obeznámil nás se stávající situací, která je velmi příznivá ohledně připravovaného vyhlášení CHKO Krušné hory. Na tom má právě Vláďa velkou zásluhu.

V neděli 21. 7. jsme podnikli výpravu do opuštěné pískovny u Hájovery Vlčína. Lokalita leží ca 1,5 km JZ od kostela v Horní Blatné (50°22'55.4"N, 12°45'15.1"E) a je botanicky velmi atraktivní. V rozvolněných smilkových trávnících, které přecházejí do porostů nízkých ostric a přechodových rašeliníšť na dně zazemněného jezírka, se vyskytovaly vitální populace *Drosera rotundifolia* (CHEB), *Juncus squarrosus* (PL) a *Pedicularis sylvatica* (§SO, C2t). Také se nám poštěstilo nalézt dva plavuňovité druhy: *Lycopodium clavatum* (C3; PL, CHEB) a *Lycopodiella inundata* (§SO, C1t; CHEB) v podobě drobné populace na vlhké půdě s rozvolněnou vegetací.

Poslední navštívenou lokalitou v rámci naší víkendové akce byl areál bývalého dolu Eduard a přilehlé území. Zaparkovat jsme mohli přímo před areálem, který je zčásti využíván i ke sportovním aktivitám. Při lesní cestě vedoucí pod areálem, ca 1,8 km SZ od kostela sv. Jáchyma v Jáchymově (50°22'59.7"N, 12°53'34"E), jsme zaznamenali vitální populaci *Orthilia secunda* (C3). Po lesní stezce podél zregulovaného Eliášova potoka jsme došli k Hornímu rybníku s částečně vyvinutou litorální vegetací v podobě porostů s převahou *Carex rostrata*. Na severozápadním pobřeží nám neunikl výskyt *Epilobium obscurum* (CHEB), *Epilobium palustre* (CHEB), *Lysimachia nemorum* (CHEB), *Orthilia secunda* (C3; CHEB), *Melampyrum sylvaticum* (CHEB) a *Melampyrum pratense* (CHEB), v drobné rašelinné tůňce rostl blíže neurčený druh hvězdoše (*Callitriche* sp.). Horké letní počasí přímo vybízelo ke koupání v čisté chladivé vodě a lákalo k podrobnějšímu

průzkumu flóry v pobřežních zónách, nepodařilo se však učinit žádný význačný objev. Ve smrkovém porostu na jižním pobřeží rybníka nás zaujal menší vodopád uměle vybudovaný na výtok z vodní nádrže, na strmém svahu, pod nímž se skrýval Horký (Heinzův) rybník. Ve východní části rybníka se nacházela souvislá zóna litorální vegetace s převahou *Equisetum fluviatile*, místy s hojným doprovodem *Carex rostrata*. Byli jsme okouzleni čistotou vody v tomto bývalém zatopeném lůmku, a tak jsme si s nadšením zopakovali náš plavecký průzkum. Sice se nám nepodařilo nalézt žádný vzácnější vodní druh, ale cítili jsme se příjemně osvěženi. Při návratu k parkovišti jsme využili vyšlapanou stezku po sjezdovce, při níž nás provázely rozkvetlé exempláře *Euphrasia stricta* (PL, CHEB), menší porosty s *Orthilia secunda* (C3; CHEB), *Pyrola minor* (CHEB) a v okraji kontaktního smrkového lesa nás potěšil nálezný *Blechnum spicant* (C4a). Na parkovišti jsme zakončili naši vydařenou víkendovou akci srdečným rozloučením a navzájem jsme si popřáli hezký zbytek letní sezóny.

Nomenklatura cévnatých rostlin je sjednocena podle klíče ke květeně ČR (KAPLAN et al. 2019). Stupeň ohrožení taxonů je uváděn podle Červeného seznamu (GRULICH & CHOBOT 2017). Druhy označené zkratkou PL jsou uloženy v herbáři Západočeského muzea v Plzni, druhy označené zkratkou CHEB v herbáři Muzea Cheb. Význačné druhy jsou zvýrazněny tučným písmem.

Poděkování

Vládovi Melicharovi děkujeme za tipy na botanicky zajímavé lokality a za hezký sobotní večer s poutavou prezentací ke Krušným horám. Jirkovi Brabcovi děkujeme za demonstraci některých méně běžných a taxonomicky obtížnějších druhů, za pomoc při navigaci během našich botanických výprav a také za cenné připomínky a doplňky k našemu příspěvku.

Literatura:

- GRULICH V. & CHOBOT K. [eds] (2017): Červený seznam ohrožených druhů České republiky. Cévnaté rostliny. – Příroda, Praha, 35: 1–178.
KAPLAN Z., DANIHELKA J., CHRTEK J. jun., KIRSCHNER J., KUBÁT K., ŠTECH M. & ŠTĚPÁNEK J. [eds] (2019): Klíč ke květeně České republiky. Ed. 2. – Academia, Praha, 1168 p.

Ze Starého Plzeňského k Radyni

Ivona Matějková

V pátek 6. 9. 2024 se uskutečnila celodenní pobočková exkurze do okolí Starého Plzeňského. Za pozdně letní květenou vyrazili tři účastníci: Rudolf Hlaváček, Daniel Papež a Ivona Matějková (vedoucí exkurze). V ranních hodinách jsme společně odcestovali z Plzně do Starého Plzeňského, odkud jsme z náměstí vyrazili směrem k vrchu Radyně. Vzhledem k přítomnosti

zkušeného batologa Rudy se plánování naší trasy přizpůsobovalo návštěvám míst s bohatším výskytem ostružiníků. Většina druhů našťestí rostla přímo u lesních cest. První ostružiník, který nám Ruda představil, byl v Čechách nepůvodní *Rubus armeniacus* (ostružiník sladkoploďý) pěstovaný u plotu zahrady v Modřínové ulici na jižním okraji Starého Plzeňského (49°41'21.609"N, 13°28'28.604"E). V okrajích navazující zpevněné lesní cesty pod severním svahem Radyně (žlutě značená turistická trasa s naučnou stezkou „Staroplzeňská“) jsme kromě *Juncus tenuis* našli čtyři divoce rostoucí druhy ostružiníků: *Rubus clusii*, *Rubus franconicus*, *Rubus gracilis* a *Rubus pedemontanus* a jeden vitální zplanělý exemplář *Taxus baccata*. V podrostu smíšeného lesa s osikou, duby, lipami, borovicí lesní a modřínem prosperovaly kolonie *Hedera helix*, místy byl patrný rozvoj invazní netýkavky malokvěté (*Impatiens parviflora*), v příkopu se vyskytovala *Lysimachia nummularia*. V okraji lesní odbočky vedoucí k opuštěnému lomu s vybudovaným hřištěm pro discgolf, ca 0,9 km JJZ od železniční stanice Starý Plzeň (49°41'16.342"N, 13°28'21.129"E), rostl statný exemplář *Rubus grabowskii* (PL). Poblíž dokvětál zplanělý kohoutek věncový (*Lychnis coronaria*) v doprovodu *Campanula rotundifolia*, *Odontites vernus* a *Melilotus albus*. U vysílače na rozcestí následovaly další dva druhy ostružiníků: *Rubus bicolor* a *Rubus caesius* a o kousek dále, rovněž v okraji cesty (49°41'15.994"N, 13°28'15.762"E) *Rubus bifrons* (PL). V navazujícím smíšeném lesním porostu, ca 1 km JJZ od železniční stanice Starý Plzeň (49°41'15.147"N, 13°28'9.264"E), jsme objevili jeden dobře vyvinutý exemplář skalníku, který z pořízené fotografie dodatečně určil ing. J. Velebil jako *Cotoneaster divaricatus* (PL).

Při výstupu po severním svahu Radyně nás obklopovaly porosty acidofilních borů s dominantní *Pinus sylvestris*, z doprovodných dřevin byly zastoupeny *Quercus petraea*, *Quercus robur*, *Fagus sylvatica*, *Betula pendula*, *Sorbus aucuparia*, *Frangula alnus* a nepůvodní dřeviny *Pinus strobus* a *Pseudotsuga menziesii*. Pro batology vcelku nudný kout, ostružiníková poušť, nicméně vytrvalé stoupání po naučné trase „Skalní stezka“ nás odměnilo pěknou skalní vyhlídkou nad bývalým lomem, která se nachází přibližně 1,3 km JJZ od železniční stanice Starý Plzeň (49°41'6.893"N, 13°28'5.373"E). Výhledy do krajiny severního Plzeňska zde byly opravdu impozantní. Dan objevil pod vyhlídkou jeden kvetoucí exemplář invazního starčkovce – *Erechtites hieracifolius* (PL). Poblíž rostla vrbovka, kterou jsme provizorně určili jako křížence mezi *Epilobium adenocaulon* a *E. lamyi* (PL). Bylinný podrost v borech byl druhově dosti chudý, s převahou *Vaccinium myrtillus*, z doprovodných druhů jsme zapsali *Athyrium filix-femina*, *Calluna vulgaris*, *Dryopteris filix-mas*, *Hieracium murorum* a *Melampyrum pratense*. V korunách některých dospělých borovic rostlo jmelí *Viscum album* subsp. *austriacum*.

Na lesní světlině pod vrcholem Radyně (kóta 567 m), ca 1,3 km JJZ od železniční stanice Starý Plzenec (49°40'53.612"N, 13°27'48.377"E) jsme objevili ohnisko ostružiníků s již demonstrovaným *Rubus gracilis* a druhem označeným jako *Rubus* cf. *parthenocissus* (HOMP, PL). S radostí jsme přijali Rudovo velkorysé pozvání na malé občerstvení do nedaleké restaurace Pod Radyní. Chlazené nápoje nám dodaly novou sílu na další botanizování v horkém a převážně slunečném počasí. V okolí hradu se vyskytovala celá řada teplomilných druhů rostoucích v trávnicích, na zídkách a v okrajích stezek včetně *Berteroa incana*, *Clinopodium vulgare*, *Hylotelephium maximum*, *Plantago media* a *Primula veris* (C4a), ve skalních štěrbinách rostly sleziníky *Asplenium ruta-muraria* a *Asplenium septentrionale*. Milým překvapením pro nás byl nález *Veronica teucrium* (C4a; PL). Vitální populace tohoto bazofilního druhu prosperovala v suchém trávníku na severně exponovaném svahu pod hradní zdí, ca 1,8 km JJZ od železniční stanice Starý Plzenec (49°40'52.122"N, 13°27'54.040"E). Nebyli jsme ovšem prvními nálezci rozrazilu ožankového na této lokalitě: u zříceniny hradu jej už v roce 1967 našel K. Homan (web 1) a zhruba o dvacet let později byl druh potvrzen při floristickém kurzu (NESVADBOVÁ & SOFRON 1996). Potěšil nás i nález tří druhů, které můžeme potkat v květnatém podrostu suťových lesů: *Actaea spicata*, *Galium sylvaticum* a *Polygonatum odoratum*. V kontaktním lesním porostu se vyskytovaly mladé exempláře *Ulmus glabra*. U paty hradní zdi, ca 1,8 km JJZ od železniční stanice Starý Plzenec (49°40'51.500"N, 13°27'55.642"E), přišly další dva pěkné botanické nálezy: *Lappula squarrosa* (C3; PL) a *Chenopodium opulifolium* (C3; PL), přičemž výskyt *Lappula squarrosa* od hradní zříceniny udával již F. Červený v roce 1948 (web 2).

Při sestupu z Radyně jsme se napojili na trasu s naučnou stezkou „Staroplzenecká“ vedoucí směrem k přírodní památce Andrejšky. V kulturních jehličnatých lesích ojediněle zmlazovala *Abies alba* (C4a). Následovaly paseky až rozsáhlé holiny kolonizované expanzivní *Calamagrostis epigejos*. Starší paseky byly osázené borovicí lesní, místy zmlazovaly pionýrské dřeviny (bříza, jeřáb ptačí, krušina). V okraji paseky, ca 1,8 km JZ od železniční stanice v obci, jsme zaznamenali další druh ostružiníku, a sice vzpřímeně rostoucí *Rubus plicatus*. U cesty rostly *Conyza canadensis* a *Pteridium aquilinum*. V přírodní památce Andrejšky jsme obdivovali majestátné skalní útvary z buližníku, lokálně porostlé fragmenty reliktních borů. Ruda nám zde oddemonstroval další ostružiník – *Rubus brdensis* (HOMP). Pokusili jsme se zapátrat po vzácnějším druhu osladiče *Polypodium interjectum*, který má vazbu na buližníkový substrát (web 3). Na skalním útvaru v severní části přírodní památky, ca 1,6 km JZ od železniční stanice Starý Plzenec (49°41'20.906"N, 13°27'30.005"E), se sice nacházel menší porost vzpřímeně rostoucího osladiče, ovšem rostliny byly

výrazně seschlé v důsledku nadměrného sucha a horka. Herbářový sběr osladiče (PL) není příliš reprezentativní, ale zkušený kapradňolog by jej možná dokázal určit. S krajinou pod Radyní jsme se rozloučili na jihozápadním okraji Starého Plzece, za doprovodu zplanělé okrasné rostliny *Miscanthus sinensis* (PL), která očividně prosperovala v nelesní ploše u cesty, ca 1,5 km JZ od železniční stanice v obci (49°41'23.574"N, 13°27'33.590"E). Náš úplně poslední botanický nález se uskutečnil na vlakovém nádraží před odjezdem ze Starého Plzece do Plzně v pozdních odpoledních hodinách. Naši pozornost upoutala *Digitaria sanguinalis* var. *pectiniformis* rostoucí u nádražní budovy. Tím byla zakončena naše botanická okružní výprava (nejen za ostružiníky) na Radyni.

Nomenklatura cévnatých rostlin je sjednocena podle klíče ke květeně ČR (KAPLAN et al. 2019). Stupeň ohrožení taxonů je uváděn podle Červeného seznamu (GRULICH & CHOBOT 2017). Druhy označené zkratkou PL jsou uloženy v herbáři Západočeského muzea v Plzni, HOMP je zkratka pro druhy uložené v herbáři Hornického muzea Příbram. Významné taxony jsou zvýrazněny tučným písmem.

Literatura:

- GRULICH V. & CHOBOT K. [eds] (2017): Červený seznam ohrožených druhů České republiky. Cévnaté rostliny. – Příroda, Praha, 35: 1–178.
KAPLAN Z., DANIHELKA J., CHRTEK J. jun., KIRSCHNER J., KUBÁT K., ŠTECH M. & ŠTĚPÁNEK J. [eds] (2019): Klíč ke květeně České republiky. Ed. 2. – Academia, Praha, 1168 p.
NESVADBOVÁ J. & SOFRON J. (1996): Floristický kurz ČSBS v Blovicích (5. 7.–12. 7. 1986). – Sborník Západočeského muzea v Plzni, Příroda, 94: 23–48.

Web 1: Pladias; URL: <https://pladias.cz/taxon/distribution/Veronica%20teucrium> (8. 11. 2024).

Web 2: Pladias; URL: <https://pladias.cz/taxon/distribution/Lappula%20squarrosa> (8. 11. 2024).

Web 3: Botany.cz; <https://botany.cz/cs/polypodium-interjectum/> (8. 11. 2024)

Švihovskými hvozdy a okolím

Daniel Papež

V neděli 15. 9. 2024 jsme se s Ivonou Matějkovou a Lenkou Pivoňkovou vydali na vycházku do okolí Švihova. Exkurzi jsme zahájili v Červeném Poříčí. V ulici směrem do Lhovic (49°30'5.252"N, 13°17'26.939"E) rostly běžnější ruderalní druhy, např. *Agrimonia eupatoria*, *Agrimonia procera* (C3), *Asparagus officinalis*, *Ballota nigra*, *Daucus carota*, *Digitaria sanguinalis*, *Epilobium lamyi*, *Eragrostis minor*, *Erigeron annuus*, *Chelidonium majus*, *Malva neglecta*, *Oxalis stricta*, *Pilosella aurantiaca*, *Portulaca oleracea*, *Solanum nigrum*, *Verbena officinalis* (C3).

Na vrcholu Tuhoště jsme z lepších kyttek našli *Acer campestre*, *Bromus benekenii*, *Digitalis grandiflora*, ***Hordelymus europaeus*** (PL), *Tanacetum corymbosum*, *Vincetoxicum hirsutum* (PL). Nejlepším nálezem celého dne byla jedna rostlina ***Lunaria rediviva*** (§O, C4a) právě na vrcholu kopce (49°29'30.495"N, 13°15'37.788"E). Na lesní cestě na severním svahu (49°29'43.370"N, 13°15'48.027"E) rostly *Galinsoga quadriradiata*, ***Gypsophila muralis***, *Persicaria minor* (PL).

V obci Mezihoří roztroušeně roste *Fallopia dumetorum* (PL) a na břehu zdejšího Panského rybníka (49°29'27.908"N, 13°15'12.184"E) *Carex bohemica* (C3). Podél cesty z obce směrem na Bělč jsme hojně potkávali *Ononis repens* (C3; PL; 49°29'12.595"N, 13°15'2.206"E) a ***Eupatorium cannabinum*** (49°29'5.385"N, 13°14'52.807"E). Po krátkém výšlapu k opuštěné chalupě Na Novinách na SSV svahu Bělče jsme se naobědvali s výhledem na již zdaný Tuhošť. Cestou do Švihova jsme v bučinách na východním svahu Bělče viděli ***Hypericum hirsutum*** (PL; 49°28'52.036"N, 13°15'12.184"E) a *Circaea lutetiana* (PL; 49°28'32.094"N, 13°15'39.066"E). Děkuji Ivoně i Lence za příjemnou společnost, dobrou náladu a ochotu trochu zmoknout.

Pozn.: Nomenklatura cévnatých rostlin je sjednocena dle Klíče ke květeně ČR (KAPLAN et al. 2019). Stupeň ohrožení je uváděn podle Červeného seznamu (GRULICH & CHOBOT 2017). Druhy sebrané do herbáře Západočeského muzea v Plzni jsou označeny zkratkou PL. Význačné taxony jsou vyznačeny tučným písmem.

Literatura:

GRULICH V. & CHOBOT K. [eds] (2017): Červený seznam ohrožených druhů České republiky. Cévnaté rostliny. – Příroda, Praha, 35: 1–178.
KAPLAN Z., DANIHELKA J., CHRTEK J. jun., KIRSCHNER J., KUBÁT K., ŠTECH M. & ŠTĚPÁNEK J. [eds] (2019): Klíč ke květeně České republiky. Ed. 2. – Academia, Praha, 1168 p.

FLORISTIKA

Nález rmenu rusínského (*Anthemis ruthenica*) v Plzni

Radim Paulič

Rmen rusínský je jednoletá, obvykle dosti hustě bělavě až šedavě chlupatá až vlnatá bylina, která kvete od května do srpna. Osídluje suché písčiny, váté písky, řídké borové lesy na písčích, písčité až šterkopísčité lada, písčité pole, úhory, železniční násypy, kolejiště a nádraží, opuštěné pískovny a lomy (DVOŘÁKOVÁ 2004).

V České republice se druh vyskytuje v termofytiku, a to značně mezerovitě, častěji jen v oblastech výskytu písčitých ekotypů a písčitých půd (DVOŘÁKOVÁ 2004). V celé západní části Čech nebyl doposud rmen rusínský věrohodně doložen.

Druh jsme našli v Plzni na seřadovacím železničním nádraží v severní části města při

floristickém průzkumu květeny na nádražích Plzeňska v létě 2023 (tento průzkum byl zaměřený především na rod *Oenothera* – pupalka). Rmen rusínský zde rostl pouze v několika málo exemplářích. Na níže uvedenou lokalitu byl jistě zavlečen feroviatickou migrací. Z dalších zajímavějších druhů jsme zde zaznamenali např. *Amaranthus albus*, *Ambrosia artemisiifolia*, *Berteroa incana*, *Centaurea stoebe* subsp. *australis*, *Chenopodium strictum*, *Crepis capillaris*, *Dysphania pumilio*, *Epilobium lamyi*, *Eragrostis minor*, *Geranium purpureum*, *Ononis repens*, *Picris hieracioides*, *Reseda lutea*, *Rumex thyrsoflorus*, *Setaria verticillata*, *Solanum decipiens*, *Vulpia myuros* a jiné.

Přesný popis nové lokality druhu *Anthemis ruthenica*:

31a. Plzeňská pahorkatina vlastní, okres Plzeň-město, Plzeň (6246a): v kolejišti seřadovacího nádraží v severní části Plzně (západně od ulice Jateční), 314 m n. m., 49°45'26,4"N, 13°24'08,2"E, 24. 07. 2023 leg. Radim Paulič, David Hlisenkovský & Bohumil Trávníček, herb. R. Paulič (herb. doklad byl revidován J. Prančem).

Pozn.: Nomenklatura druhů je uvedena dle Klíče ke květeně České republiky (KAPLAN et al. 2019).

Literatura:

DVOŘÁKOVÁ M. (2004): *Anthemis* L. – In.: SLAVÍK B. & ŠTĚPÁNKOVÁ J. [eds] (2004): Květena České republiky 7. – Academia, Praha, 767 p.
KAPLAN Z., DANIHELKA J., CHRTEK J. jun., KIRSCHNER J., KUBÁT K., ŠTECH M. & ŠTĚPÁNEK J. [eds] (2019): Klíč ke Květeně České republiky. Ed. 2. – Academia, Praha.

Equisetum telmateia v městečku

Hory Matky Boží

Jiří Hadinec & Anna Skalická

Náhodný pěší botanik nebo cyklista, případně i řidič automobilu, by si mohl při chůzi/za jízdy v krajině malebného Pošumaví povšimnout – dosud se tak zřejmě ale ještě nestalo – bujného porostu nápadné přesličky největší (*Equisetum telmateia* Ehrh.) v okraji plotu a chodníku u silnice v městečku Hory Matky Boží. Lokalita se nachází u domu č. p. 15 zhruba v centru městečka nedaleko od kostela v nadmořské výšce cca 670 m. n. m., ve fytogeografickém okrese Plánický hřeben. (Na lokalitu s porostem přesličky je možné se snadno podívat – web 1).

Dokladový sběr (leg. Josef Holub., 2023) je uložen v herbáři Univerzity Karlovy (PRC) v Praze. Kromě velmi ojedinělého starého nálezu na Karlovarsku se v západních a jižních Čechách přeslička největší široko daleko nikde nevyskytuje (EKRT 2020). Proč tedy najednou zde, když v tomto území očividně nemá příhodné podmínky?

V české květeně známe řadu velmi podezřelých výskytů druhů rostlin, u nichž téměř jistě víme, nebo to můžeme téměř jistě předpokládat, že se na našem území

nevyskytují přirozeně, ale pouze druhotně. Co u nich ale nevíme, je, jakým způsobem a odkud se k nám dostaly. Zřejmě učebnicově nejznámějším a stále nevyjasněným případem je dlouhodobě historicky známý výskyt kandíku (*Erythronium dens-canis*) na vrchu Medník v Posázaví. U početné skupiny nepůvodních druhů alespoň víme, že jde o pozůstatky starých kultur (např. se to týká *Myrrhis odorata*, *Peucedanum ostruthium* nebo *Chenopodium bonus-henricus*). Jen velmi výjimečně jsou pak případy, kdy je takový podezřelý výskyt přesně a spolehlivě objasněn, poněvadž o něm existuje v literatuře doložené věrohodné svědectví, jako v případě lokality *Calla palustris* u Dvora Králové nad Labem (cf. LEPŠ in SAMKOVÁ 2020). V našem příspěvku přinášíme obdobné svědectví o druhu *Equisetum telmateia* na uměle založené lokalitě v Horách Matky Boží. Rádi bychom tak ušetřili příštím generacím botaniků případné náročné pátrání po původu přesličky největší a starosti s vymýšlením rozmanitých originálních teorií.

Vysvětlení zdejšího výskytu přesličky největší je v našem případě velmi jednoduché. Dům č. p. 15 je od 60. let 20. století rekreační chalupou a v roce 1979 zde na zahradě jednu rostlinu této přesličky vysadili (pro svou potěchu) manželé Anna Skalická a Vladimír Skalický. Přivezli ji tehdy z lokality českým botanikům široce známé, od obce Libušín v sousedství Kladna. Přeslička se ihned ujala a daří se jí tu po celou dobu více než znamenitě, mezi ostatními pěstovanými květinami v zahradě se chová spíše jako obtížný plevel, podobně jako tomu bývá u obyčejné přesličky rolní (*Equisetum arvense*). Za desítky let se rozrostla natolik bujně, že se dostala až za plot zahrady k silnici, kde nyní lemuje dlážděný chodník podél plotu zhruba v délce 10 metrů. Přesto, že zde bývá dosti pravidelně likvidována, je stále neobyčejně životaschopná. Popsané vitální chování je pozoruhodné, poněvadž v zahradě nemá přeslička největší nijak příznivé stanovištní podmínky, které si

jako hygrofyt na svých přirozených lokalitách nárokuje. Není zde žádné prameniště, ani tu neprotéká potok, zdejší půda je spíše kyselá.

Do budoucna nelze úplně vyloučit hypotetickou možnost, že by se přeslička největší mohla samovolně objevit i dál mimo chodník a uchytit se někde na okraji městečka ve volné krajině. Na svých přirozených stanovištích, především mokřadních nebo prameništích, se pomocí podzemních oddenků dovede často šířit do okolí a vytváří přitom bohaté porosty. V literatuře se uvádí z některých oblastí poměrně častý apofytní výskyt na druhotných nalezištích, jako jsou okraje cest, silniční příkopy, železniční násypy nebo i vlhké pastviny (HOLUB 1972). V takové situaci by se pak naše sdělení stalo cennou informací. Je však zajímavé, že již v minulosti byl učiněn pokus přesadit přesličku největší na nedalekou zahradu v městečku, ale úspěšný nebyl.

Vzhledem k současné hojně rozšířené oblíbenosti pěstování vodních a mokřadních rostlin v zahradních bazénech se může v budoucnu přeslička největší, coby bezesporu atraktivní rostlina, objevit druhotně i v jiných částech Čech, kde nebyla dosud známá. Pak by botanikům samozřejmě přibyl nový problém s rozlišováním původních a uměle založených (druhotných) výskytů, podobně jako je tomu již dnes u řady pěstovaných druhů, např. *Menyanthes trifoliata*, *Ranunculus lingua* nebo *Nymphoides peltata*. Prozatím se však zdá, že se tak neděje.

Děkujeme Josefu Holubovi za pořízení fotografií a také za herbářový dokladový sběr.

Literatura:

EKRT L. (2020): Distribution of *Equisetum telmateia* in the Czech Republic. – In: KAPLAN Z., DANIHELKA J., EKRT L., ŠTECH M., ŘEPKA R., CHRTEK J. jr., GRULICH V., ROTREKLOVÁ O.,

Obr. 5 Bujný porost přesličky největší – podél plotu i v zahradě.

- DŘEVOJAN P., ŠUMBEROVÁ K. & WILD J.: Distributions of vascular plants in the Czech Republic. Part 9, Preslia, Praha, 92: 255–340.
- HOLUB J. (1972): Poznámky k československým taxům čeledi *Equisetaceae*. – Preslia, Praha, 44: 112–130.
- SAMKOVÁ V. [ed.] (2020): Výsledky floristického kurzu České botanické společnosti v Nové Pace 30. června až 6. července 2013. – Zprávy Čes. Bot. Společ., Praha, 55: 279–360.

Web 1: <https://mapy.cz/turisticka?source=addr&id=9418638&weather=Hory-Matky%20Bo%C5%BE%C3%AD%2015&pid=88615076&newest=1&yaw=3.950&fov=1.570&pitch=-0.066&x=13.4367645&y=49.2681262&ds=1&z=18&ovl=8> (8. 11. 2024).

***Huperzia selago* v Plzni – zpráva o stavu populace**

Sylvie Pecháčková

Na konci dubna roku 2020 jsem našla vranec jedlový (*Huperzia selago*) na okraji Plzně, v místech, kde by ho nikdo asi nehledal. Že to vlastně až tak nečekaný nález nebyl, vysvětluji v článku, kde také popisují okolnosti nálezu (Calluna 2021/1: 21–22). Po čtyřech letech stojí za to podívat se na jeho další osudy.

Po roce od nálezu, 15. 4. 2021, jsem se vrátila zjistit, jak se vranec daří. Tentokrát jsem si ale řekla, že místo prohledám ještě důkladněji, a hlavně zaznamenám přesnou polohu trsů. To jde nejlépe pomocí dvou pásem a souřadnicového systému; pomohl mi syn Bartoloměj, který se ukázal i jako zdatný vyhledávač. Věděla jsem o 11 trsech,

spolu jsme jich našli 14. Plus jednu rozvětvenou rostlinu plavuně pučivé (*Lycopodium annotinum*) jako minule.

28. 3. 2024 jsem akci zopakovala s Ivonou Matějkovou. Ač jsme věděly o chystaných prořezávkách v PP Doubí, trochu nás překvapily ponechané vyřezané stromky ležící v místech s vrancem. Teď se hodil náš záměrný systém – věděly jsme, kam nešlapat. Opatrně jsme odstranily borovičky ležící přímo na trsech a snad při tom žádné vrance nerozšlapaly (jsou to křehké rostliny a rozlámání nemusejí přežít).

Jak dopadla tato inventura po třech letech? Tři trsy jsme nenalezly: avšak všechny tři byly už v roce 2021 žluté a neduživé. Zato jsme objevily dva trsy nové. Mohou být opravdu nově narostlé, protože jsou malé a rostou na místech, kde se (neúspěšně) hledalo i předtím. Nicméně přehlédnutí není vyloučené, zvláště malinkých rostlin (s mimikry mechů či smrkových semenáčků).

Uvidíme, jak bude příběh *Huperzia selago* na okraji PP Doubí pokračovat. Pro příští hledání uvádím všechny potřebné údaje jak k zaměření, tak ke stavu populace: viz obr. 6 a tabulka.

Pozn. I. Matějkové: Prořezávkami náletových dřevin, které proběhly odhadem v druhé polovině roku 2023, sice došlo k rozvolnění porostů, ale ponechání uřezaných stromků na stanovišti ubírá vranici prostor pro rozvoj jeho populací. Ponechané stromky navíc představují bariéru pro migraci lesní zvěře, která příznivým způsobem narušuje půdní kryt a napomáhá vranici k úspěšnému uchycení v rozvolněném travním dnu. Odstranily jsme pouze stromky ležící přímo na vranicích, ale ideální by bylo vyčistit celou lokalitu. V případě odstraňování náletů se musí postupovat velmi opatrně, pod dohledem botanika, aby nedošlo k poškození křehkých rostlinek vrance.

Obr. 6: Poloha zaměřených trsů *Huperzia selago* v severním cípu PP Doubí.

Bod 0 = střed odtokové roury v propustku pod cestou, 49°47'54.694"N, 13°23'35.846"E (dle serveru Mapy.cz, kde na leteckém snímku z roku 2011 je zřetelný příkop i propustek).

Pásma bylo položeno na dno příkopu, sleduje tedy linii zatačky. Měřeno na dvě strany od propustku: na VSV (linie A) a na JZ (linie B).

Poloha trsů = souřadnice: x = vzdálenost od propustku, y = kolmá vzdálenost od pásma v příkopu směrem vzhůru do břehu.

Položením pásma v příkopu mohou vzniknout malé nepřesnosti – v řádu centimetrů, ověřeno zopakováním po třech letech. Větší nepřesnost (do 20 cm) vznikla jen u největší vzdálenosti od propustku (26 metrů), kde se prohloubenina příkopu již vytrácí.

Tabulka: Stav populace *Huperzia selago* u PP Doubí v Plzni, srovnání let 2021 a 2024.

LINIE A: Vzdálenost (v cm) od propustku směrem KE ZDI (k VSV) = x, kolmo na x linii = y					
		2021		2024	
x	y	upřesnění	stav trsů	stav trsů	upřesnění
640	140	volně	malý, žlutý	nenalezen	
640	200	volně	<i>Lycopodium annotinum</i> , rozvolněný trs	6 výběžků	x 625-685, y 147-204
830	195			nový: malinký (2 větvičky), zelený, fertilní	u modřínu
870	135	pod smrkem	velký	nenalezen	
LINIE B: Vzdálenost (v cm) od propustku směrem ODE ZDI (na JZ) = x, kolmo na x linii = y					
		2021		2024	
x	y	upřesnění	stav trsů	stav trsů	upřesnění
1275	80	volně	vytáhlý, neduživý, žlutý	nenalezen	
1725	110	volně	ušlápnutý	nenalezen	
1750	122	nad smrkem	veliký	veliký, 17 větviček ve vodorovné linii 20 cm	nad trsem šlápota
1863	184			nový: malý, 3 větvičky, zelený	
1867	121	volně, v pěšince	malinký	střední, 5 větviček	pěšinka není
1900	115	volně	střední	střední, 4 větvičky, zelený	
1900	166	pod větší borovičkou	střední	střední, 10 větviček, trs průměru 10 cm, zelený	borovička uříznuta
1920	150	pod větší borovičkou	střední	střední, 5 větviček, zelený	borovička uříznuta, <i>Avenella flexuosa</i>
2350	290	nad borovičkou	menší	menší, 5 větviček, zelený	borovička uříznuta
2370	270	nad borovičkou	menší	menší, 5 větviček + 1 ulomená, zelený	borovička uříznuta
2410	260	ve smrčku	střední	střední, 10 větviček, žlutý	část trsu pod ležícím vykáceným náletem; ve smrčku
2630	140	volně	střední	střední, 6 větviček, vytáhlý, nažloutlý	
2635	170	pod smrkem	malinký	střední, 6 větviček, zelený	pod smrkem; na trsu ležela uřízlá borovice

Zajímavé floristické nálezy převážně z roku 2024

Ivona Matějková & Sylvie Pecháčková (eds)

Vážení a milí přátelé,
s potěšením vám oznamujeme, že do naší rubriky Zajímavých nálezů se tentokrát sešlo velké množství údajů z různých koutů Plzeňského kraje a okolních oblastí. Všem přispěvatelům patří srdečné poděkování za pěkné a přínosné nálezy včetně zcela netradičních objevů nebo nálezů učiněných na zcela netradičních místech (např. nádvoří Plzeňského prazdroje s mimořádnými nálezy *Centaureum pulchellum*, *Pseudognaphalium luteoalbum* a především *Sabulina mediterranea*). Je zřejmé, že pokud se nám poštěstí být ve správný čas na správném místě, jsme odměněni zajímavými floristickými objevy a přicházejí i nečekaná překvapení. Každopádně náplň rubriky Zajímavých nálezů je i protentokrát velmi pestrá.

Ze shromážděných nálezů je zjevné, že některé nepůvodní druhy se „prokousaly“ už i do našeho dost odolného regionu. Nejen od dálnic se šířící *Cochlearia danica*, *Dittrichia graveolens* a *Senecio inaequidens*, ale i pasekový *Erechtites hieraciifolius* či zatím u nás vzácné *Euphorbia maculata* a *Veronica peregrina*. Hbitě se také šíří *Epilobium brachycarpum* a objevuje se *Prunus serotina*.

Všem nálezcům děkujeme za ochotné poskytnutí svých údajů a také děkujeme za všechny herbářové položky dodané do herbáře botanického oddělení Západočeského muzea v Plzni. Své nálezy poskytl celkem 13 autorů, kteří jsou v rubrice řazeni abecedně. Na konec rubriky byly zařazeny nálezy od několika autorů, kteří dodali pouze jeden až tři druhy.

U nálezů je obvykle uvedena přesná lokalizace zaměřením souřadnic v systému WGS-84. Údaje týkající se fytogeografických okresů byly převzaty ze studie Skalického (SKALICKÝ 1988), údaje ke kvadrantům středoevropského síťového mapování z metodiky podle Slavíka (SLAVÍK 1971). Nomenklatura cévnatých rostlin vychází z nového Klíče ke květeně ČR (KAPLAN et al. 2019). Stupeň ohrožení druhu je uveden dle Červeného seznamu (GRULICH & CHOBOT 2017), jedná-li se o zvláště chráněný druh, dle Vyhlášky č. 395/1992 Sb. U některých nepůvodních druhů včetně invazních taxonů je uvedeno jejich zařazení do kategorie dle katalogu PYŠEK et al. (2022). Nálezy, u nichž nebyl pořízen dokladový sběr, jsou označeny zkratkou *not.* U sebraných nálezů je uvedeno *leg.* a připsána zkratka herbářové sbírky, v níž jsou či budou příslušné sběry uloženy: PL = herbář Západočeského muzea v Plzni, p.o.; ROK = herbář Muzea Dr. Bohuslava Horáka v Rokycanech; PRC = herbář Katedry botaniky Přírodovědecké fakulty UK v Praze, OL = herbář Katedry botaniky Přírodovědecké fakulty UP v Olomouci. Názvy vegetačních jednotek vycházejí z katalogu biotopů ČR (CHYTRÝ et al. 2010). Výskyt některých taxonů byl konfrontován s internetovou databází Pladias (web 1).

Přejeme vám příjemné počtení, novou inspiraci a hodně štěstí při dalších badatelských výpravách.

Acinos arvensis (Lam.) Dandy

Plzeň (okr. Plzeň-město): dvůr u hlavní budovy Západočeského muzea, ca 290 m JJV od katedrály sv. Bartoloměje na náměstí Republiky, několik ex. v dlažbě, 49°44'42.305"N, 13°22'44.456"E, 310 m n. m., Plzeňská pahorkatina vlastní, 6246c, leg. I. Matějková 18. 6. 2024, PL.

Aira caryophyllea L. – C1t

Plzeň (okr. Plzeň-město): severní část Borského parku, rozvolněný a částečně stíněný trávník, ca 2,6 km JJZ od hlavního nádraží v Plzni, kolonie 1 × 1 m (stovky ex.), 49°43'30.091"N, 13°21'56.835"E, 348 m n. m., Plzeňská pahorkatina vlastní, 6246c, leg. I. Matějková 5. 6. 2024, PL.

Allium ursinum L. – C4a

Hunčice (okr. Plzeň-sever): liniový porost o výměře 1 × 7 m v olšině na pravém břehu Košetického potoka, ca 460 m Z od kaple v obci, vitální ex., 49°50'6.816"N, 13°11'54.263"E, poblíž zjištěna drobná kolonie česneku poblíž samoty čp. 16 (49°50'5.303"N, 13°11'53.075"E), 461 m n. m., Svojšínská pahorkatina, 6145c, not. I. Matějková 13. 5. 2024.

Pozn.: V obou případech se zřejmě jedná o druhotný výskyt česneku medvědího.

Aphanes arvensis L. – C3

Náklov u Líšťan (okr. Plzeň-sever): okraj řepkového pole, ca 300 m S od kaple v obci, jedna desítka drobných ex., 49°50'16.001"N, 13°10'24.897"E, 476 m n. m., Svojšínská pahorkatina, 6145c, not. I. Matějková 9. 5. 2024.

Kvasetice (okr. Klatovy): okraj obilného pole u silničky, ca 350 m VJV od kapličky v obci, převážně vitální ex. v souvislém pásu širokém 0,3 m, 49°23'58.521"N, 13°30'3.857"E, 552 m n. m., Plánický hřeben, 6547c, leg. I. Matějková 25. 7. 2024, PL.

Calla palustris L. – §O, C3

Košetice (okr. Plzeň-sever): rybník „Na Frýbusu“ na levobřežním přítoku Čeminského potoka, ca 1,6 km SV od středu obce, porost o výměře ca 4 × 4 m, 49°49'20.061"N, 13°14'5.492"E, 440 m n. m., Svojšínská pahorkatina, 6145c, not. I. Matějková 14. 5. 2024.

Pozn.: Druh byl do této vodní nádrže introdukován.

Carduus personata (L.) Jacq.

Svěradice (okr. Klatovy): okraj nivy nad pravým břehem Svěradického potoka, ve vzrostlé bylinné vegetaci, roztroušeně, 49°22'32.245"N, 13°43'48.280"E, 451 m n. m., Horažďovicko, 6648a, not. I. Matějková 17. 6. 2024.

***Carex disticha* L. – C4a**

Košetice (okr. Plzeň-sever): vlhká údolní louka po pravém břehu Čeminského potoka, ca 660 m Z až ZSZ od kapličky v obci, souvislý porost, 49°49'4.135"N, 13°12'19.197"E, 414 m n. m., Svojsínská pahorkatina, 6145c, not. I. Matějková 8. 5. 2024.

Košetice (okr. Plzeň-sever): kosená vlhká louka nad pravým břehem Košetického potoka, ca 290 m SV od kapličky v obci, souvislý porost, 49°49'6.131"N, 13°13'2.195"E, 408 m n. m., Svojsínská pahorkatina, 6145c, not. I. Matějková 7. 5. 2024.

Pozn.: Výskyt druhu zaznamenán také v sousední neobhospodařované mokřadní louce po pravém břehu Košetického potoka, v podobě kolonie o výměře 3 × 4 m (49°49'6.256"N, 13°13'3.276"E).

Košetice (okr. Plzeň-sever): neobhospodařovaná mokřadní louka na pravém břehu Košetického potoka, ca 0,9 km S až SSV od kapličky v obci, zbytková populace zarůstající chřasticí rákosovitou, 49°49'29.578"N, 13°12'58.105"E, 423 m n. m., Svojsínská pahorkatina, 6145c, not. I. Matějková 9. 5. 2024.

Hunčice (okr. Plzeň-sever): podmáčený okraj kosené louky u mokřiny na pravém břehu Košetického potoka, ca 630 m JJV od kaple v obci, porost 3 × 7 m, 49°49'46.054"N, 13°12'32.567"E, 439 m n. m., Svojsínská pahorkatina, 6145c, not. I. Matějková 9. 5. 2024.

***Carex elongata* L.**

Košetice (okr. Plzeň-sever): západní pobřeží lesního rybníčka na Smolném potoce, ca 1,4 km VJV od kapličky v obci, ojedinělý výskyt, 49°48'47.684"N, 13°14'0.159"E, 437 m n. m., Svojsínská pahorkatina, 6145c, not. I. Matějková 14. 5. 2024.

***Circaea ×intermedia* Ehrh.**

Hunčice (okr. Plzeň-sever): olšina na pravém břehu Košetického potoka, ca 380 m Z od kaple v obci, roztroušeně, 49°50'5.835"N, 13°11'56.164"E, 461 m n. m., Svojsínská pahorkatina, 6145c, not. I. Matějková 13. 5. 2024.

***Consolida orientalis* (J. Gay) Schrödinger**

Klatovy (okr. Klatovy): plocha s narušenou půdou u chatové kolonie při silnici ke statku Čertovka, v místě stavby silničního obchvatu, ca 1,6 km SV od náměstí Míru, dva bohatě kvetoucí exempláře, 49°24'11.278"N, 13°18'44.704"E, 413 m n. m., Plzeňská pahorkatina vlastní, 6545d, not. I. Matějková 1. 7. 2024.

***Consolida regalis* Gray**

Líšťany (okr. Plzeň-sever): vyvýšená mez zarůstající náletem dřevin nad loukou, na výslunném JZ exponovaném svahu nad levým břehem Čeminského potoka, ca 570 m JV od autobusové zastávky v obci, tři ex., 49°49'38.573"N, 13°11'18.652"E, 448 m n. m., Svojsínská pahorkatina, 6145c, leg. I. Matějková 3. 7. 2024, PL.

Datura stramonium* L. var. *stramonium

Kvasetice (okr. Klatovy): mez v pastvině (skot, ovce, osli) s vlhkou narušenou půdou, ca 0,8 km SZ od kapličky v obci, dvě desítky menších ex., 49°24'21.407"N, 13°29'20.761"E, 599 m n. m., Plánický hřeben, 6546d, not. I. Matějková 13. 9. 2024.

Pozn.: Exempláře durmanů zůstávají v nedopascích (ani ten osel to nežere).

***Epilobium palustre* L. – C4a**

Košetice (okr. Plzeň-sever): na horním toku bezejmenného levobřežního přítoku Čeminského potoka, v polesí „Na Frýbusu“, ca 1,5 km VSV od středu obce, roztroušeně, 49°49'13.040"N, 13°14'6.694"E, Svojsínská pahorkatina, 433 m n. m., 6145c, not. I. Matějková 14. 5. 2024.

Košetice (okr. Plzeň-sever): v mokřadní vegetaci v rozšířeném regulovaném korytě Smolného potoka (levobřežní přítok Čeminského potoka), v dolní části toku, desítky ex., ca 0,9 km JV od středu obce, 49°48'44.927"N, 13°13'32.627"E, 419 m n. m., Svojsínská pahorkatina, 6145c, not. I. Matějková 3. 7. 2024.

***Filago arvensis* L. – C3**

Líšťany (okr. Plzeň-sever): fragment acidofilního trávníku s rozvolněnou vegetací na kamenité mezi nad levým břehem Čeminského potoka, ca 0,95 km JV od autobusové zastávky v obci, desítky ex., 49°49'27.068"N, 13°11'30.713"E, 433 m n. m., Svojsínská pahorkatina, 6145c, leg. I. Matějková 3. 7. 2024, PL.

Bystré (okr. Klatovy): strmý a kamenitý násep silnice mezi obcí Bystré a křižovatkou Číhaň – Zdebořice, jižní expozice, stovky ex., ca 1,1 km VJV od kapličky v obci, 49°21'14.005"N, 13°24'46.938"E, 594 m n. m., Plánický hřeben, 6546d, not. I. Matějková 7. 7. 2024.

***Filipendula vulgaris* Moench**

Košetice (okr. Plzeň-sever): druhově bohatší porost v odvodněné mezofilní louce nad bezejmenným pravobřežním přítokem Čeminského potoka, ca 1,1 km J od středu obce, ojedinělý výskyt, 49°48'23.890"N, 13°12'44.078"E, 438 m n. m., Svojsínská pahorkatina, 6145c, not. I. Matějková 8. 5. 2024.

***Lycopodium annotinum* L. – §3, C3**

Pohoří (okr. Klatovy): vlhčina ve smrkovém lese nad travnatou lesní cestou v polesí Kakov, ca 0,8 km SZ od kapličky v obci, rozvolněný porost 1 × 2 m, 49°25'26.706"N, 13°31'16.600"E, 637 m n. m., Plánický hřeben, 6547c, not. I. Matějková, I. Matějka et P. Cimický 22. 12. 2024.

***Menyanthes trifoliata* L. – §O, C3**

Košetice (okr. Plzeň-sever): souvisle vyvinutý a zapojený porost (o celkové výměře ca 140 m²) při jihozápadním pobřeží bezejmenného rybníka na Čeminském potoce, ca 1,3 km JV od středu obce, 49°48'29.294"N, 13°13'34.505"E, 387 m n. m., Svojsínská pahorkatina, 6145c, not. I. Matějková 8. 5. 2024.

Pozn.: U přítoku na severozápadním pobřeží této bezejmenné nádrže nalezen nerozměrný porost vachty o výměře ca 3 × 3 m (49°48'33.251"N, 13°13'30.136"E). V obou případech se jedná o introdukci druhu.

***Myosotis discolor* Pers. – C2b**

Košetice (okr. Plzeň-sever): niva Čeminského potoka, okraj lesa u modře značené turistické stezky po levém břehu toku, ca 0,9 km JV od středu obce, 5 ex., 49°48'37.706"N, 13°13'25.285"E, 394 m n. m., Svojsínská pahorkatina, 6145c, leg. I. Matějková 14. 5. 2024, PL.

Košetice (okr. Plzeň-sever): fragment olšiny po levém břehu Čeminského potoka, ca 0,7 km ZSZ od středu obce, hojně v podrostu, 49°49'5.655"N, 13°12'19.584"E, 414 m n. m., Svojsínská pahorkatina, 6145c, not. I. Matějková 8. 5. 2024.

***Myosotis sparsiflora* J. C. Mikan ex Pohl – C4a**

Líšťany (okr. Plzeň-sever): bývalý třešňový sad na jihozápadně orientovaném svahu nad levým břehem Čeminského potoka, ca 0,7 km JV až VJV od autobusové zastávky v obci, roztroušeně v podrostu, 49°49'36.026"N, 13°11'24.006"E, 449 m n. m., Svojsínská pahorkatina, 6145c, not. I. Matějková 8. 5. 2024.

***Oenanthe aquatica* (L.) Poiret**

Radochovy (okr. Plzeň-jih): částečně vypuštěný rybník u osady Flosmanův Mlýn v nivě Úslavy, v rozvinuté litorální vegetaci, ca 1,1 km JZ od kaple v obci, několik ex., 49°26'49.898"N, 13°27'54.563"E, 472 m n. m., Plánický hřeben, not. I. Matějková et V. Volfová 21. 9. 2024.

***Potentilla anglica* Laichard – C4a**

Košetice (okr. Plzeň-sever): okraj zpevněné lesní cesty v polesí „Na Frýbusu“, poblíž usedlosti čp. 25, ca 1,45 km SV od středu obce, rozvolněný porost, 49°49'18.747"N, 13°14'0.287"E, Svojsínská pahorkatina, 440 m n. m., 6145c, not. I. Matějková 14. 5. 2024.

***Potentilla norvegica* L.**

Hunčice (okr. Plzeň-sever): okraj pole poblíž zastávky v severovýchodním okraji obce, ca 300 m SV až SSV od kaple v obci, ojediněle, 49°50'10.911"N, 13°12'26.065"E, 461 m n. m., Svojsínská pahorkatina, 6145c, leg. I. Matějková 3. 7. 2024, PL.

***Primula veris* L. – C4a**

Hunčice (okr. Plzeň-sever): strmá terasa nad nivou Košetického potoka (nad pravým břehem toku) porostlá náletovými dřevinami, ca 0,9 km JV až JJV od kaple v obci, přibližně jedna stovka vitálních ex. na ploše 5 × 8 m, 49°49'38.996"N, 13°12'37.910"E, 436 m n. m., Svojsínská pahorkatina, 6145c, not. I. Matějková 9. 5. 2024.

Hunčice (okr. Plzeň-sever): lesnatý vrch se zříceninou hradu Frumštejn nad levým břehem Košetického potoka, bohaté populace na valech zříceniny čítající tisíce vitálních ex. (zejména na severním až severovýchodním svahu kopce), ca 0,8 km JV od kaple v obci, 49°49'42.908"N, 13°12'41.444"E, 450–456 m n. m., Svojsínská pahorkatina, 6145c, not. I. Matějková 9. 5. 2024.

***Scrophularia umbrosa* Dumort. – C4a**

Hunčice (okr. Plzeň-sever): opuštěná vlhká louka po pravém břehu Košetického potoka zarůstající třtinou křovištní, ca 650 m Z od kaple v obci, jeden menší trs, 49°50'6.752"N, 13°11'43.340"E, 464 m n. m., Svojsínská pahorkatina, 6145c, not. I. Matějková 13. 5. 2024.

***Solanum decipiens* Opiz**

Rokycany (okr. Rokycany): u odpočívadla pod rozhlednou na vrchu Kotel (kóta 575 m), ca 2 km JZ od železniční zastávky v Kamenném Újezdě, ojedinělý nález, 49°42'42.212"N, 13°35'43.674"E, 572 m n. m., Holoubkovské Podbrdsko, not. I. Matějková 30. 9. 2024.

***Sorbus torminalis* (L.) Crantz – C4a**

Hunčice (okr. Plzeň-sever): listnatý remíz (bývalý lesopark) nad pravým břehem Košetického potoka, ca 250 m Z od kaple v obci, jeden mladý ex. ve stromovém patře, 49°50'4.736"N, 13°12'3.445"E, 457 m n. m., Svojsínská pahorkatina, 6145c, not. I. Matějková 13. 5. 2024.

***Stratiotes aloides* L. – §SO, C1t**

Košetice (okr. Plzeň-sever): rybník „Na Frýbusu“ na levobřežním přítoku Čeminského potoka, ca 1,6 km SV od středu obce, dva zapojené porosty o celkové výměře kolem 50 m², 49°49'20.061"N, 13°14'5.492"E, 440 m n. m., Svojsínská pahorkatina, 6145c, not. I. Matějková 14. 5. 2024.

Pozn.: Druh byl do této vodní nádrže introdukovaný.

***Valeriana dioica* L. – C4a**

Košetice (okr. Plzeň-sever): na pravém břehu bezejmenného levobřežního přítoku Čeminského potoka, horní část toku, polesí „Na Frýbusu“, ca 1,5 km VSV od středu obce, drobná kolonie, 49°49'13.040"N, 13°14'6.694"E, 433 m n. m., Svojsínská pahorkatina, 6145c, not. I. Matějková 14. 5. 2024.

Košetice (okr. Plzeň-sever): na pravém břehu bezejmenného levobřežního přítoku Čeminského potoka, střední část toku, polesí „Na Frýbusu“, ca 0,9 km VSV od středu obce, drobná kolonie, 49°49'5.351"N, 13°13'37.272"E, 416 m n. m., Svojšínská pahorkatina, 6145c, not. I. Matějková 14. 5. 2024.

Košetice (okr. Plzeň-sever): na levém břehu bezejmenného levobřežního přítoku Čeminského potoka, dolní část toku, polesí „Na Frýbusu“, ca 700 m VSV od středu obce, drobná kolonie, 49°49'1.133"N, 13°13'27.394"E, 412 m n. m., Svojšínská pahorkatina, 6145c, not. I. Matějková 14. 5. 2024.

Košetice (okr. Plzeň-sever): v mokřadní vegetaci v rozšířeném regulovaném korytě Smolného potoka (levobřežní přítok Čeminského potoka), v dolní části toku, roztroušeně, ca 0,9 km JV od středu obce, 49°48'44.248"N, 13°13'31.768"E, 413 m n. m., Svojšínská pahorkatina, 6145c, not. I. Matějková 14. 5. 2024.

***Veronica scutellata* L. – C4a**

Košetice (okr. Plzeň-sever): mokřadní biotop vyvinutý v rozšířeném regulovaném korytě Smolného potoka (levobřežní přítok Čeminského potoka), v dolní části toku, desítky ex., ca 0,9 km JV od středu obce, 49°48'44.466"N, 13°13'32.087"E, 419 m n. m., Svojšínská pahorkatina, 6145c, not. I. Matějková 3. 7. 2024.

Košetice (okr. Plzeň-sever): lesní mokřina po levém břehu bezejmenného levobřežního přítoku Čeminského potoka, v polesí „Na Frýbusu“, ca 1,4 km V od středu obce, roztroušeně, 49°49'5.514"N, 13°14'1.750"E, 433 m n. m., Svojšínská pahorkatina, 6145c, not. I. Matějková 14. 5. 2024.

I. Matějková

***Carlina vulgaris* L.**

Břasy (okr. Rokycany): mezernatý trávník na zarostlé navážce nad cestou, vých. orientace, ZJZ od rozhledny Na Vrchách (u kóty 482 m Na vrších), 49°50'45.394"N, 13°34'31.177"E, 475 m n. m., Plzeňská pahorkatina vlastní, 6247b, leg. J. Nesvadbová 20. 4. 2024, PL.

***Chenopodium foliosum* Asch.**

Dýšina, část Nová Huť (okr. Plzeň-město): záhon u stavení čp. 88, 49°46'53.979"N, 13°30'31.681"E, 315 m n. m., Křivoklátsko, 6247a, leg. J. Nesvadbová 28. 6. 2022, PL. Pozn.: Merlík listnatý („špenát jahodový“) vyrostl po několika letech v místech po pěstování ze semen.

***Datura stramonium* L.**

Plzeň-Božkov (okr. Plzeň-město): osada Buková, při vyšlapané cestě jižním svahem nad bezejmenným potokem v historickém areálu těžby vitriolových břidlic, 49°43'40.111"N, 13°26'5.823"E, 335 m n. m., Plzeňská pahorkatina vlastní, 6246d, leg. J. Nesvadbová 14. 5. 2023, PL. Pozn.: Všude přítomný a zmlazující akát.

***Gagea lutea* (L.) Ker Gawl.**

Plzeň-Doubravka (okr. Plzeň-město): křovinami zastíněné liniové trávníky orientované k SSV, mezi areálem prodejny Penny Market s přilehlým parkovištěm a kontaktní zastavbou jižně od areálu, desítky kvetoucích vitálních rostlin, 49°45'30.112"N, 13°25'32.433"E, 330 m n. m., Plzeňská pahorkatina vlastní, 6246b, leg. J. Nesvadbová 22. 3. 2024 PL.

***Gagea pratensis* (Pers.) Dumort.**

Dýšina, část Nová Huť (okr. Plzeň-město): Paškův park na Husově náměstí, ca 15 ex. roztroušeně rostoucích po celé ploše trávníku, včetně ploch, kde byl trávník 2022 výrazně narušen instalací provazových dětských prvků, 49°46'54.289"N, 13°30'43.343"E, 320 m n. m., Křivoklátsko, 6247a, leg. J. Nesvadbová 29. 3. 2024, PL.

***Geranium pyrenaicum* Burm.**

Plzeň-Božkov (okr. Plzeň-město): křižovatka ulic K Bukové a Nad Roklí, krajnice silnice, 49°43'51.249"N, 13°25'52.822"E, 350 m n. m., Plzeňská pahorkatina vlastní, 6246d, leg. J. Nesvadbová 14. 5. 2023, PL.

***Myosotis sparsiflora* J. C. Mikan ex Pohl – C4a**

Plzeň-Božkov (okr. Plzeň-město): ulice K Bukové, v lemu křovin při cestě z Božkova do Bukové, 49°43'41.933"N, 13°26'1.576"E, 345 m n. m., Plzeňská pahorkatina vlastní, 6246d, leg. J. Nesvadbová 14. 5. 2023, PL.

***Onopordum acanthium* L.**

Dýšina (okr. Plzeň-město): plevel v obilném poli pod silnicí U Vodojemu, několik exemplářů, 49°46'29.758"N, 13°29'38.142"E, 364 m n. m., Křivoklátsko, 6246b, not. J. Nesvadbová 3. 6. 2024.

***Potentilla norvegica* L.**

Radnice (okr. Rokycany): ruderní porost při okraji parkoviště proti Sokolovně v ulici Sokolská, jeden ex., 49°51'25.416"N, 13°36'8.594"E, ca 410 m n. m., Křivoklátsko, 6147b, leg. J. Nesvadbová 18. 5. 2024, PL.

***Rumex thyrsiflorus* Fingerh.**

Plzeň-Újezd (okr. Plzeň-město): v trávníku nad silničním příkopem v ulici Zábělská, ca 40 m SSV od křižovatky s třídou Vojtěcha Rojika, několik exemplářů, 49°45'55.396"N, 13°26'23.680"E, 320 m n. m., Plzeňská pahorkatina vlastní, 6246b, not. J. Nesvadbová 15. 8. 2024.

Dýšina (okr. Plzeň-město): v travnatém lemu silnice z Dýšiny na Zábělou (v blízkosti místa, kde se v poli často drží voda, což je patrné i na leteckých snímcích z let 2004–2015 – viz Mapy.cz), ojedinělý výskyt, 49°46'30.661"N, 13°28'23.000"E, 415 m n. m., Plzeňská pahorkatina vlastní, 6246b, leg. J. Nesvadbová 20. 8. 2024, PL.

Plzeň-Doubravka (okr. Plzeň-město): v trávníku mezi ulicí Rokycanskou, Jateční a železniční tratí Plzeň – Rokycany, hojně, 49°44'57.333"N, 13°24'6.488"E, 309 m n. m., Plzeňská pahorkatina vlastní, 6246b, not J. Nesvadbová 20. 8. 2024.

***Saxifraga tridactylites* L. – §SO, C3**

Chrást (okr. Plzeň-město): areál železniční stanice, kolejiště VJV od budovy stanice, hojně, 49°47'6.414"N, 13°29'51.766"E, 340 m n. m., Plzeňská pahorkatina vlastní, 6246b, leg. J. Nesvadbová 15. 5. 2023, PL.

J. Nesvadbová

***Agrimonia procera* Wallr. – C3**

Litice (okr. Plzeň-město): bylinný lem podél ul. Pod Třešňovkou, hojně, 150 m V od kóty 365 m (Chlum), 49°42'42.548"N, 13°21'41.234"E, 350 m n. m., Plzeňská pahorkatina vlastní, 6246c, leg. D. Papež 8. 8. 2024, PL.

Strašice (okr. Rokycany): bylinné lemy podél cesty od hráze Hořejšího Padrtského rybníka na Palcíř (kóta 725 m), 1540 m VJV od kóty, 49°39'44.771"N, 13°45'37.095"E, 638 m n. m., Brdy, 6348b, not. D. Papež 14. 8. 2024.

Skořice (okr. Rokycany): bylinné lemy podél cesty střelnici Kolvín, 550 m JJZ od kóty 725 m (Palcíř), hojně, 49°39'52.305"N, 13°44'13.564"E, 648 m n. m., Brdy, 6348a, not. D. Papež 14. 8. 2024.

***Aira caryophylla* L. – C1t**

Střelice (okr. Plzeň-jih): na mělkých půdách vrcholové partie Hradecké skály, 1,1 km JZ od kóty 415 m (Výchoz), několik jedinců, 49°36'54.687"N, 13°6'42.507"E, 351 m n. m., Plzeňská pahorkatina vlastní, 6344d, leg. D. Papež 18. 6. 2024, PL. Pozn.: ověření lokality z roku 1971 (V. Skalický).

***Anaphalis margaritacea* (L.) Benth.**

Nýřany (okr. Plzeň-sever): PR Janovský mokřad, rozvolněný lesík z náletových dřevin v severní části rezervace, 2189 m S od kóty 381 m (Jetelový vrch), 49°42'11.614"N, 13°10'42.687"E, 341 m n. m., Plzeňská pahorkatina vlastní, 6245c, leg. D. Papež 25. 8. 2024, PL.

***Arabis hirsuta* (L.) Scop.**

Vejprnice (okr. Plzeň-jih): bylinný pás mezi lesem a kolejištěm ve východní části nádraží, napravo ve směru na Plzeň, 500 m SV od výpravní budovy, roztroušeně, 49°43'54.542"N, 13°17'27.492"E, 333 m n. m., Plzeňská pahorkatina vlastní, 6245d, leg. D. Papež 10. 6. 2024, PL.

Pozn: první nález pro fytochorion Plzeňská pahorkatina vlastní (31a).

***Centaureum pulchellum* (Sw.) Druce – C3**

Plzeň (okr. Plzeň-město): ve spárách dlažebních kostek v cestě ze sklepu Plzeňského Prazdroje, 220 m S od

historické brány, 49°44'55.387"N, 13°23'16.722"E, 305 m n. m., Plzeňská pahorkatina vlastní, 6246c, leg. D. Papež 27. 6. 2024, PL.

***Cochlearia danica* L. – neo inv**

Holýšov (okr. Plzeň-jih): podél krajnice silnice I. třídy přes vrch Trný, 930 m ZSZ od kóty 516 m (vrch Trný), hojně, 49°36'14.232"N, 13°6'54.258"E, 400 m n. m., Plzeňská pahorkatina vlastní, 6344d, leg. D. Papež 22. 4. 2024, PL.

Pozn: Invazní druh, ze západních Čech není kromě dálnice D5 uváděn.

***Dipsacus strigosus* Willd. ex Roem. et Schult. – neo nat**

Špičák (okr. Klatovy): u kaple sv. Antonína Paduánského, 717 m JZ od žel. stanice, 49°9'21.181"N, 13°13'4.304"E, 823 m n. m., Královský hvozď, 6845a, not. D. Papež 22. 5. 2024.

Staňkov (okr. Domažlice): nevyužívaná část první koleje za autoservisem v severovýchodní části nádraží, 49°32'53.760"N, 13°4'23.720"E, 371 m n. m., Plzeňská pahorkatina vlastní, 6444c, not. D. Papež 30. 4. 2024.

Pozn.: V ČR nepůvodní naturalizovaný druh.

***Draba nemorosa* L. – C1b**

Holýšov (okr. Plzeň-jih): zazemněné plochy mezi kolejemi v severní části nádraží, 320 m S od výpravní budovy, 1,8 km Z od kóty 516 (vrch Trný), roztroušeně, 49°36'5.620"N 13°6'7.859"E, 361 m n. m., Plzeňská pahorkatina vlastní, 6344d, leg. D. Papež 24. 4. 2024, PL.

***Dysphania botrys* (L.) Mosyakin et Clemants – C3**

Holýšov (okr. Plzeň-jih): na vrchu navážky ornice v jihozápadní části bývalého tankodromu, lok. K Líšíně, 9 rostlin, 1,5 km JZ od kóty 516 m (Trný), 49°35'25.702"N, 13°7'8.481"E, 430 m n. m., Plzeňská pahorkatina vlastní, 6444b, leg. D. Papež 6. 9. 2024, PL.

***Eragrostis pilosa* agg.**

Plzeň (okr. Plzeň-město): okraj parkovací plochy v ul. Kozinova, nedaleko křižovatky s ul. Edvarda Beneše, 120 m JJV od kostela sv. Jana Nepomuckého, 49°44'14.698"N, 13°22'19.531"E, 331 m n. m., Plzeňská pahorkatina vlastní, 6246c, leg. D. Papež 14. 8. 2024, PL.

Pozn: na základě Květeny České republiky 9 (ŠTĚPÁNKOVÁ, KAPLAN et al. 2024) předběžně určeno jako *Eragrostis pectinacea* (Michx.) Nees.

***Filago lutescens* Jord. – §KO, C2b**

Zemětice (okr. Plzeň-jih): kamenitý okraj pole na severovýchod od Dražského rybníku, 500 m JZ od kóty 427 m (U Školy), velmi hojně, 49°35'2.252"N, 13°12'15.466"E, 406 m n. m., Plzeňská pahorkatina vlastní, 6445a, leg. D. Papež 27. 5. 2024, PL.

***Gagea villosa* (M. Bieb.) Sweet – C2b**

Tachov (okr. Tachov) – trávník v parku u ul. T. G. Masaryka, pod jasanem, 220 m JZ od Nádraží, 1,48 km Z od kóty 525 m (U Kříže), roztroušeně, 49°48'3.026"N 12°38'11.607"E, 526 m n. m., Tachovská brázda, 6141d, leg. D. Papež 7. 4. 2024, PL.

***Galega officinalis* L. – C4a**

Litice (okr. Plzeň-město): okraj cesty podél zemního valu lomu u Litic, ojediněle, 222 m JZ od kóty 408 m (Dubová hora), 49°41'22.910"N, 13°20'15.377"E, 390 m n. m., Plzeňská pahorkatina vlastní, 6346a, leg. D. Papež 8. 8. 2024, PL.

***Galeopsis angustifolia* Ehrh. – C3**

Litice (okr. Plzeň-město): na vrchu náspu kolejiště tratě do Klatov, ojediněle, 670 m ZSZ od kóty 408 m (Dubová hora), 49°41'34.579"N, 13°19'51.018"E, 328 m n. m., Plzeňská pahorkatina vlastní, 6345b, leg. D. Papež 8. 8. 2024, PL.

***Geranium macrorrhizum* L. – neo nat**

Milavče (okr. Domažlice): zplanělý podél cesty pod zeravem na západním okraji intravilánu, u čp. 71, 1,5 km VJV od kóty 500 m, hojně, 49°27'55.142"N, 12°58'53.248"E, 391 m n. m., Plzeňská pahorkatina vlastní, 6543b, leg. D. Papež 14. 5. 2024, PL.

Pozn.: V ČR nepůvodní naturalizovaný druh.

***Hieracium diaphanoides* Lindeb. – C3**

Merklín (okr. Plzeň-jih): křižovatka U Zeleného háje, okraj silnice do Poděvous, 1150 m VJV od kóty 475 m (Holubí hlava), roztroušeně po obou stranách vozovky, 49°32'58.176"N 13°8'0.944"E, 465 m n. m., Plzeňská pahorkatina vlastní, 6444d, leg. D. Papež 1. 8. 2024, det. D. Papež et P. Mráz, PRC.

***Knautia xposoniensis* Degen**

Hradec (okr. Plzeň-jih): trávník s *Calamagrostis epigejos* podél silnice ze Střelice do chatové oblasti Z od Výchozu, u křižovatky na Hradec, ojediněle, 49°36'54.687"N, 13°6'42.507"E, 349 m n. m., Plzeňská pahorkatina vlastní, 6344d, leg. D. Papež 18. 6. 2024, PL.

***Melampyrum arvense* L. – C3**

Čečovice (okr. Plzeň-jih): J orientovaný svah zářezu silnice do Čečovic ve směru ze Staňkova, 850 m JV od kostela v obci, hojně, 49°34'49.491"N, 13°1'55.573"E, 397 m n. m., Plzeňská pahorkatina vlastní, 6444a, leg. D. Papež 8. 6. 2024, PL.

***Monotropa hypopitys* – C3**

Milíře (okr. Tachov): smrková kultura 670 m Z od kóty 692 (Javořina), 49°47'46.978"N, 12°32'6.112"E, 640 m n. m., Český les, 6241a, leg. D. Papež 22. 6. 2024, PL.

***Myosotis sparsiflora* J. C. Mikan ex Pohl – C4a**

Holýšov (okr. Plzeň-jih): Nový Dvůr, dno bývalého lomu u Radbuzy podél cesty k Hamerskému mlýnu, 1,46 km JV od kóty 408 m (Hořina), roztroušeně, 49°36'28.509"N, 13°5'54.674"E, 350 m n. m., Plzeňská pahorkatina vlastní, 6344d, leg. D. Papež 3. 6. 2024, PL.

Hradec (okr. Plzeň-jih): na stěnách vlhkého zářezu železniční trati ve skále, 1,4 km V od kostela v obci, ojediněle, 49°38'8.398"N, 13°8'26.531"E, 358 m n. m., Plzeňská pahorkatina vlastní, 6344d, leg. D. Papež 6. 5. 2024, PL.

Hradec (okr. Plzeň-jih): J orientované křoviny na skalnatém svahu údolí Radbuzy, levý břeh, 600 m SZ od kóty 415 m (Výchoz), ojediněle, 49°37'40.402"N, 13°6'49.861"E, 345 m n. m., Plzeňská pahorkatina vlastní, 6344d, not. D. Papež 18. 6. 2024.

Hradec (okr. Plzeň-jih): křoviny podél cesty z obce do chatové osady na pravém břehu řeky Radbuzy, 760 m S od kóty 415 m (Výchoz), ojediněle, 49°37'50.697"N, 13°7'6.624"E, 354 m n. m., Plzeňská pahorkatina vlastní, 6344d, not. D. Papež 18. 6. 2024.

***Myosotis discolor* Pers. – C2b**

Holýšov (okr. Plzeň-jih): příkop podél třídy 1. máje u čp. 362, 490 m SSZ od kóty 480 m (Makový vrch), ojediněle, 49°35'13.381"N, 13°6'34.262"E, 419 m n. m., Plzeňská pahorkatina vlastní, 6444b, leg. D. Papež 13. 5. 2024, PL.

Holýšov (okr. Plzeň-jih): Nový Dvůr, sekaný trávník podél silnice ze směru z bývalých kasáren, ul. Politických vězňů, v zatáčce, 1,6 km JV od kóty 408 (Hořina), ojediněle, 49°36'23.899"N, 13°5'55.655"E, 358 m n. m., Plzeňská pahorkatina vlastní, 6344d, leg. D. Papež 3. 6. 2024, PL.

***Myosurus minimus* L. – C3**

Kvíčovice (okr. Plzeň-jih): krajnice silnice I. třídy u křižovatky se silnicí na Kvíčovce, u hřbitova, 1,76 km SZ od kóty 480 m (Makový vrch), roztroušeně, 49°35'25.342"N, 13°5'24.635"E, 356 m n. m., Plzeňská pahorkatina vlastní, 6444b, leg. D. Papež 3. 4. 2024, PL.

Nýřany (okr. Plzeň-sever): zazemňující se plochy mezi kolejemi, 220 m ZJZ od výpravní budovy, hojně 49°42'50.980"N, 13°12'23.584"E, 339 m n. m., Plzeňská pahorkatina vlastní, 6245c, leg. D. Papež 30. 4. 2024, PL.

***Narcissus poeticus* L. – neo cas**

Holýšov (okr. Plzeň-jih): křoviny podél silnice I. třídy, po pravé straně ve směru na Plzeň, ojediněle, 1 km Z od kóty 516 m (Trný), 49°36'10.721"N, 13°6'49.576"E, 389 m n. m., Plzeňská pahorkatina vlastní, 6344d, not. D. Papež, 24. 4. 2024.

Pozn: Druh zde zplaňuje. V ČR se jedná o přechodně zavlečený taxon.

***Nicandra physalodes* (L.) Gaertn. – neo cas**

Valcha (okr. Plzeň-město): přehrada České údolí, ruderalní vegetace s merlíky podél nově opraveného chodníku, 290 m JZ od kóty 365 m (Chlum), 49°42'36.576"N, 13°21'22.736"E, Plzeňská pahorkatina vlastní, 336 m n. m., leg. D. Papež 8. 8. 2024, PL.

Pozn.: V ČR přechodně zavlečený druh.

***Noccaea caerulescens* (J. Presl et C. Presl) F. K. Mey**

Kvíčovice (okr. Plzeň-jih): hřbitov Holýšov, udržovaný trávník v severní části hřbitova, naproti hřbitovní kapli, 1,75 km SZ od kóty 480 m (Makový vrch), ojediněle, 49°35'24.002"N, 13°5'24.664"E, 356 m n. m., Plzeňská pahorkatina vlastní, 6444b, leg. D. Papež 3. 4. 2024, PL.

***Othocallis siberica* (Haw.) Speta – neo nat**

Holýšov (okr. Plzeň-jih): v udržovaném trávníku za čp. 399, 960 m SSZ od kóty 480 (Makový vrch), hojně, 49°35'26.807"N, 13°6'20.006"E, 389 m n. m., Plzeňská pahorkatina vlastní, 6444b, leg. D. Papež 3. 4. 2024, PL.

Pozn.: V ČR nepůvodní naturalizovaný druh.

***Papaver pseudo-orientale* (Fedde) Medw. – neo cas**

Horšovský Týn (okr. Domažlice): zplaňuje pod zahrádkářskou kolonií v Plzeňské ul., nedaleko kapucínského kláštera, 1,6 km SZ od kóty 459 m (Šibeniční vrch), 49°31'56.250"N, 12°56'51.533"E, 384 m n. m. Plzeňská pahorkatina vlastní, 6443d, leg. D. Papež 5. 6. 2024, PL.

Pozn.: V ČR přechodně zavlečený druh.

***Phalaris canariensis* L. – neo cas**

Plzeň (okr. Plzeň-město): u paty činžovního domu čp. 1089/4 v Thámově ul., 80 m Z od kostela sv. Jana Nepomuckého, ojediněle, 49°44'17.496"N, 13°22'12.878"E, 330 m n. m., Plzeňská pahorkatina vlastní, 6246c, leg. D. Papež 31. 7. 2024, PL.

Plzeň (okr. Plzeň-město): pod výsadbou okrasných stromů v Americké ulici, 450 m J od katedrály sv. Bartoloměje, ojediněle, 49°44'35.913"N, 13°22'37.619"E, 315 m n. m., Plzeňská pahorkatina vlastní, 6246c, leg. D. Papež 10. 8. 2024, PL.

Pozn.: V ČR přechodně zavlečený druh.

***Potentilla recta* L. – C4a**

Holýšov (okr. Plzeň-jih): košťavová strážka podél trati a přilehlé krajnice silnice, 850 m S od výpravní budovy, hojně, 49°36'16.840"N, 13°6'10.033"E, 364 m n. m., Plzeňská pahorkatina vlastní, 6344d, leg. D. Papež 5. 5. 2024, PL.

Holýšov (okr. Plzeň-jih): podél plotu čp. 696 v Luční ul., 570 m S od kóty 480 m (Makový vrch), ojediněle, 49°35'17.650"N, 13°6'37.687"E, 413 m n. m., Plzeňská pahorkatina vlastní, 6444b, leg. D. Papež 13. 5. 2024, PL.

***Pseudofumaria alba* (Mill.) Lidén – neo nat**

Plzeň (okr. Plzeň-město): ve spárách zdí v rajské zahradě Františkánského kláštera, 260 m JV od

věže katedrály sv. Bartoloměje, roztroušeně, 49°44'43.634"N, 13°22'43.677"E, 310 m n. m., Plzeňská pahorkatina vlastní, 6246c, leg. D. Papež 23. 3. 2024, PL.

Pozn.: V ČR nepůvodní naturalizovaný druh.

***Pseudognaphalium luteoalbum* (L.) Hilliard et B. L. Burt – C1t**

Plzeň (okr. Plzeň-město): v dlažbě parkoviště Plzeňského Prazdroje, zastíněno trvalkovým záhonem, 660 m Z od katedrály sv. Bartoloměje, 26 jedinců, 49°44'49.807"N, 13°23'12.461"E, Plzeňská pahorkatina vlastní, 306 m n. m., 6246c, leg. D. Papež 4. 8. 2024, PL.

***Reseda lutea* L.**

Krásno (okr. Sokolov): okraj cesty pastvinou od parkoviště u hřbitova k rozhledně, J od kapličky, 510 m VSV od kóty 777 m (Na Vyhlídce), ojediněle, 50°6'12.475"N, 12°47'35.020"E, 732 m n. m., Slavkovský les, 5842d, leg. D. Papež 17. 5. 2024, PL.

Pozn: první údaj o výskytu druhu ve fytochorionu Slavkovský les (86).

***Sabulina mediterranea* (Ledeb. ex Link) Rchb.**

Plzeň (okr. Plzeň-město): mezi dlažebními kostkami na nádvoří Plzeňského Prazdroje, 810 m VSV katedrály sv. Bartoloměje, roztroušeně, 49°44'55.908"N, 13°23'19.101"E, 310 m n. m., Plzeňská pahorkatina vlastní, 6246c, leg. D. Papež 29. 4. 2024, det. D. Papež et J. Chrtek jun., PL.

Tento nález bude publikován ve Zprávách ČBS 2025/1.

***Senecio inaequidens* DC. – neo inv**

Špičák (okr. Klatovy): podél červeně značené turistické stezky lesní mýtinou, 130 m V od Čertova jezera, ojediněle, 49°9'56.346"N, 13°12'7.471"E, 1020 m n. m., Královský hvozď, 6845a, not. D. Papež 22. 5. 2024.

Pozn: Jedná se o dosud nejvýše položený nález tohoto invazního druhu ve srovnání s nálezy publikovanými v databázích Pladias a NDOP.

***Sisymbrium altissimum* L. – neo nat**

Hradec (okr. Plzeň-jih): vykáčené trnkové křoviny podél železniční tratě, 730 m SSZ od kóty 370 (Na Vrchu), ojediněle, 49°38'9.427"N, 13°8'16.946"E, 356 m n. m., Plzeňská pahorkatina vlastní, 6344d, not. D. Papež 6. 5. 2024.

Pozn.: V ČR nepůvodní naturalizovaný druh.

***Teucrium scorodonia* L. – C2b**

Holýšov (okr. Plzeň-jih): brusnicová doubrava asociace *Vaccinio vitis-idaeae-Quercetum roboris* na západních svazích vrchu Trný, 200 m JZ od kóty 516, roztroušeně, 49°36'6.458"N, 13°7'31.251"E, 490 m n. m., Plzeňská pahorkatina vlastní, 6344d, leg. D. Papež 16. 7. 2024, PL.

Hradišťany (okr. Plzeň-jih): lem kulturního borového lesa s příměsí dubu podél silnice z Hradišťan do Jivjan, 600 m JZ od kóty 449 (Hradišťanský vrch), velmi hojně, 49°37'47.978"N, 13°0'11.380"E, 430 m n. m., Plzeňská pahorkatina vlastní, 6344c, leg. D. Papež 19. 7. 2024, PL.

Pozn.: Lokalita nejspíše navazuje na nedaleký výskyt uváděný O. Buškem z roku 2001 u Jivjanského rybníka, kde tuto sezonu hojně rostla.

***Trifolium striatum* L. – C1t**

Holýšov (okr. Plzeň-jih): v sekaném trávníku před rodinným domem čp. 601, Luční ul., 700 m S od kóty 480 m (Makový vrch), roztroušeně, 49°35'21.200"N, 13°6'33.929"E, 406 m n. m., Plzeňská pahorkatina vlastní, 6444b, not. D. Papež 20. 6. 2024.

Holýšov (okr. Plzeň-jih): v sekaném trávníku u křižovatky třídy 1. máje a ul. Lesní, u čp. 632, 520 m SSV od kóty 480 m (Makový vrch), ojediněle, 49°35'14.531"N, 13°6'33.183"E, 419 m n. m., Plzeňská pahorkatina vlastní, 6444b, not. D. Papež 20. 6. 2024.

***Verbena officinalis* L. – C3**

Litice (okr. Plzeň-město): v dlažbě nájezdu domu čp. 207 v ul. Na Vršku, 310 m V od zříceniny hradu v obci, 49°42'0.142"N, 13°21'17.033"E, 365 m n. m., Plzeňská pahorkatina vlastní, 6346a, leg. D. Papež 8. 8. 2024, PL.

***Veronica teucrium* L. – C4a**

Hradec (okr. Plzeň-jih): okraj cesty od Střelického mlýna k žel. přejezdu se strání s *Anacamptis morio*, 860 m V od kostela, ojediněle, 49°38'9.840"N, 13°8'3.454"E, 349 m n. m., Plzeňská pahorkatina vlastní, 6344d, leg. D. Papež 6. 5. 2024, PL.

***Veronica peregrina* L. – neo nat**

Domažlice (okr. Domažlice): náměstí Míru, zastíněné a vlhké spáry dlažebních kostek při okraji parkoviště, před čp. 59, 65 m JZ od věže, 49°26'24.356"N, 12°55'44.894"E, 429 m n. m., Plzeňská pahorkatina vlastní, 6543d, leg. D. Papež 14. 6. 2024, PL.

Pozn.: V ČR nepůvodní naturalizovaný druh.

D. Papež

***Anthemis arvensis* L.**

Oselce (okr. Plzeň-jih): strniště 0,9 km JV od osady Nová Ves, 49°24'55.2"N, 13°42'16.7"E, 560 m n. m., Blatensko, 6548c, not. R. Paulič et P. Kúr 26. 10. 2024.

***Aphanes arvensis* L. – C3**

Komušín (okr. Klatovy): strniště pod rozcestím silnic SV od osady, 49°21'49.5"N, 13°46'02.3"E, 480 m n. m., Horažďovicko, 6648b, not. R. Paulič et P. Kúr 27. 10. 2024.

Oselce (okr. Plzeň-jih): strniště 0,9 km JV od osady Nová Ves, 49°24'55.2"N, 13°42'16.7"E, 560 m n. m., Blatensko, 6548c, not. R. Paulič et P. Kúr 26. 10. 2024.

***Atriplex oblongifolia* Waldst. & Kit.**

Velký Bor (okr. Klatovy): trávník na svahu silnice na hrázi rybníka Velkoborský jižně od obce, 49°21'39.8"N, 13°42'15.5"E, 440 m n. m., Horažďovicko, 6648a, not. R. Paulič, P. Kúr et S. Pišová 10. 8. 2024.

***Cardamine occulta* Hornem.**

Blovice (okr. Plzeň-jih): jako plevel na pěšinách a na záhonech v jižní části zahradnictví Štrobl při severovýchodním okraji města, 49°35'03.8"N, 13°32'32.2"E, 386 m n. m., Plzeňská pahorkatina vlastní, 6447a, not. R. Paulič et P. Kúr 26. 10. 2024.

Vrčeň (okr. Plzeň-jih): jako plevel na záhonech v ekozahradnictví v obci, 49°30'29.7"N, 13°37'04.3"E, 415 m n. m., Plánický hřeben, 6447d, not. R. Paulič et P. Kúr 26. 10. 2024.

***Carex bohémica* Schreb. – C4a**

Kralovice (okr. Plzeň-sever): obnažený jižní břeh poloprázdného rybníka Oborák 2,4 km JV od osady Trojany, 49°58'19.1"N, 13°26'08.6"E, 479 m n. m., Plzeňská pahorkatina vlastní, 6046b, not. R. Paulič, P. Kúr et S. Pišová 9. 8. 2024.

***Dipsacus strigosus* Roem. et Schult.**

Libákovice (okr. Plzeň-jih): v příkopě silnice (nedaleko novostavby rodinného domu) při západním okraji obce, vzácně, 49°33'55.8"N, 13°25'35.7"E, 515 m n. m., Plzeňská pahorkatina vlastní, 6446b, not. R. Paulič 25. 7. 2024.

***Dittrichia graveolens* (L.) Greuter**

Bor (okr. Tachov): na okraji silnice v ulici Nádražní, jen 1 rostlina, 49°42'56.4"N, 12°46'39.4"E, 474 m n. m., Tachovská brázda, 6242d, not. R. Paulič 7. 9. 2024.

***Draba muralis* L. – C2b**

Třebčice (okr. Plzeň-jih): masové porosty podél železniční trati 0,2 km JZ od obce, 49°28'50.4"N, 13°36'31.5"E, 440 m n. m., Plánický hřeben, 6547b, not. R. Paulič, L. Zdařil et M. Lepší 1. 5. 2024.

***Dysphania pumilio* (R. Br.) Mosyakin et Clemants**

Blovice (okr. Plzeň-jih): železniční stanice Blovice, v kolejišti 100 m jižně od výpravní budovy, jen několik málo rostlin, 49°34'45.4"N, 13°31'53.7"E, 400 m n. m., Plzeňská pahorkatina vlastní, 6447a, not. R. Paulič et P. Kúr 26. 10. 2024.

***Eleocharis ovata* (Roth) Roem. et Schult. – C4a**

Kralovice (okr. Plzeň-sever): obnažený jižní břeh poloprázdného rybníka Oborák 2,4 km JV od osady Trojany, dosti hojně, 49°58'19.1"N, 13°26'08.6"E, 479 m n. m., Plzeňská pahorkatina vlastní, 6046b, not. R. Paulič, P. Kúr et S. Pišová 9. 8. 2024.

***Epilobium brachycarpum* C. Presl**

Kralovice (okr. Plzeň-sever): obnažený jižní břeh poloprázdného rybníka Oborák 2,4 km JV od osady Trojany, vzácně, 49°58'19.8"N, 13°26'08.1"E, 479 m n. m., Plzeňská pahorkatina vlastní, 6046b, not. R. Paulič, P. Kúr et S. Pišová 9. 8. 2024.

***Epilobium lamyi* F. W. Schultz**

Blovce (okr. Plzeň-jih): železniční stanice Blovice, v kolejišti 100 m jižně od výpravní budovy, 49°34'45.4"N, 13°31'53.7"E, 400 m n. m., Plzeňská pahorkatina vlastní, 6447a, not. R. Paulič et P. Kúr 26. 10. 2024.

***Erechtites hieraciifolius* (L.) DC.**

Letiny (okr. Plzeň-jih): lesní mýtina (nad silnicí) JJZ od obce, 49°31'37.3"N, 13°27'00.1"E, 485 m n. m., Plánický hřeben, 6446d, not. R. Paulič 25. 7. 2024.

***Euphorbia maculata* L.**

Blovce (okr. Plzeň-jih): jako plevel na pěšinách v zahradnictví Štrobil při severovýchodním okraji města, 49°35'06.3"N, 13°32'32.6"E, 386 m n. m., Plzeňská pahorkatina vlastní, 6447a, not. R. Paulič et P. Kúr 26. 10. 2024.

***Euphrasia stricta* J. P. Wolff ex J. F. Lehm.**

Slivonice (okr. Klatovy): mez podél polní cesty (při jižním okraji lesa) 0,4 km JV od osady, 49°21'52.6"N, 13°47'17.4"E, 500 m n. m., Horažďovicko, 6648b, not. R. Paulič et P. Kúr 27. 10. 2024.

***Filago arvensis* L. – C3**

Komušín (okr. Klatovy): jižní okraje borového lesa 400 m S od osady, roztroušeně, 49°22'00.3"N, 13°45'53.1"E, 490 m n. m., Horažďovicko, 6648b, not. R. Paulič et P. Kúr 27. 10. 2024.

***Gypsophila muralis* L.**

Komušín (okr. Klatovy): jižní okraje borového lesa 400 m S od osady, vzácně, 49°22'00.3"N, 13°45'53.1"E, 490 m n. m., Horažďovicko, 6648b, not. R. Paulič et P. Kúr 27. 10. 2024.

***Hordeum jubatum* L.**

Žihle (okr. Plzeň-sever): na okraji silnice před bránou u vjezdu do zemědělského areálu na severním okraji obce, vzácně, 50°02'50.8"N, 13°22'33.6"E, 450 m n. m., Jesenická plošina, 5946c, not. R. Paulič, P. Kúr et S. Pišová 9. 8. 2024.

***Potentilla supina* L.**

Blovce (okr. Plzeň-jih): železniční stanice Blovice, v kolejišti 100 m jižně od výpravní budovy, 49°34'45.4"N, 13°31'53.7"E, 400 m n. m., Plzeňská pahorkatina vlastní, 6447a, not. R. Paulič et P. Kúr 26. 10. 2024.

Vrčeň (okr. Plzeň-jih): jako plevel na záhonech v ekozahradnictví v obci, 49°30'29.7"N, 13°37'04.3"E, 415 m n. m., Plánický hřeben, 6447d, not. R. Paulič et P. Kúr 26. 10. 2024.

***Sagina apetala* subsp. *erecta* (Hornem.) F. Herm. – C1b**

Nepomuk (okr. Plzeň-jih): v kostkové dlažbě na náměstí Augustina Němejce v centru města, 49°29'09.2"N, 13°34'56.2"E, 445 m n. m., Plánický hřeben, 6547b, not. R. Paulič, L. Zdařil et M. Lepší 1. 5. 2024.

***Silene noctiflora* L. – C4a**

Komušín (okr. Klatovy): strniště pod rozcestím silnic SV od osady, 49°21'49.5"N, 13°46'02.3"E, 480 m n. m., Horažďovicko, 6648b, not. R. Paulič et P. Kúr 27. 10. 2024.

***Veronica peregrina* L.**

Blovce (okr. Plzeň-jih): jako plevel u pěšin a na záhonech v jižní části zahradnictví Štrobil při SV okraji města, 49°35'03.8"N, 13°32'32.2"E, 386 m n. m., Plzeňská pahorkatina vlastní, 6447a, not. R. Paulič et P. Kúr 26. 10. 2024.

***Zannichellia palustris* L.**

Kralovice (okr. Plzeň-sever): rybník Oborák 2,4 km JV od osady Trojany, 49°58'18.8"N, 13°26'11.9"E, 479 m n. m., Plzeňská pahorkatina vlastní, 6046b, not. R. Paulič, P. Kúr et S. Pišová 9. 8. 2024.

R. Paulič

***Allium rotundum* L. – C3, NT**

Dolánky u Podbořan (okr. Louny): 600 m VSV od vrchu Rubín, výslunný břeh pravého příkopu silnice Pšov – Dolánky, 50°15'23.831"N, 13°26'43.070"E, Žatecké Poohří, 299 m n. m., 5746b, leg. S. Pecháčková et J. Šimeček 1. 6. 2024, det. S. Pecháčková, PL.

Pozn.: z tohoto čtverce nebyl druh zatím uváděn.

***Chenopodium glaucum* L.**

Chvalšovice (okr. Klatovy): 300 m V od návsi, rudrální porost na kraji pastviny u statku, 49°14'11.906"N, 13°19'22.127"E, Plánický hřeben, 800 m n. m., 6745d, leg. S. Pecháčková 13. 7. 2024, PL.

Pozn.: z tohoto kvadrantu nebyl druh zatím uváděn.

***Chrysosplenium oppositifolium* L. – C4a, NT**

Křínov (okr. Tachov): 790 m SSV od kaple v obci, pravý břeh Kosího potoka, stinný les hned u vody, 49°51'39.150"N, 12°49'6.464"E, Svojšínská pahorkatina, 472 m n. m., 6142b, leg. S. Pecháčková et P. Pecháček 8. 9. 2024, det. S. Pecháčková, PL.

Pozn.: z tohoto čtverce nebyl druh zatím uváděn.

***Clinopodium nepeta* (L.) Kuntze**

Plzeň (okr. Plzeň-město): 250 m ZSZ od Velké synagogy, křižovatka Kovářské a Budilovy ulice, u paty chodníku desítky kvetoucích rostlin – zplaněle z blízkého záhonu (kde byly pěstovány také např. *Nepeta racemosa*, *Ceratostigma plumbaginoides*, *Symphytotrichum lateriflorum*), 49°44'50.060"N, 13°22'10.965"E, Plzeňská pahorkatina vlastní, 316 m n. m., 6246c, leg. S. Pecháček 3. 9. 2024, PL.

Digitaria sanguinalis* (L.) Scop. var. *sanguinalis

Křínov (okr. Tachov): 515 m SSV od kaple v obci, okraj nedávno upravené cesty k Čertovce na pravém břehu Kosiho potoka, 49°51'28.975"N, 12°49'7.979"E, Svojsínská pahorkatina, 474 m n. m., 6142b, leg. S. Pecháček et P. Pecháček 8. 9. 2024, det. S. Pecháček, PL.

Pozn.: z tohoto čtverce nebyl druh zatím uváděn.

***Eragrostis minor* Host**

Krásno (okr. Sokolov): 470 m SSZ od Komářího vrchu, na odbočce ze zpevněné zeleně značené cesty, drobné rostliny v porostu *Filago arvensis*, 50°6'58.600"N, 12°44'14.101"E, Slavkovský les, 718 m n. m., 5842c, leg. S. Pecháček 24. 7. 2024, PL.

Pozn.: z tohoto čtverce nebyl druh zatím uváděn.

***Filago arvensis* L. – C3, NT**

Krásno (okr. Sokolov): 470 m SSZ od Komářího vrchu, podél zpevněné cesty (zelená turist. značka) hojně v úseku asi 100 metrů, na rozcestí plošný porost, 50°6'58.600"N, 12°44'14.101"E, Slavkovský les, 718 m n. m., 5842c, leg. S. Pecháček et J. Lepš 24. 7. 2024, PL.

Pozn.: z tohoto kvadrantu nebyl druh zatím uváděn.

***Filago minima* (Sm.) Pers. – C3, NT**

Krásno (okr. Sokolov): 505 m SSZ od Komářího vrchu, podél zpevněné cesty (zelená turist. značka) na dvou místech početná populace, 50°7'0.705"N, 12°44'18.176"E, Slavkovský les, 707 m n. m., 5842c, leg. S. Pecháček et J. Lepš 24. 7. 2024, PL.

Pozn.: z tohoto čtverce nebyl druh zatím uváděn.

***Galega officinalis* L. – C4a, NT**

Rovná (okr. Sokolov), bývalá Čistá: 500 m SSV od Skleného vrchu, na okraji pastviny u cesty, 50°5'40.393"N, 12°42'52.025"E, Slavkovský les, 756 m n. m., 5942a, not. S. Pecháček et J. Lepš 24. 7. 2024.

Pozn.: z tohoto čtverce nebyl druh zatím uváděn.

***Mentha ×verticillata* L.**

Křínov (okr. Tachov): 620 m SSV od kaple v obci, na náplavech v Kosím potoce poblíž Čertovky, 49°51'33.420"N, 12°49'5.376"E, Svojsínská pahorkatina, 469 m n. m., 6142b, leg. S. Pecháček et P. Pecháček 8. 9. 2024, det. S. Pecháček, PL.

***Polygala chamaebuxus* L. – C3, NT**

Milavče (okr. Domažlice): 1,9 km ZSZ od kostela, břeh úvozu turisticky značené lesní cesty, jedna rostlina, 49°28'14.239"N, 12°57'21.626"E, Plzeňská pahorkatina vlastní, 476 m n. m., 6543b, leg. S. Pecháček 6. 3. 2024, PL.

***Primula elatior* (L.) Hill**

Stříbro (okr. Tachov): 1,1 km V od kostela sv. Petra, vlhké lado na levém břehu Petrského potoka před ústím do Mže, větší populace, 49°46'2.515"N, 13°1'42.246"E, Svojsínská pahorkatina, 355 m n. m., 6244a, leg. S. Pecháček 17. 3. 2024, PL.

Pozn.: potvrzení výskytu v PP Petrské údolí.

***Trifolium striatum* L. – C1t, EN**

Třemošná (okr. Plzeň-sever): 465 m VJV od vrchu Orlík, trávník u pěšiny 50 m severně od kruhového objezdu, zdatný porost, 49°48'19.526"N, 13°23'22.215"E, Plzeňská pahorkatina vlastní, 367 m n. m., 6146c, 6. 6. 2024 leg. S. Pecháček et O. Peksa, det. S. Pecháček, PL.

Prívětice (okr. Rokycany): 390 m V od Ovčáckého vrchu, na hrázi rybníka Jordánek na potoce Škaredá, bohatý souvislý porost, 49°50'30.280"N, 13°37'3.289"E, Křivoklátsko, 428 m n. m., 6147d, leg. S. Pecháček et J. Šimeček 7. 6. 2024, det. S. Pecháček, PL.

S. Pecháček

***Erechtites hieraciifolius* (L.) DC.**

Dobřív (okr. Rokycany): Dobřív v Brdech, paseka po smrčíně na hřebeni Florián nad Ledným potokem, hojně, 49°42'50.112"N, 13°42'35.640"E, 559 m n. m., Holoubkovské Podbrdsko, 6248c, not. J. Šoun 2. 9. 2022.

Březina (okr. Rokycany): paseka po smrčíně na západním svahu vrchu Hradiště, hojně, 49°48'32.184"N, 13°36'42.984"E, 559 m n. m., Holoubkovské Podbrdsko, 6147d, not. J. Šoun 28. 8. 2024.

***Linum austriacum* L. – C4a**

Rokycany (okr. Rokycany): v trávníku u cyklostezky u silnice na Plzeň (lokalita „V Drahouši“), jeden exemplář, 49°44'32.208"N, 13°34'36.876"E, 355 m n. m., Plzeňská pahorkatina vlastní, 6247c, leg. J. Šoun 22. 10. 2024, ROK.

***Menyanthes trifoliata* L. – §O, C3**

Rokycany (okr. Rokycany): Čilina, lesní jezírko, hojně při okraji, 49°43'35.616"N 13°33'38.772"E, 483 m n. m., Holoubkovské Podbrdsko, 6247c, not. J. Šoun 30. 10. 2022. Pozn.: druh byl do vodního biotopu zřejmě vysazen, vcelku úspěšně zde přežívá, autor nálezu ověřil jeho výskyt i v roce 2024.

***Petasites albus* (L.) Gaertn.**

Němčovice (okr. Rokycany): Olešná, údolí Olešenského potoka, u naučné stezky nad lávkou, několik desítek kvetoucích ex., 49°52'36.984"N, 13°31'58.800"E, 319 m n. m., Krivoklátsko, 6147a, not. J. Šoun 4. 4. 2021.

Rokycany (okr. Rokycany): Čilina, v trojúhelníku mezi lesními cestami, několik desítek kvetoucích ex., 49°43'38.944"N, 13°33'40.676"E, 475 m n. m., Holoubkovské Podbrdsko, 6247c, not. J. Šoun 27. 3. 2022.

***Prunus serotina* Ehrh.**

Dobřív (okr. Rokycany): v příkopu zpevněné lesní komunikace v údolí Ledného potoka, jeden mladý ex., 87 m JV od napojení této cesty na silnici Dobřív – Strašice, 49°43'23.743"N, 13°42'40.278"E, 452 m n. m., Holoubkovské Podbrdsko, 6248c, leg. J. Šoun 6. 6. 2022, ROK.

***Senecio inaequidens* DC.**

Těškov (okr. Rokycany): na okraji zpevněné lesní komunikace, jeden trs, 49°48'32.328"N, 13°40'36.516"E, 558 m n. m., Holoubkovské Podbrdsko, 6148c, leg. J. Šoun 23. 10. 2024, ROK.

***Stratiotes aloides* L. – §SO, C1t**

Rokycany (okr. Rokycany): Čilina, lesní jezírko, hojně po celé hladině, 49°43'35.616"N 13°33'38.772"E, 483 m n. m., Holoubkovské Podbrdsko, 6247c, not. J. Šoun 30. 10. 2022. Pozn.: druh byl do vodního biotopu zřejmě vysazen, vcelku úspěšně zde přežívá, autor nálezu ověřil jeho výskyt i v roce 2024.

***Telekia speciosa* (Schreb.) Baumg.**

Dobřív (okr. Rokycany): Dobřív v Brdech, při okraji oplocenky u zpevněné lesní komunikace, jeden ex., ca 49°42'2"N, 13°44'29"E, 605 m n. m., Brdy, 6248c, not. J. Šoun 27. 7. 2022.

J. Šoun

Jednotlivé nálezy (řazeno abecedně dle názvů taxonů)

***Chondrilla juncea* L. – C3**

Plzeň-Skvřňany (okr. Plzeň-město): plocha veřejné zeleně mezi atletickým stadionem a silnicí v ul. Vejprnická, jižně exponovaný svah, ca 500 m Z od vlakové zastávky Plzeň-Skvřňany, skupina ca 30 ex. v úseku dlouhém ca 100 m, 333 m n. m., 49°44'36.252"N, 13°20'19.473"E, Plzeňská pahorkatina vlastní, 6246c, not. P. Bezstarosti 24. 7. 2024.

***Epipactis helleborine* (L.) Crantz.**

Starý Plzenec (okr. Plzeň-město): zahrada v podobě lesoparku na jižním okraji obce pod severovýchodním svahem Radyně, ca 150 kvetoucích ex., 49°41'8.404"N, 13°28'30.673"E,

430 m n. m., Plzeňská pahorkatina vlastní, 6346b, not. Z. Králová 3. 7. 2024.

Pozn.: O zdejší populaci druhu je dlouhodobě pečováno, výskyt kruštíku na této lokalitě byl poprvé zaznamenán v roce 1998 (dva kvetoucí ex.).

***Huperzia selago* (L.) C. F. P. Mart. – §O, C3**

Hůrky u Zahrádky (okr. Plzeň-sever): PR Hůrky, rašelinná plocha 1,5 km S od kapličky v Hůrkách; jeden trs, 49°53'50.595"N, 13°10'57.184"E, 550 m n. m., Plzeňská pahorkatina vlastní, 6145a, not. L. Pivoňková 5. 1. 2024.

Pozn.: Druh byl nalezen při vyznačování plochy k vyřezání dřevin v přírodní rezervaci Hůrky. Z tohoto místa byl naposledy uváděn před více než 100 lety, rovněž v počtu jednoho ex. (Maloch 1913): „V bažinaté olšině v rašelině nad Hůrkami jeden kus.“ V rezervační knize pro přírodní rezervaci Hůrky není v žádném z průzkumů a jiných dokumentů jeho výskyt zmíněn. Druh se tedy podařilo ověřit po více než 100 letech.

***Lappula squarrosa* (Retz.) Dumort – C3**

Horšovský Týn (okr. Domažlice): koruna zámecké zdi ve východní části areálu zámeckého parku ve směru lořetánské kaple, 430 m S od zámeckého nádvoří, 49°32'0.3"N, 12°56'30.9"E, 417 m n. m., Plzeňská pahorkatina vlastní, 6443d, leg. V. Dvořák et J. Jeništa 6. 7. 2024, OL.

Pozn.: Ve spárách zdi rostla rovněž v regionu vzácná *Crepis tectorum* (not. V. Dvořák et J. Jeništa). Strošek pomněnkový v regionu roste zejména v širším okolí Plzně. Často provází staré zdi a hradní zříceniny, jako tomu je např. na zřícenině hradu Radyně. Z domažlického okresu druh nebyl doposud znám.

***Monotropa hypopitys* L. – C3**

Plachtín u Nečtin (okr. Plzeň-sever): smrkový les ca 2 km J od kaple v obci, několik ex., 49°55'44.400"N, 13°9'28.800"E, Plzeňská pahorkatina vlastní, 617 m n. m., 6044d, not. M. Růžicka 7. 6. 2024.

Radějov (okr. Plzeň-sever): při okraji cesty v borovém lese, ca 400 m JJZ od kaple v obci, 2 ex., 49°57'5.299"N, 13°14'33.943"E, Plzeňská pahorkatina vlastní, 528 m n. m., 6045d, not. V. Jandík 7. 7. 2024.

Zahrádka (okr. Plzeň-sever): při okraji cesty v borovém lese, ca 1,7 km SSV od kaple v obci, 1 ex., 49°53'42.364"N, 13°13'6.750"E, Plzeňská pahorkatina vlastní, 554 m n. m., 6145a, not. E. Jandíková 27. 7. 2024.

***Ononis repens* L. – C3**

Radčice (okr. Plzeň-město): plochy neudržované zeleně po obou stranách silnice v ul. Pod Sylvánem, ca 120 m J od vrcholu Sylvánu (kóta 414 m), několik desítek ex. (zejména při jižní straně silnice), 49°46'3.538"N, 13°20'35.655"E, Plzeňská pahorkatina vlastní, 398 m n. m., 6246a, not. V. Jandík 1. 8. 2024.

***Orthilia secunda* Rafin. – C3**

Hvozd (okr. Plzeň-sever): okraj lesní silnice až kontaktní svah příkopu, ca 1,4 km Z od kaple v obci, ca 40 ex., 49°56'25.668"N, 13°14'39.157"E, Plzeňská pahorkatina vlastní, 574 m n. m., 6045d, not. P. Bezstarosti 7. 7. 2024.

***Urtica urens* L. – C3**

Kladruby (okr. Tachov): pata zdi pod presbytářem kostela Nanebevzetí Panny Marie v areálu kladrubského kláštera, 49°42'45.5"N, 12°59'46.7"E, 406 m n. m., Svojšínská pahorkatina, 6243d, leg. V. Dvořák et J. Jeništa 8. 7. 2024, OL.

Pozn.: Druh nebyl z mapovacího čtverce doposud znám (viz Pladias 2024). Na klášterním nádvoří a kamenné zdi podél areálu hojně roste také *Vulpia myuros*.

***Utricularia australis* Rafin. – C4a, LC**

Zahrádka (okr. Plzeň-sever): lesní tůň (možná bývalé hlinišťo) v jižní části přírodního parku Manětínská (rozsáhlý lesní komplex), ca 1,35 km J a JJV od kaple v obci, drobný porost s plodnými rostlinami, 49°53'35.608"N, 13°12'24.561"E, Plzeňská pahorkatina vlastní, 542 m n. m., 6145a, leg. P. Bezstarosti et V. Jandík 28. 8. 2024, PL.

Literatura:

- GRULICH V. & CHOBOT K. [eds] (2017): Červený seznam ohrožených druhů České republiky. Cévnaté rostliny. – Příroda, Praha, 35: 1–178.
- CHYTRÝ M., KUČERA T., KOČÍ M., GRULICH V. & LUSTYK P. [eds] (2010): Katalog biotopů České republiky. Ed. 2. – Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, Praha, 445 p.
- KAPLAN Z., DANIHELKA J., CHRTEK J. jun., KIRSCHNER J., KUBÁT K., ŠTECH M. & ŠTĚPÁNEK J. [eds] (2019): Klíč ke květeně České republiky. Ed. 2. – Academia, Praha, 1168 p.
- MALOCH F. (1913): Květena v Plzeňsku 1. – Plzeň, 115 p.
- PYŠEK P., SÁDLO J., CHRTEK J. jun., CHYTRÝ M., KAPLAN Z. et al. (2022): Catalogue of alien plants of the Czech Republic (3rd edition): species richness, status, distributions, habitats, regional invasion levels, introduction pathways and impacts. – Preslia 94: 447–577.
- SKALICKÝ V. (1988): Regionálně fytogeografické členění. – In: Hejný S. & Slavík B. [eds], Květena České socialistické republiky, Academia, Praha, 1: 103–121.
- SLAVÍK B. (1971): Metodika síťového mapování ve vztahu k připravovanému fytogeografickému atlasu ČSR. – Zprávy Československé botanické společnosti, Praha, 6: 55–62.
- ŠTĚPÁNKOVÁ J., KAPLAN Z. et al. (2024): Květena České republiky 9. – Academia, Praha, 832 p.

Web 1: Pladias. – Databáze české flóry a vegetace; URL: <https://pladias.cz/> (náhledy během roku 2024).

RŮZNÉ

Seznamte se s památnými stromy

Karlovarského kraje

Petr Uhlík

Pro milovníky přírody a starých stromů vyšlo třetí aktualizované vydání Památných stromů Karlovarského kraje. Autorem čtivých textů, přehledové tabulky a velké části fotografií je opět Jaroslav Michálek ze sokolovského muzea, který se dokumentací starých a památných stromů zabývá přes padesát let. Až na několik výjimek jsou v publikaci uváděna „ještě teplá“ data z terénního průzkumu, který v zimních a časně jarních měsících roku 2024 prováděl autor nebo jeho muzejní spolupracovník Petr Uhlík. Proč právě v tuto dobu, uvidíte na fotografiích, které doplňují každý strom, skupinu nebo alej. Zbývající údaje pocházejí z měření v letech 2020–2023.

Brožovaná publikace vychází z předchozího vydání z roku 2014. Stejně zůstává členění kapitol, některé texty jsou převzaté, některé aktualizované. Aktuální je samozřejmě statistika – kromě rozměrů také druhové zastoupení stromů v kraji i v jednotlivých okresech. Úvodní kapitola nás seznámí s pojmem památný strom. V další kapitole najdeme obecné údaje k památným stromům Karlovarského kraje doplněné o výčet unikátů mezi stromy v kraji. Zásadní a nejobsáhlejší část publikace se věnuje jednotlivým položkám (stromům, skupinám nebo alejím): krátký, ale výstižný text je doplněn fotografií, popřípadě i kresbou. Stromy jsou řazeny podle okresů (Chebsko, Sokolovsko, Karlovarsko), u každého je uvedena lokalita, jméno stromu, pod kterým je (nebo bude) vyhlášen, a aktuální rozměry. Potud stejně jako v předchozích dvou vydáních. Přesto se nová publikace od původního vydání odlišuje. Především povyroste formát na současných 17 × 22 centimetrů. Z původních 96 stran publikace ztloustla na celých 148 stran, což umožnilo do textu zařadit nejenom nově vyhlášené, ale také navržené (a doposud nevyhlášené) památné stromy. Celkem se výčet položek památných a na památné navržených stromů, skupin a alejí zvýšil z 212 na 249. Přibyla vzpomínková kapitola Zaniklé a dožívající památné stromy s autorovým úvodním zamyšlením a fotografiemi. Rozšířena byla i kapitola o dalších významných stromech v kraji – nově také členěná po okresech. Pro snazší orientaci mezi stovkami stromů nechybí rejstřík lokalit.

Památné stromy Karlovarského kraje v posledním třetím vydání jsou nejkomplexnějším publikovaným přehledem památných i významných stromů v regionu. Významným bonusem je již tradiční celková přehledová tabulka na rubu přiložené mapy, kde kromě údajů již uvedených v textu nalezneme i druh památného stromu a zeměpisné souřadnice.

Obr. 7 Ukázka z knihy.

Památné stromy Karlovarského kraje (2024):

Autor textu a doprovodné tabulky: Jaroslav Michálek

Fotografie: Jaroslav Michálek, Petr Uhlík, Miroslav

Trégler, Linda Tomesková

Kresby: Vladimír Lepš

Přehledová mapa: Martin Chochel

Vydal Karlovarský kraj

Zájemci mohou publikaci získat na odboru životního prostředí Krajského úřadu Karlovarského kraje nebo na pokladně Muzea Sokolov.

A za redakci přejeme Slávkovi Michálkovi, ať svůj kulatinový rok prožije radostně se svými blízkými – nejen stromy...

PERSONALIA

Lence Pivoňkové k jejím šedesátinám

Dne 8. 2. 2025 oslavila významné kulaté výročí dlouholetá členka pobočky a naše milá kolegyně Lenka Pivoňková.

Lenka pochází z východních Čech, narodila se v Pardubicích, kde vystudovala gymnázium a poté agronomickou fakultu na Vysoké škole zemědělské v Praze. Po absolvování svých studií v roce 1987 krátce pracovala v Hradci Králové jako referentka společnosti Zemědělské zásobování a nákup. Po roce se přestěhovala do západních Čech, kde se jí naskytla příležitost působit jako botanička v Karlovarském muzeu. Od roku 1990 pracuje a žije v Plzni. Nejprve zastávala pracovní pozici botanika na Agentuře ochrany přírody a krajiny ČR, kde se věnovala zpracování inventarizačních průzkumů, posudků a plánů péče pro různá chráněná území v západních Čechách. V letech 1995–2002 působila na referátu životního prostředí Okresního úřadu Plzeň-jih, kde měla na starosti praktickou ochranu přírody. Věnovala se péči o zvláště chráněná území v okrese Plzeň-jih, řešila také ochranu památných stromů a přírodních parků. Měla kompetence vyjadřovat se k investičním akcím, územním plánům, zalesňování a lesním hospodářským plánům ve svém správním obvodu. Po zrušení okresních úřadů pracuje od roku 2003 na odboru životního prostředí Krajského úřadu Plzeňského kraje jako samostatný odborný pracovník. K její hlavní pracovní náplni patří zajišťování agendy ke zvláště chráněným územím a péče o ně. Dále řeší vydávání výjimek z ochranných podmínek chráněných druhů rostlin. Vyjadřuje se k různým koncepcím a projektům, při nichž je zapotřebí zohlednit jejich vliv na životní prostředí.

Jsme rádi, že osud zavál Lenku k nám do západních Čech, přímo do Plzně, kde se můžeme průběžně setkávat nejen při různých pracovních aktivitách, ale i během společenských akcí. Lenka je významnou osobností jak v ochraně přírody, tak i na poli botaniky včetně naší pobočky. Je výborná botanička, erudovaná ochránářka a pohodová kolegyně do každého počasí. Má skvělý přehled o botanicky významných lokalitách na území Plzeňského kraje a také o výskytu zvláště chráněných druhů rostlin. Také je dobrá znalkyně květeny středomořské oblasti. Dlouhodobě působí ve výboru pobočky; kromě finančnictví vede botanické exkurze, podílí se na organizaci vícedenních akcí a floristických kurzů, píše příspěvky do Calluny a pomáhá i se spoustou dalších aktivit prospěšných pro pobočku. Lence vděčíme za zážitkové přednášky z jejích soukromých zahraničních cest, které podniká společně se svým manželem Lubošem. Je výborná fotografka a své zážitky z dobrodružných výprav dokáže podat velice poutavou a působivou formou.

Obr. 8 Lenka
Pivoňková při nálezu
Solanum physalifolium.

S Lenkou se obvykle vídávám na botanických exkurzích, přednáškách i při schůzkách výboru pobočky. Na různé exkurze cestujeme Lenčíným autem, což je pro mě velmi příjemné a vážím si této možnosti. Pokud se naskytne dobrá příležitost, rády se během našich cest zastavíme ještě na dalších zajímavých lokalitách. Lence také vděčím za spoustu předaných zkušeností, které se týkají ochrany vzácných druhů i botanicky cenných biotopů, a za výpomoc při vedení mých botanických exkurzí.

Milá Lenko, přeji Ti za celou pobočku pevné zdraví, štěstí a radostné botanizování (nejen) na našich pobočkových akcích. Těším se na další společná setkávání, ať v Plzni či mimo Plzeň, při rozmanitých příležitostech, které budou postupně přicházet.

Ivona Matějková

Bibliografie Lenky Pivoňkové

Publikované práce

- PIVOŇKOVÁ L. (1989): Navrhovaná maloplošná chráněná území na Karlovarsku. – Kroniky a kronikáři, Karlovy Vary, 1: 4–6.
- PIVOŇKOVÁ L. (1991): Floristický minikurz na Žluticku. – Zprav. Západočes. Poboč. Čs. Bot. Společ., Plzeň, 29/1: 7–11.
- PIVOŇKOVÁ L. (1991): Exkurze západočeské pobočky ČSBS na Štěpánský rybník u Mýta. – Zprav. Západočes. Poboč. Čs. Bot. Společ., Plzeň, 29/2: 6–7.
- PIVOŇKOVÁ L. & RYDLO J. (1992): Vodní makrofytá Ohře. – Muzeum a současnost, Rožtoky, ser. natur., 6: 11–38.
- PIVOŇKOVÁ L. (1994): Nová lokalita *Dryopteris cristata* v západních Čechách. – Zpr. Čes. Bot. Společ., Praha, 29 (1994): 65–66.

SÝKOROVÁ K. & PIVOŇKOVÁ L. (1994): Soupis rukopisů s botanickou tematikou uložených v knihovně oddělení botaniky Západočeského muzea a v Českém ústavu ochrany přírody v Plzni. – Erica, Plzeň, 3: 79–84.

PIVOŇKOVÁ L. (1995): Zajímavá lokalita u Toužimi (okres Karlovy Vary). – Erica, Plzeň, 4: 27–29.

PIVOŇKOVÁ L. (1996): Nové lokality *Orchis ustulata* L., *Epipactis atrorubens* (Hoff. ex Bernh.) Schult. a *Carex alba* Scop. v západních Čechách. – Calluna, Plzeň, 1/1: 3.

PIVOŇKOVÁ L., KUKLÍKOVÁ E. & MARTÍNEK K. (1996): Významné lokality Chebska. – Calluna, Plzeň, 1/2: 2–5.

NESVADBOVÁ J. & PIVOŇKOVÁ L. (1996): Monitoring populace *Spiranthes spiralis* (L.) Chevall. na trvalých plochách v národní přírodní památce Pastviště u Fínů. – Příroda, Praha, 6: 95–104.

PIVOŇKOVÁ L. (1997): Exkurze na mokřady v Hůrkách a v Zahrádce u Úněšova. – Calluna, Plzeň, 2/2: 5–6.

PIVOŇKOVÁ L. (1997): Vegetace přírodní rezervace Pomezí rybník (okres Cheb). – Erica, Plzeň, 6: 43–47.

PIVOŇKOVÁ L. (2003): Nové nálezy ohrožených druhů suchých trávníků [*Helichrysum arenarium* (L.) MOENCH, *Orchis morio* L. a *Trifolium striatum* L.] v západních Čechách. – Calluna, Plzeň, 8/1: 3–4.

PIVOŇKOVÁ L. (2004): Exkurze západočeské pobočky ČBS do okolí Chotěšova. – Calluna, Plzeň, 9/1: 4–5.

- PIVOŇKOVÁ L. (2007): Zvláště chráněné rostliny Plzeňského kraje. – Plzeňský kraj, Plzeň, 55 p.
- PIVOŇKOVÁ L. & SOFRON J. (2007): Exkurze západočeské pobočky ČBS do Českého středohoří a na Českolipsko. – Calluna, Plzeň, 12/1: 2–3.
- PIVOŇKOVÁ L. (2008): Exkurze do Jetenovic za pryskyřníkem velkým a nenadálý nález zimozelenu okoličnatého. – Calluna, Plzeň, 13/1: 4–5.
- PIVOŇKOVÁ L. (2008): Natura 2000, Zvláště chráněná území. – In: Dudák V. [ed.]: Plzeňsko – příroda, historie, život, nakladatelství Baset, Praha, p. 170–177.
- PIVOŇKOVÁ L. & HLAVÁČEK R. (2009): Exkurze do okolí Míšova a Borovna v Brdech. – Calluna, 14/1: 5–6.
- PIVOŇKOVÁ L. (2009): Nález chudiny hajní (*Draba nemorosa* L.) u Velkého Boru. – Calluna, Plzeň, 14/1: 6–7.
- PIVOŇKOVÁ L. & SÝKORA R. (2009): Maloplošná zvláště chráněná území Plzeňského kraje. – Plzeňský kraj, Plzeň, 59 p.
- PIVOŇKOVÁ L. & SOFRON J. (2010): Exkurze na mizející Radvanku u Velkých Hydčic na Horažďovicku a do blízkého okolí. – Calluna, Plzeň, 15/1: 1–3.
- PIVOŇKOVÁ L. (2010): Jak se změnila příroda na Blatensku za posledních sedm let? – Blatensko sobě, IV/13: 11.
- PIVOŇKOVÁ L. (2010): Plzeňský kraj získal finanční prostředky na péči o vybraná zvláště chráněná území a evropsky významné lokality. – Vítaný host, Plzeň, 3: 24–25.
- PIVOŇKOVÁ L. (2010): Orchideji vstavači kukačka se na vrchu u Kostelíka ve Svěradicích daří. – Naše vesnice Svěradice, Svěradice, 8/48: 5.
- PIVOŇKOVÁ L. (2010): Ochrana přírody. – In: PECHÁČKOVÁ S., NESVADBOVÁ J. & SOFRON J. [eds]: Floristický kurz České botanické společnosti Domažlice 4. – 10. července 2010, Informační materiál pro účastníky kurzu, ČBS Praha, p. 14–15.
- PIVOŇKOVÁ L. (2011): Údolím Mže a Úhlavky mezi Stříbrem a Milíkovem. – Calluna, Plzeň, 16/1: 1–2.
- PIVOŇKOVÁ L. (2012): Přírodní rezervace Zlín – květnice Prešticka. – Vítaný host, Plzeň, 1: 12–13.
- PIVOŇKOVÁ L. (2012): Přírodní rezervace Zlín. – Pod Zelenou horou, Nepomuk a Preštice, 15/2: 5–6.
- CHVOJKOVÁ E., PIVOŇKOVÁ L., SLADKÝ J., NESVADBOVÁ J. & SOFRON J. [eds] (2012): Výsledky floristického kurzu v Rokycanech 6. – 11. července 2003. – Zprávy Čes. Bot. Společ., Praha, 47, Příl. 2012/1: 103–164.
- CHVOJKOVÁ E., SLADKÝ J., BUREŠ J., PIVOŇKOVÁ L., DANIHELKA J., SOVA P., NESVADBOVÁ J. & SOFRON J. [eds] (2012): Výsledky floristického kurzu v Domažlicích 4. – 10. července 2010, Zprávy Čes. Bot. Společ., Praha, 47, Příl. 2012/1: 1–94.
- NESVADBOVÁ J., MATĚJKOVÁ I. & PIVOŇKOVÁ L. (2016): Západočeši se nechali okouzlit (nejen) orchidemi Džbánu. – Calluna, Plzeň, 21/1: 5–6.
- PIVOŇKOVÁ L. (2016): První nález odemky vodní (*Catabrosa aquatica*) na Plzeňsku. – Calluna, Plzeň, 21/1: 13.
- PIVOŇKOVÁ L. (2017): Výsledky floristického průzkumu širšího okolí Heřmanovy Huti. – Calluna, Plzeň, 22/1: 9–17.
- PIVOŇKOVÁ L. (2018): Dvoudenní exkurze na Manětínsko. – Calluna, Plzeň, 23/1: 3–6.
- PIVOŇKOVÁ L. (2019): Dvě exkurze do okolí Bezděkova u Klatov. – Calluna, Plzeň, 24/1: 4–6.
- PIVOŇKOVÁ L. (2019): Ochrana přírody. – In: PECHÁČKOVÁ S. & MATĚJKOVÁ I. [eds]: 58. floristický kurz České botanické společnosti Plasy, 7. – 13. července 2019, informační materiály pro účastníky kurzu, pp. 12–13, 32–33.
- PIVOŇKOVÁ L. (2020): Exkurze z Holostřev do Skviřína na Tachovsku. – Calluna, Plzeň, 25/1: 7–8.
- PIVOŇKOVÁ L. (2020): Ohlédnutí za floristickým kurzem v Plasích 7. – 13. července 2019. – Calluna, Plzeň, 25/1: 23–24.
- DANIHELKA J., VOLFOVÁ E., PECHÁČKOVÁ S., MATĚJKOVÁ I. & PIVOŇKOVÁ L. [eds] (2021): Výsledky floristického kurzu České botanické společnosti v Plasích 7.–13. července 2019. – Sborník Západočeského muzea v Plzni, Příroda, Plzeň, 126: 1–87.
- MATĚJKOVÁ I. & PIVOŇKOVÁ L. (2021): Jarní exkurze za sněženkami do údolí Radnického potoka u Lhotky u Radnic. – Calluna, Plzeň, 27/1: 1–16.
- MATĚJKOVÁ I. & PIVOŇKOVÁ L. (2021): Tři pobočkové exkurze pro Květenu Šumavy. – Calluna, Plzeň, 26/1: 3–16.
- PIVOŇKOVÁ L. (2022): Exkurze z Předenic na Tlustou horu a Kozí kámen na jižním Plzeňsku. – Calluna, Plzeň, 27/1: 9–10.
- PIVOŇKOVÁ L. (2022): Co se událo za posledních 10 let v Západočeské pobočce České botanické společnosti. – Calluna, Plzeň, 27/1: 21–23.
- PIVOŇKOVÁ L. (2024): Za jarní květenou z Mladotic do Plas. – Calluna, Plzeň, 29/1: 3–5.
- PIVOŇKOVÁ L. (2024): Exkurze do Zoologické a botanické zahrady v Plzni. – Calluna, 29/1: 7.
- PIVOŇKOVÁ L. (2024): Odpolední exkurze do Plzně-Bukovce. – Calluna, Plzeň, 29/1: 9–10.

Rukopisné práce

- HAJNCOVÁ L. (1987): Floristicko-fytocenologická studie hospodářství Dříteč – JZD Rokytno. – Ms., 111 p. (+ append.) [Dipl. pr., depon. in: Česká zemědělská univerzita Praha.].
- PIVOŇKOVÁ L. (1991): Vegetační kryt. – In: Vacovský M. [red.], Chráněný přírodní výtvar Drahotínský les, ms., p. 26–42 [Inventarizační průzkum; depon. in: Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, RP Správa chráněné krajinné oblasti Český les.].
- PIVOŇKOVÁ L. (1991): Vegetační kryt. – In: Pivoňková L. [red.], Chráněný přírodní výtvar Kosatcová louka pod Senným rybníkem, ms., p. 18–34 et 43–45 [Inventarizační průzkum; depon. in: Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, RP Správa chráněné krajinné oblasti Český les.].
- NESVADBOVÁ J. & PIVOŇKOVÁ L. (1991): Vegetační kryt. – In: Pivoňková L. [red.], Chráněný přírodní výtvar V Morávkách, ms., p. 20–33 [Inventarizační průzkum; depon. in: Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, RP Správa chráněné krajinné oblasti Český les.].
- PIVOŇKOVÁ L. (1992): Vegetační kryt. – In: Pivoňková L. [red.], Přírodní rezervace Pomezí rybník, ms., p. 14–26 et 35–37 [Inventarizační průzkum; depon. in: Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, RP Správa chráněné krajinné oblasti Český les.].
- PIVOŇKOVÁ L. (1992): Vegetační kryt. – In: Pivoňková L. [red.], Přírodní památka Studenec, ms., p. 18–28 [Inventarizační průzkum; depon. in: Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, RP Správa chráněné krajinné oblasti Český les.].
- PIVOŇKOVÁ L. (1993): Vegetační kryt. – In: Červená A. [red.], Přírodní památka U Cihelny, ms., p. 15–19 [Inventarizační průzkum; depon. in: Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, RP Správa chráněné krajinné oblasti Český les.].
- PIVOŇKOVÁ L. (1994): Vegetační kryt. – In: Pivoňková L. [red.], Přírodní památka Niva u Volduch, ms., p. 18–26 [Inventarizační průzkum; depon. in: Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, RP Správa chráněné krajinné oblasti Český les.].
- PIVOŇKOVÁ L. (1994): Vegetační kryt. – In: Pivoňková L. [red.], Národní přírodní památka Na požárech, ms., p. 14–25 et 35–39 [Inventarizační průzkum; depon. in: Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, RP Správa chráněné krajinné oblasti Český les.].
- PIVOŇKOVÁ L. (1994): Dílčí zpráva z úkolu sledování vývoje populace *Pulsatilla patens* (L.) Miller v trvalých plochách na Humnickém vrchu za období 1991–1994. – Ms., 12 p. + append. [Depon. in: Agentura ochrany přírody a krajiny ČR Praha.].
- PIVOŇKOVÁ L. (1995): Přírodní rezervace Rathsam, botanická část. – In: Dočkal J. & Pivoňková L., Plán péče na období 1995–1999, ms., p. 1–13 [Depon. in: Krajský úřad Karlovarského kraje, odbor životního prostředí.].
- PIVOŇKOVÁ L. (1996): Vegetační kryt. – In: Braunová M. [red.], Přírodní památka Hrádecká bahna, ms., p. 14–24 et 30–32 [Inventarizační průzkum; depon. in: Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, RP Správa chráněné krajinné oblasti Český les.].
- PIVOŇKOVÁ L. (1996): Vegetační kryt. – In: Braunová M. [red.], Přírodní památka Novoveská draha, ms., p. 5–12 et 14–20 [Inventarizační průzkum; depon. in: Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, RP Správa chráněné krajinné oblasti Český les.].
- PIVOŇKOVÁ L. (1996): Vegetační kryt. – In: Braunová M. [red.], Přírodní památka Stará Úhlava, ms., p. 4–9 et 12–14 [Inventarizační průzkum; depon. in: Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, RP Správa chráněné krajinné oblasti Český les.].
- PIVOŇKOVÁ L. (1996): Vegetační kryt. – In: Braunová M. [red.], Přírodní památka Vojovická draha, ms., p. 12–24 et 34–36 [Inventarizační průzkum; depon. in: Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, RP Správa chráněné krajinné oblasti Český les.].
- PIVOŇKOVÁ L. (1997): Vegetační kryt. – In: Braunová M. [red.], Přírodní památka Dolejší dráhy, p. 13–25 et 33–35, ms. [Inventarizační průzkum; depon. in: Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, RP Správa chráněné krajinné oblasti Český les.].
- PIVOŇKOVÁ L. (2005): Svaté Pole u Horažďovic, botanický průzkum. – Ms., 17 p. + append. [Depon. in: KÚPK Plzeň.].
- PIVOŇKOVÁ L. (2013): Inventarizační průzkum NPP Odlezenské jezero z oboru botanika, vyšší rostliny. – Ms., 44 p. [Depon. in: Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, RP Správa chráněné krajinné oblasti Český les.].
- PIVOŇKOVÁ L. & MARTÍNKOVÁ E. (2013): Inventarizační průzkum NPP Lužní potok z oboru botanika, vyšší rostliny. – Ms., 23 p., 17 map., 6 tab., 102 photo [Depon. in: Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, RP Správa chráněné krajinné oblasti Slavkovský les.].
- Pivoňková L. (2023): Botanický inventarizační průzkum PR Amálino údolí – flóra. – Ms. [Depon. in: Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, Praha.].
- Pivoňková L. (2023): Botanický inventarizační průzkum PR Páteřková Huť – flóra. – Ms. [Depon. in: Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, Praha.].

Josef Královec 85letý

Dne 24. 9. 2025 ing. Josef Královec, CSc., člen Západočeské pobočky ČBS, oslaví tento pěkný věk, v plné aktivitě. Kdo ho zná, v žádném případě by mu tolik nehádal. Josef se především zasloužil o asi nejstarší experiment na trvalých plochách u nás, založený v r. 1968 v tehdejší Lukařsko-pastvinářské stanici v Závišíně u Mariánských Lázní, a hlavně o jeho pokračování poté, kdy původní projekt skončil.

Postupně: V rámci tehdejší spolupráce mezi tzv. socialistickými zeměmi byl v několika zemích založen experiment s cílem sledovat vliv odstupňovaného hnojení hlavně dusíkem na luční vegetaci, především na produkci. Experiment byl tehdy založen tak, že i dnes splňuje přísné nároky na statistické zpracování dat (dostatečný počet opakování ve znárodněných blocích). Nejvyšší dávka dusíku byla 320 kg/m²/rok, tedy obrovské množství. Někdy v roce 1989 jsem se s Josefem setkal na přednášce ČBS a domluvili jsme se, že se na lokalitu podívám, jelikož jsem jezdil do Plané u M. L., odkud pocházím. Byl jsem nadšen skutečností, jak zásadně se plochy lišily.

Kontroly bez hnojení měly v průměru kolem 20 druhů, nejvíce hnojené plochy druhy čtyři, s totální dominancí *Holcus lanatus*. A co víc, hranice všech ploch, i těch nejvíce hnojených, byly naprosto ostré, ač byly plochy umístěny na mírném svahu. Čili žádný rozmyv. Navíc jsme se s Josefem spřátelili, majíce shodné názory nejen na přírodu, ale i historii a politiku. Ale zpátky k experimentu: Hnojení v r. 1990 skončilo a nabídla se možnost sledovat, jak rychle se druhově chudé, hnojené plochy budou vracet směrem ke kontrolám. To se v průběhu několika let celkem dle očekávání stalo, avšak i na kontrolách se počet druhů zvyšoval, jak se v celé okolní krajině přestalo intenzivně hospodařit. Samozřejmě podmínkou byla pravidelná seč. Změny za poslední roky nyní čekají na vyhodnocení.

Různými reorganizacemi zemědělského výzkumu několikrát hrozilo, že tento unikátní experiment bude zrušen. Avšak úsilím Josefa se jej podařilo udržet až do současnosti. Každé tři roky se s Josefem na plochách sejdeme a vedle zápisu fytoecologických snímků přátelsky pohovoříme. Přejí Josefovi i sobě, aby nám to ještě dlouho vydrželo. A na závěr: gratulace k polokulatinám.

Karel Prach

Obr. 9 Josef Královec (vpravo) s Karlem Prachem na výzkumných plochách.

Adresy autorů

Pavel Bezstarosti, bespi@volny.cz
Mgr. Václav Dvořák, vaclav.dvorak@upol.cz
Jiří Hadinec, echiumj@seznam.cz
RNDr. Rudolf Hlaváček, hlavacek-r@muzeum-pribram.cz
Mgr. Ivona Matějková, zamira-klub@volny.cz
Mgr. Jaroslava Nesvadbová, nesvaslavka@seznam.cz, Nová Hut' 88, 330 02 Dýšina
Daniel Papež, danielpapez@email.cz
Ing. Radim Paulič, Radim.Paulic@seznam.cz
RNDr. Sylvie Pecháčková, spechackova@zcm.cz
Ing. Lenka Pivoňková, Lenka.Pivonkova@plzensky-kraj.cz
Prof. RNDr. Karel Prach, prach@prf.jcu.cz
Jiří Sladký, jiri.sladky@nature.cz
Mgr. Jaroslav Šoun, jsoun@zcm.cz
Ing. Petr Uhlík, uhlik@muzeum-sokolov.cz

Autoři fotografií

Obr. 1 – Ivona Matějková
Obr. 2 – Lenka Pivoňková
Obr. 3 – Ivona Matějková
Obr. 4 – Sylvie Pecháčková
Obr. 5 – Josef Holub
Obr. 8 – Sylvie Pecháčková
Obr. 9 – Eva Prachová
Za úpravu fotografií děkujeme Pavlu Pecháčkovi.

Pokyny pro autory

Rukopis je přijímán v textovém editoru Microsoft Word, formáty DOC nebo RTF, s jednou vytištěnou kopií, nebo v elektronické podobě na adrese spachackova@zcm.cz.

Vědecká jména taxonů a syntaxonů je nutné psát kurzívou, jména autorů v literatuře velkými písmeny; jinak celý text psát standardním typem písma (zdůrazněný text je možno psát tučně). Zarovnávat vlevo. Entrovat pouze na konci odstavce, neodsazovat, nevynechávat řádky.

Tabulky je nutné dodat zvlášť, zpracované v tabulkovém procesoru Excel. Tabulky ani obrázky (nejlépe .jpg, .tif) nesmí být zalomeny do textu. Kresby musí být dokonale kontrastní.

U citované literatury je pořadí popisovaných znaků následující:

1. u časopisů: příjmení autora, zkratka křestního jména, tečka, rok vydání práce v závorce, dvojtečka, úplný název práce, tečka, pomlčka, název časopisu, čárka, místo vydání, čárka, série, třída apod., čárka, ročník, dvojtečka, stránky citované práce, tečka;
2. u knih: až po název knihy stejné, po tečce za názvem následuje údaj o edici, svazku apod., tečka, pomlčka, vydavatel, čárka, místo vydání, čárka, počet stran, tečka;
3. u sborníků, kompendií aj.: příjmení a zkratka křestního jména autora, rok vydání (stejně jako u časopisů), dvojtečka, název práce, tečka, pomlčka, „In“, dvojtečka, příjmení a zkratka křestního jména redaktora, příp. editora sborníku, zkratka „red.“ v hranatých závorkách, název sborníku, čárka, stránky citované práce uvedené zkratkou „p.“, tečka, pomlčka, místo vydání, tečka;
4. u rukopisů (dipl., disert., kandid. prací apod.) jako u knižní publikace, za pomlčkou za názvem práce následuje zkratka „Ms“; na konci práce je nutno v hranatých závorkách uvést údaj o deponaci, jemuž předchází zkratka „Depon.“;
5. u webových stránek: jako u předešlých citací, pomlčka, na závěr uvést adresu www a za ni do závorky datum, kdy autor navštívil citovanou stránku.

Poznámky: Zkratky křestního jména autora se uvádějí za příjmením; mezi jména autorů se klade čárka, mezi předposlední a poslední jména autorů „et“. Cituje-li se více prací jednoho autora, vydaných v témže roce, připojuje se za letopočet index ve formě malého písmene. Počáteční písmena časopisu (event. jejich zkratky) se píše velká, členy, spojky a předložky se vynechávají.

Výrazy pro označení edice, svazku, dílu apod. se latinizují (vydání = Ed., svazek = Vol., díl = Tom.), stejně jako výrazy pro označení části, třídy (část = Pars, třída = Cl., řada = Ser.).

Uzávěrka příštího čísla: 24. 10. 2025

Radim Paulič	
Nález rmenu rusínského (<i>Anthemis ruthenica</i>) v Plzni	15
Jiří Hadinec & Anna Skalická	
<i>Equisetum telmateia</i> v městečku Hory Matky Boží	15
Sylvie Pecháčková	
<i>Huperzia selago</i> v Plzni – zpráva o stavu populace	17
Ivona Matějková & Sylvie Pecháčková eds	
Zajímavé floristické nálezy převážně z roku 2024.....	19
Petr Uhlík	
Seznamte se s památnými stromy Karlovarského kraje	30
Ivona Matějková	
Lence Pivoňkové k jejím šedesátinám	31
Bibliografie Lenky Pivoňkové	32
Karel Prach	
Josef Královec 85letý	35
Adresy autorů	36